އައްޑޫ ސިޓީގައި ދިރިއުޅޭ އުމުރުން ދުވަސްވީ މީހުންނާއި ނުކުޅެދުންތެރިކަން ހުންނަ މީހުންގެ ހާލަތު ދެނެގަތުން

2019

މީދޫ
ހުޅުދޫ
ހިތަދޫ
މަރަދޫ
މަރަދޫފޭދޫ
ފޭދޫ

MPAO
MALDIVES PENSION
ADMINISTRATION OFFICE

HUMAN RIGHTS
COMMISSION
MALDIVES

CITY OF ADDU
the finest

Blank page

ފިހުރިސްތު

ފިހުރިސްތު i

ޓޭބަލްތަކުގެ ފިހުރިސްތު iii

ޗާޓްތަކުގެ ފިހުރިސްތު iii

ދިރާސާގެ ޚުލާސާ v

1 . ތަޢާރަފް 1

2 . ދިރާސާގެ މަޤްޞަދު 3

2.1 އުމުރުން ދުވަސްވީ މީހުން 3

2.2 ނުކުޅެދުންތެރިކަން ހުންނަ މީހުން 3

3 . ދިރާސާގެ މެތަޑޮލޮޖީ 5

3.1 ދިރާސާގެ ސާމްޕަލް 5

3.2 އައްޑޫ ސިޓީގައި ދިރިއުޅޭ އުމުރުން ދުވަސްވީ މީހުން 5

3.3 އައްޑޫ ސިޓީގައި ދިރިއުޅޭ ނުކުޅެދުންތެރިކަން ހުންނަ މީހުން 6

3.4 ދިރާސާގައި ބޭނުންކުރި އާލާތް (ރިސާރޗް އިންސްޓްރޫމެންޓް) 6

3.5 ދިރާސާ ކުރިޔަށްގެންދެވިފައިވާގޮތް 6

4 . ދިރާސާގެ ހޯދުންތައް 8

4.1 ދިރާސާގެ ޑެމޮގްރަފިކް މައުލޫމާތު 8

4.2 ދިރާސާގައި ބައިވެރިވި ނުކުޅެދުންތެރިކަން ހުންނަ ފަރާތްތަކުން ބުނެފައިވާގޮތް 9

4.3 ދިރާސާގައި ބައިވެރިވި އުމުރުން ދުވަސްވީ ފަރާތްތަކުން ބުނެފައިވާގޮތް 10

5 . އިޖްތިމާޢީ ރައްކާތެރިކަން ކަށަވަރުކުރުމުގެ ގޮތުން ދެވޭ މާލީ އިނާޔަތްތައް 11

5.1 އެލަވަންސް ލިބޭ ފަރާތްތައް 11

5.2 އެލަވަންސްގެ ގޮތުގައި ލިބޭ ފައިސާ ބޭނުންކުރާގޮތް 12

6 . ސިއްޙީ މައުލޫމާތު 13

6.1 ދާއިމީ ބައްޔަކަށް ބޭސްކުރަމުންގެންދާ ފަރާތްތައް 13

7 . ޢާއިލާގެ އެހީތެރިކަން 15

7.1 ދިރިއުޅުން ހަމަޖެއްސުން 15

7.2 ކެއިންބުއިން ހަމަޖެއްސުމުގައި ލިބޭ އެހީތެރިކަން 16

7.3 ފެންވެރުން / ފާޚާނާ ކުރުން ފަދަ ކަންކަމަށް ލިބޭ އެހީތެރިކަން 17

7.4 ކޮޓަރި ސާފުކުރުމާއި އެނދު ތަންމަތި އެޅުންފަދަ ކަންކަމުގައި ލިބޭ އެހީތެރިކަން 17

7.5 އަންނައުން ހޯދައިދިނުމާއި އަންނައުން ދޮވެ އިސްތިރިކުރުމުގައި ލިބޭ އެހީތެރިކަން 18

7.6 ބަލިވުމުން ބޭސްފަރުވާ ކުރުމުގައި ލިބޭ އެހީތެރިކަން 19

7.7 ގެއިން ބޭރަށްގޮސް އުޅުމުގައި ލިބޭ އެހީތެރިކަން 19

8 . ނުކުޅެދުންތެރިކަން ހުންނަ ކުޑަކުދިން 20

9 . އިޤްތިޞާދީ ހާލަތު 22

9.1 އާމްދަނީ ލިބޭ މަސައްކަތް ކުރުން 23

9.2 ލިބިފައިވާ އަނިޔާގެ މައުލޫމާތު 24

10 . ދިރިއުޅޭތަނުގެ ހާލަތު ބެލުމަށް ކުރެވުނު އިންސްޕެކްޝަން 26

10.1 ނިދާއެނދުގެ ހާލަތު 26

10.2 ކޮޓަރީގައި ހުންނަންޖެހޭ އަސާސީ ތަކެތި 26

10.3 ކޮޓަރީގެ ތަޅުންގަނޑުގެ ހާލަތު 27

10.4 ފާޚާނާގެ ހާލަތު 27

10.5 ދިރިއުޅޭ ކޮޓަރީގެ ހާލަތު 28

11 . ނިންމުން 29

12 . ޖަދުވަލުތައް 31

12.1 ޖަދުވަލު 1 – އައްޑޫސިޓީގެ ހުރި އަވަށްތަކުގެ ވަކިވަކި ތަފާސްހިސާބު 31

12.2 ޖަދުވަލު 2 – ދިރާސާގައި ބޭނުންކުރި ސުވާލު ކަރުދާސް 44

ޓޭބަލްތަކުގެ ފިހުރިސްތު

ޓޭބަލް 1 - މޯލްޑިވްސް ޕެންޝަން އެޑްމިނިސްޓްރޭޓިވް އޮފީހުގެ ދަފްތަރުތަކުގައި ހިމެނިފައިވާ އުމުރުން ދުވަސްވީ މީހުން............5
ޓޭބަލް 2 ނޭޝަނަލް ސޯޝަލް ޕްރޮޓެކްޝަން އެޖެންސީގެ ދަފްތަރުތަކުގައި ހިމެނިފައިވާ ނުކުޅެދުންތެރިކަން ހުންނަ މީހުން.................6
ޓޭބަލް 3 އުމުރުން ދުވަސްވީ މީހުން އެލަވަންސް ބޭނުން ކުރާގޮތް..12
ޓޭބަލް 4 ނުކުޅެދުންތެރިކަން ހުންނަ ފަރާތްތަކުން އެލަވަންސް ބޭނުން ކުރާގޮތް..12

ޗާޓުތަކުގެ ފިހުރިސްތު

ޗާޓު1 ދިރާސާގެ ބައިވެރިން ބެހިފައިވާ ބައިބައި..8
ޗާޓު2 ދިރާސާގެ ބައިވެރިންގެ ޖިންސް ބެހިފައިވާގޮތް..8
ޗާޓު3 ދިރާސާގެ ބައިވެރިން ރަށްތަކަށް ބެހިފައިވާގޮތް..9
ޗާޓު4 ނުކުޅެދުންތެރިކަން ހުންނަ ފަރާތްތައް ބެހިފައިވާގޮތް..9
ޗާޓު5 ނުކުޅެދުންތެރިކަން ހުންނަ ފަރާތްތަކުގެ ހުރި ނުކުޅެދުންތެރިކަމުގެ ބާވަތްތައް..9
ޗާޓު6 ދިރާސާގައި ބައިވެރިވި އުމުރުން ދުވަސްވީ މީހުން ބެހިފައިވާގޮތް..10
ޗާޓު7 ދިރާސާގައި ބައިވެރިވި އުމުރުން ދުވަސްވީ މީހުން ރަށްތަކަށް ބެހިފައިވާގޮތް..10
ޗާޓު8 ދިރާސާގައި ބައިވެރިވި ނުކުޅެދުންތެރިކަން ހުންނަ އުމުރުން ދުވަސްވީ މީހުންގެ ޖިންސް ބެހިފައިވާގޮތް.......10
ޗާޓު9 ލިބޭ އެލަވަންސްގެ ބާވަތްތައް..11
ޗާޓު10 އެލަވަންސް ލިބޭ ގޮތް..11
ޗާޓު11 އެލަވަންސްގެ ގޮތުގައި ލިބޭ ފައިސާ ބޭނުންކުރާ ގޮތް..12
ޗާޓު12 ދާއިމީ ބައްޔަކަށް ބޭސްކުރަމުންގެންދާ ކަމަށް ފާހަގަކޮށްފައިވާ ފަރާތްތައް..13
ޗާޓު13 ދާއިމީ ބައްޔަކަށް ބޭސްކުރާ މީހުންގެ ތެރެއިން އިތުރު ސިއްހީ މައްސަލައެއް ހުރިކަމަށް ފާހަގަކޮށްފައިވާ ފަރާތްތައް 13
ޗާޓު14 – ދާއިމީ ބައްޔަކަށް ބޭސްކުރާ ނުކުޅެދުންތެރިކަން ހުންނަ މީހުންގެ ތެރެއިން އިތުރު ސިއްހީ މައްސަލައެއް ހުރި މީހުން....14
ޗާޓު15 ދާއިމީ ބައްޔަކަށް ބޭސްކުރާ އުމުރުން ދުވަސްވީ މީހުންގެ ތެރެއިން އިތުރު ސިއްހީ މައްސަލައެއް ހުރި މީހުން..........14
ޗާޓު16 ދިރިއުޅެނީ ކޮންބައަކާއެކުތޯ؟..15
ޗާޓު17 އާއިލާއާއެކު ނޫންގޮތަކަށް ދިރިއުޅޭ، އުމުރުން ދުވަސްވީ މީހުން ދިރިއުޅެނީ..16
ޗާޓު18 އުމުރުން ދުވަސްވީ މީހުން ކެއިންބުއިން ހަމަޖެއްސުން..16
ޗާޓު19 ނުކުޅެދުންތެރިކަން ހުންނަ މީހުން ކެއިންބުއިން ހަމަޖެއްސުން..16
ޗާޓު20 ފެންވަރުމާއި ފާޚާނާ ކުރުމުގެ ކަންކަން ހަމަޖެއްސުން..17
ޗާޓު21 ކޮޓަރި ސާފުކުރުމުގެކަންކަން ހަމަޖެއްސުން..17
ޗާޓު22 އެނދުގެ ތަންމަތި އެޅުން..17
ޗާޓު23 ފާށެ އަންނައުނު ލައިދިނުމުގައި ލިބޭ އެހީތެރިކަން..18
ޗާޓު24 އަންނައުނު ދޮވެ އިސްތިރިކުރުމުގައި ލިބޭ އެހީތެރިކަން..18
ޗާޓު25 ބަލިވުމުން ބޭސްފަރުވާކޮށްދިނުމުގައި ލިބޭ އެހީތެރިކަން..19
ޗާޓު26 ގެއިން ބޭރަށްގޮސް އުޅުމުގައި ލިބޭ އެހީތެރިކަން..19

ޗާޓު27 ނުކުޅެދުންތެރިކަން ހުންނަ ކުޑަކުދިންގެ ހުންނަ ނުކުޅެދުންތެރިކަމުގެ ބާވަތް 20
ޗާޓު28 ލިބޭ އާމްދަނީއިން އަސާސީ ބޭނުންތައް ފުދޭ މިންވަރު 21
ޗާޓު29 ނުކުޅެދުންތެރިކަން ހުންނަ ކުދިންގެ ތެރެއިން ސުކޫލަށް ގެންދާކުދިން 21
ޗާޓު30 ހުސްވަގުތުތަކުގައި މުނިފޫހިފިލުވަން ވަގުތު ހޭދަކުރާގޮތް 22
ޗާޓު31 މުނިފޫހިފިލުވަން ވަގުތު ހޭދަކުރާގޮތް (އަންހެން/ފިރިހެން) 22
ޗާޓު32 ނުކުޅެދުންތެރިކަން ހުންނަ މީހުން މުނިފޫހިފިލުވަން ވަގުތު ހޭދަކުރާގޮތް 23
ޗާޓު33 އާމްދަނީ ހޯދަން ކުރާ މަސައްކަތް 23
ޗާޓު34 އާމްދަނީ ހޯދަން މަސައްކަތް ނުކުރާ ސަބަބު 24
ޗާޓު35 ފާއިތުވި 5 އަހަރު އެއްވެސް އަނިޔާއެއް ލިބިފައިވޭތޯ؟ 24
ޗާޓު36 ލިބިފައިވާ އަނިޔާގެ ވައްތަރުތައް 25
ޗާޓު37 ލިބިފައިވާ އަނިޔާ ރިޕޯޓް ކުރުން 25
ޗާޓު38 ނިދަން ވަކިން އެނދެއް ހުރުން 26
ޗާޓު39 ކޮޓަރިގައި ބޯން ފެންފުޅިއެއް ހުރުން 26
ޗާޓު40 ކޮޓަރިގައި ކަރަންޓް ފަންކާއެއް ހުރުން 27
ޗާޓު41 ކޮޓަރީގެ ތަޅުންގަނޑު ގެ ދުބީރިއަލް 27
ޗާޓު42 ފާހާނާގައި ހުންނަ އިށު ހިފަހައްޓާނެ ތަނެއް 27
ޗާޓު43 ދިރިއުޅޭ ކޮޓަރިއަށް އިރުގެ އަލިކަންލިބޭ މިންވަރު 28

ދިރާސާގެ ހުލާސާ

ހިއުމަން ރައިޓްސް ކޮމިޝަން އޮފް ދަމޯލްޑިވްސް އާއި މޯލްޑިވްސް ޕެންޝަން އެޑްމިނިސްޓްރޭޝަން އޮފީހާއި އައްޑޫ ސިޓީ ކައުންސިލް އިދާރާ ގުޅިގެން ކުރިއަށްގެންދިޔަ މި ދިރާސާގެ މައިގަނޑު މަޤްސަދަކީ އައްޑޫ ސިޓީގައި ދިރިއުޅޭ އުމުރުން ދުވަސްވީ މީހުންނާއި ނުކުޅެދުންތެރިކަން ހުންނަ މީހުންނަށް ލިބިދޭ ކަށަވަރުވެފައި އޮތް މިންވަރު ދެނެގަތުމެވެ. އެގޮތުން އުމުރުން ދުވަސްވީ މީހުންނާއި ނުކުޅެދުންތެރިކަން ހުންނަ މީހުންގެ ދިރިއުޅުމުގެ ހާލަތާއި އެފަރާތްތަކަށް ލިބެންޖެހޭ ހާއްސަ ރައްކާތެރިކަމާއި ލިބެންޖެހޭ އަސާސީ ހިދުމަތްތައް ލިބިދެވޭ މިންވަރު ދެނެގަތުމުގެ މަސައްކަތް ކުރެވުނެވެ.

މި ދިރާސާގެ ސާމްޕަލްގެ ގޮތުގައި ހިމެނިފައިވަނީ މޯލްޑިވްސް ޕެންޝަން އެޑްމިނިސްޓްރޭޝަން އޮފީހުގެ ދަފްތަރުގައި ރަޖިސްޓްރީކޮށްފައިވާ މީހުންގެ ލިސްޓުގައި ހިމެނޭ އައްޑޫ ސިޓީގައި ދިރިއުޅޭ އުމުރުން ދުވަސްވީ ހުރިހާ މީހުންނާއި ނުކުޅެދުންތެރިކަން ހުންނަ މީހުންކަމަށް ނޭޝަނަލް ސޯޝަލް ޕްރޮޓެކްޝަން އޭޖެންސީ (އެންސްޕާ) ގެ ދަފްތަރުގައި ރަޖިސްޓްރީ ވެފައިވާ އައްޑޫ ސިޓީގައި ދިރިއުޅޭ ހުރިހާ މީހުންނެވެ. މި ދިރާސާކުރުމަށް އައްޑޫ ސިޓީ ކައުންސިލާއި މޯލްޑިވްސް ޕެންޝަން އެޑްމިނިސްޓްރޭޝަނާއި އެންސްޕާގެ އެހީތެރިކަމާއެކު ހިއުމަން ރައިޓްސް ކޮމިޝަންގެ ސަދަން ރީޖަނަލް އޮފީހުގެ ފަރާތުން ވިސިޓްކޮށް އެކުލަވާލެވުނެވެ. އެގޮތުން އުމުރުން ދުވަސްވީ 1320 މީހުންނާއި ނުކުޅެދުންތެރިކަން ހުންނަ 590 ފަރާތެއް ހިމެނޭގޮތަށް ޖުމްލަ 1910 ފަރާތެއްގެ މަޢުލޫމާތު އެއްކުރުމަށް ރޭވުނެވެ.

ނޭޝަނަލް ބިއުރޯ އޮފް ސްޓެޓިސްޓިކްސްގެ ފަރާތުން ހުއްދަ ލިބިފައިވާ 80 ސުވާލު ހިމެނޭ ސާރވޭ ސުވާލު ކަރުދާހެއް ބޭނުންކޮށްގެން މަޢުލޫމާތު އެއްކުރެވުނު މި ދިރާސާގެ މަޢުލޫމާތު އެއްކުރެވިފައިވަނީ އައްޑޫ ސިޓީއިން ހޮވާލެވުނު 32 އެނިއުމަރޭޓަރުންގެ އެހީގައި 2018 ވަނަ އަހަރުގެ ޑިސެމްބަރު މަހުގެ ތެރޭގައެވެ.

މި ދިރާސާގެ މަޢުލޫމާތު އެއްކުރުމަށް ކަނޑައެޅުނު ވަގުތު ކުޑަވުމާއި މަޢުލޫމާތު އެއްކުރުމަށް އެނިއުމަރޭޓަރުން މަސައްކަތް ކުރި ދުވަސްވަރަކީ ސުކޫލް ބަންދާ ދިމާވުމުން ގިނަ އަދަދެއްގެ މީހުން ރަށުގައި ނުހުރުމާއި ރާވާފައިވާ މިންވަރަށް އެނިއުމަރޭޓަރުން ނުލިބުމާއި ރަޖިސްޓްރީވެފައިވާ އެޑްރެހުގައި ބައެއްމީހުން ދިރިނޫޅުމާއި އެމީހުންނާ ވާސިލް ނުވެވުމުގެ ސަބަބުން ކޮމިޝަނުގެ އެނިއުމަރޭޓަރުންނަށް މި މުއްދަތުގެ ތެރޭގައި ޒިޔާރަތް ކުރެވިފައިވަނީ 1260 ފަރާތަކަށެވެ.

ދިރާސާގެ ހޯދުންތަކުގެ ހުލާސާ

މި ދިރާސާއަށް މަޢުލޫމާތު އެއްކުރުމަށް ޒިޔާރަތްކުރެވުނު ފަރާތްތަކުގެ ތެރެއިން ދިރާސާގައި މަޢުލޫމާތު ދިނުމަށް އެއްބަސްވީ 1110 ފަރާތުގެ ތެރޭގައި ހިމެނެނީ ނުކުޅެދުންތެރިކަން ހުންނަ 233 ފަރާތާއި އުމުރުން ދުވަސްވީ 900 ފަރާތެވެ. އޭގެ ތެރޭގައި ނުކުޅެދުންތެރިކަން ހުންނަ އުމުރުން ދުވަސްވީ 23 ފަރާތެއް ހިމެނެއެވެ.

އައްޑޫ ސިޓީގައި ދިރިއުޅޭ ނުކުޅެދުންތެރިކަން ހުންނަ މީހުންގެ ތެރޭގައި މަލްޓިޕަލް ޑިސެބިލިޓީ (އެއް ނުކުޅެދުންތެރިކަމަށްވުރެ ގިނަ ނުކުޅެދުންތެރިކަން) ހުރި 108 ފަރާތެއް ހުރިކަން ވަނީ ފާހަގަކުރެވިފައެވެ. ދެން އެންމެ ގިނައިން ފާހަގަކުރެވިފައިވަނީ ޖިސްމާނީ

ނުކުޅެދުންތެރިކަން ހުރިމީހާއި ވިސްނުމުގެ ނުކުޅެދުންތެރިކަން ހުރި ފަރާތްތަކެވެ.

މި ދިރާސާގައި މަޢުލޫމާތު އެއްކުރެވުނު މީހުންގެ ތެރެއިން 97% މީހުން ފާހަގަކޮށްފައިވަނީ، އެމީހުންނަށް ދައުލަތުގެ ފަރާތުން ދޭ ކޮންމެވެސް އެއް އެލަވަންސެއް ލިބޭކަމަށެވެ. އެހެންނަމަވެސް، ދައުލަތުގެ ފަރާތުން އެއްވެސް އެލަވަންސެއް ނުލިބޭކަމަށް އުމުރުން ދުވަސްވީ 12 ފަރާތަކާއި ނުކުޅެދުންތެރިކަން ހުންނަ 2 ފަރާތަކުން ފާހަގަކޮށްފައިވެއެވެ. ދައުލަތުން އެލަވަންސް ލިބޭކަމަށް ފާހަގަކޮށްފައިވާ މީހުންގެ ތެރެއިން އެންމެގިނަ މީހުން ފާހަގަކޮށްފައިވަނީ އެމީހުންނަށް ލިބޭ އެލަވަންސް ބޭނުންކުރަން ނަގަނީ ޢާއިލާގެ ދުވަހުގެ [illegible] ކަމުގެ ބޭނުންތަކަށް ކަމުގައެވެ.

ދިރާސާގެ ބައިވެރިންގެ ސިއްޙީ ޙާލަތަށްބަލާއިރު، ދިރާސާއަށް މަޢުލޫމާތު އެއްކުރެވުނު މީހުންގެ ތެރެއިން ވަރަށް ގިނަ މީހުންނަކީ ދާއިމީ ބައްޔަކަށް ބޭސް ކުރަމުންގެންދާ މީހުންނެވެ. އޭގެ ތެރޭގައި އަންހެނުން ގިނަކަން ފާހަގަކުރެވެއެވެ. ދާއިމީ ބައްޔަކަށް ބޭސްކުރާކަން ފާހަގަކުރެވުނު ނުކުޅެދުންތެރިކަން ހުންނަ މީހުންގެ ތެރެއިން ވެސް ވަރަށްގިނަ މީހުންނަކީ އިތުރު ސިއްޙީ މައްސަލައެއް ހުރިކަމަށް ފާހަގަކޮށްފައިވާ ފަރާތްތަކެވެ. އެހެންނަމަވެސް، އެފަރާތްތަކަށް ބޭނުންވާ ސިއްޙީ ފަރުވާ ރަނގަޅުން ލިބެން ހުރިކަމަށް ފާހަގަކޮށްފައިވަނީ ވަރަށް މަދު ފަރާތްތަކަކުންނެވެ. އެގޮތުން ބޭނުންވާ ސިއްޙީ ފަރުވާ ރަނގަޅުން ލިބެން ނެތްކަމަށް 22% މީހުން ފާހަގަކުރެއިރު، 72% މީހުން އެ ސުވާލަށް އެއްވެސް ޖަވާބެއް ދީފައިނުވެއެވެ. ރަނގަޅުން ލިބެންހުރި ބޭސްފަރުވާގެ ޚިދުމަތްތައް ރަގަޅުކަމަށް 28% މީހުން ފާހަގަކުރެއިރު 70% މީހުންނަކީ ދޭނެ ޖަވާބެއް ނޭނގޭ އަދި ވަކި އެއްޗެއް ބުނަން ބޭނުންނުވި މީހުންނެވެ. ބޭސްފަރުވާގެ ޚިދުމަތްތައް ރަގަޅުނޫންކަމަށް ފާހަގަކޮށްފައިވަނީ އެންމެ 2% މީހުންނެވެ.

ދިރާސާގެ ބައިވެރިންގެ ދިރިއުޅުމުގެ ބާވަތަށް ބަލާއިރު، މި ދިރާސާގައި މަޢުލޫމާތު އެއްކުރެވުނު މީހުންގެ ތެރެއިން 92% މީހުން ދިރިއުޅެނީ އާއިލާއާއެކުގައެވެ. އެ ފަރާތްތަކަށް ނިދަން ވަކިން ކޮޓަރިއެއް ހުންނަކަމަށް ފާހަގަކޮށްފައިވެއެވެ. މަޢުލޫމާތު އެއްކުރެވުނު 82% ފަރާތްތަކަކީ އަމިއްލައަށް ގެންގުޅުމާއި [illegible] ކުރުމުގެ ކަންކަން ހަމަޖައްސާ ފަރާތްތަކެވެ. އުމުރުން ދުވަސްވީ މީހުންވެސް އަދި ނުކުޅެދުންތެރިކަން ހުންނަ މީހުންވެސް [illegible] ބޭސްފަރުވާ [illegible] [illegible] [illegible] ދަރިންގެ އަޅާލުން ވަރަށްބޮޑަށް ބޭނުންކަން ފާހަގަކުރެވެއެވެ.

ދިރާސާގައި ބައިވެރިވި ނުކުޅެދުންތެރިކަން ހުންނަ ކުދިންގެ ބާވަތަށް ބަލާއިރު، ނުކުޅެދުންތެރިކަން ހުންނަ ކުދިންގެ ތެރެއިން 85% ކުދިންގެ މައިންބަފައިން ދިރިހުރިކަމުގައި ވިޔަސް އެކުދިންގެ މަންމައާއި ބައްޕައާއެކު ދިރިއުޅެނީ 55% ކުދިންކަން ފާހަގަކުރެވުނެވެ. ނުކުޅެދުންތެރިކަން ހުންނަ ކުދިންގެ އާއިލާގެ އަސާސީ ބޭނުންތަކަށް ލިބޭ އާމްދަނީން ނުފުދޭ ކަމަށް 63% ފަރާތްތަކުން ފާހަގަކޮށްފައިވެއެވެ. މި ދިރާސާގައި މަޢުލޫމާތު އެއްކުރެވުނު ނުކުޅެދުންތެރިކަން ހުންނަ ކުދިންގެ ތެރެއިން 50% ކުދިންނަކީ ސްކޫލަށް ދާ ކުދިންކަން ފާހަގަކުރެވެއެވެ. މީގެ އިތުރުން އެކުދިންނަކީ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ކުދިންކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.

މި ދިރާސާއަށް މަޢުލޫމާތު ދިން މީހުންގެ ތެރެއިން 31% މީހުން ހުސްވަގުތުތަކުގައި އެންމެ ގިނައިން ކުރާ ކަމަކީ ޓީވީ ބެލުމާއި ރޭޑިއޯ އަޑުއެހުމެވެ. ނުކުޅެދުންތެރިކަން ހުންނަ މީހުންވެސް ހުސްވަގުތުތަކުގައި ގިނައިން ޓީވީ ބެލުމާއި ރޭޑިއޯ އަޑުއެހުން ކަމުގައި ފާހަގަކޮށްފައިވެއެވެ. މި ދިރާސާއަށް މަޢުލޫމާތު ދިން

ފަރާތްތަކަކީ އުމުރުން ދުވަސްވީ ފަރާތްތަކާއި ނުކުޅެދުންތެރިކަން ހުންނަ ފަރާތްތައް ކަމުން ފަރާތްތަކުގެ ތެރެއިން 74% ފަރާތްތަކަކީ ބަލިހާލަތުގެ ސަބަބުން އާމްދަނީ ލިބޭ މަސައްކަތެއް ނުކުރާ މީހުންނެވެ. އެހެންނަމަވެސް 7% މީހުން އާމްދަނީ ހޯދުމަށްޓަކައި އަމިއްލަ މަސައްކަތެއް ކުރާ ކަމަށާއި 5% މީހުން ވަޒީފާ އަދާކުރާކަމަށް މަޢުލޫމާތު ދީފައިވެއެވެ.

މި ދިރާސާއަށް މަޢުލޫމާތު ދިން މީހުންގެ ތެރެއިން ވޭތުވެދިޔަ 5 އަހަރުގެ ތެރޭގައި ކޮންމެވެސް ބާވަތެއްގެ އަނިޔާއެއް ތަޙައްމަލު ކުރަން ޖެހިފައިވާކަމަށް 17% ފަރާތަކުން ފާހަގަކޮށްފައިވެއެވެ. އޭގެތެރޭގައި ހިމެނީ އުމުރުން ދުވަސްވީ މީހުންނާއި ނުކުޅެދުންތެރިކަން ހުރި މީހުން ވެސް ހިމެނޭކަން ފާހަގަކުރެވެއެވެ. މިމީހުންގެ ތެރެއިން 82% މީހުންނަށް އަނިޔާ ދީފައިވަނީ އަމިއްލައަށްކަން ފާހަގަކޮށްފައިވާއިރު ދަރިއެއް ނުވަތަ ޢާއިލާގެ މީހެއްގެ ފަރާތުން އެފަދަ އަނިޔާއެއް ލިބުނުކަމަށް 6% މީހުން ފާހަގަކޮށްފައިވެއެވެ. އެހެންނަމަވެސް، މިފަދަ އަނިޔާގެ މައްސަލަތައް ދައުލަތުގެ މުއައްސަސާތަކަށް ރިޕޯޓްނުކުރާކަމަށް 68% ފަރާތަކުން ފާހަގަކުރިއިރު، ދައުލަތުގެ މުއައްސަސާތަކުން އެކަށީގެންވާ ހައްލު ނުލިބޭކަމަށް 78% ފަރާތަކުން ފާހަގަކޮށްފައިވެއެވެ.

މި ދިރާސާއަށް މަޢުލޫމާތު އެއްކުރެވުނު މީހުން ދިރިއުޅޭތަން ބެލިބެލުމުން ފާހަގަކުރެވުނީ، މި ދިރާސާގެ ބައިވެރިންގެ 2% މީހުންނަށް ނިދާނެ ވަކިން އެނދެއް ނުހުންނަކަމެވެ. އޭގެތެރޭގައި އުމުރުން ދުވަސްވީ މީހުންނާއި ނުކުޅެދުންތެރިކަން ހުންނަ މީހުންވެސް ހިމެނޭކަން ފާހަގަކުރެވެއެވެ. އެވްރެޖް ގޮތެއްގައި ކޮންމެ 3 ދުވަހަކުން ކޮޓަރިގެ ފަށްގަނޑު ސާފުކުރާކަމާއި ކޮޓަރިގައި ހުންނަ ޑަސްބިން އެވްރެޖްކޮށް 2 ދުވަހުން ސާފުކުރާ ކަން ފާހަގަވެފައިވެއެވެ. ފާޚާނާތައްވެސް އެވްރެޖްކޮށް 3 ދުވަހުން ސާފުކުރާ ކަމަށް ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. އިންސްޕެކްޝަން ކުރި ފާޚާނާތަކުގެ ތެރެއިން 82% ފާޚާނާގެ ސާފުތާހިރުކަން ރަނގަޅުކަމަށް ފާހަގަކުރެވުނުއިރު،

މި ދިރާސާގައި މަޢުލޫމާތު އެއްކުރެވުނު މީހުން ދިރިއުޅޭ ކޮޓަރިތަކުގެ ތެރެއިން 11% ކޮޓަރިއަށް އެކަށީގެންވާވަރަށް އަލި ނުލިބޭކަމަ 6% ކޮޓަރިއެއްގައި އެކަށީގެންވާ ވަރަށް ވައިދައުރު ނުކުރާކަން ފާހަގަކުރެވުނެވެ.

1 . ތަޢާރަފު

އައްޑޫ ސިޓީ އަކީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ އެންމެ ދެކުނުގައިވާ، ބިމުގެ ގޮތުންނާއި އާބާދީގެ ގޮތުން ބޮޑާއިރު ދެވަނައަށް އެންމެ ބޮޑު ސިޓީއެވެ.[1] މި ސިޓީގައި މީހުން އާބާދުވެ ދިރިއުޅޭ 6 އަވަށަކީ ހިތަދޫ، މަރަދޫ، މަރަދޫފޭދޫ، ފޭދޫ، ހުޅުދޫ އާއި މީދޫއެވެ. ޖުޣުރާފީ ގޮތުންނާއި ސަޤާފީ ގޮތުން މުއްސަނދި ތަރިކައެއް ލިބިފައިވާ އައްޑޫ ސިޓީއަކީ އަމާން ހިތްފަސޭހަ ވެށްޓެއް އޮތް، ހިތްގައިމު، އެކުވެރި ރައްޔިތުން ދިރިއުޅެމުންދާ ތަނެކެވެ.

އައްޑޫ އަތޮޅުގެ ރަށްތަކެއް އެއް ރަށެއް ކަމަށް ކަނޑައަޅައި، އައްޑޫ ސިޓީގެ ދަރަޖަ ލިބިގެންދިޔައީ ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާގެ އޮފީހުން ނެރުއްވި ނަމްބަރު 1/2011 ދެންނެވުމުގައިވާ ގޮތުގެ މަތިން، ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤަރާރު ނަމްބަރު 15/2010 ގެ ދަށުން، 10 ޖެނުއަރީ 2011 ގައެވެ. ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާގެ މި ދެންނެވި ޤަރާރު "ދިވެހިރާއްޖޭގައި މީހުން ދިރިއުޅޭ ރަށްކަނޑައެޅުން" ގެ ދަށުން، އައްޑޫއަތޮޅުގެ މީހުން ދިރިއުޅޭ ހުޅުދޫ، މީދޫ، ހިތަދޫ، މަރަދޫ، މަރަދޫފޭދޫ، ފޭދޫ ހިމެނޭގޮތަށް، އެއް ރަށެއްގެ ގޮތުގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ "އައްޑޫ ސިޓީ" ހިންގުމަށްޓަކައި، "އައްޑޫ ސިޓީ ކައުންސިލް"ގެ ނަމުގައި ކައުންސިލެއް އުފައްދައިފައެވެ.[2]

އައްޑޫ އަތޮޅަކީ ސިޓީއެއްގެ ދަރަޖަ ދެވި، އެއް ރަށެއްގެ ގޮތުގައި ހަމަޖެހިގެން ދިއުމުން އައްޑޫ ސިޓީ ކައުންސިލުން ވަނީ، އޭގެ ކުރިން މީހުން ދިރި އުޅެމުންއައި 6 ރަށް އިދާރީ ގޮތުން 6 އަވަށް ކަމުގައި ހަމަޖައްސާފައެވެ. މިގޮތުން ހަމަޖެއްސި 6 އަވަށަކީ، ހިތަދޫ އަވަށާއި މަރަދޫ އަވަށާއި ފޭދޫ އަވަށާއި މަރަދޫފޭދޫ އަވަށާއި ހުޅުދޫ އަވަށާއި މީދޫ އަވަށެވެ. ރައްޔިތުންނަށް ލުއިފަސޭހަކަމާއެކު ވީހާވެސް ގާތުން ޚިދުމަތް ފޯރުކޮށްދިނުމުގެ މަޤްޞަދުގައި އައްޑޫ ސިޓީ ކައުންސިލުން ވަނީ މަތީގައި މިދެންނެވުނު 6 އަވަށުން ކުރެ ކޮންމެ އަވަށެއްގައި ވެސް ކައުންސިލް އިދާރާގެ އަވަށު އޮފީހެއް ގާއިމުކޮށްފައެވެ. އެގޮތުން ކައުންސިލް އިދާރާގެ މައި އޮފީސް ހުންނަނީ، ހިތަދޫ އަތޮޅު އޮފީސް ހިންގަމުންއައި މަރުކަޒީ ޢިމާރާތުގައެވެ.[3]

2018 ވަނަ އަހަރުގެ އައްޑޫ ސިޓީ ކައުންސިލްގެ އަހަރީ ރިޕޯޓްގައިވާގޮތުން އައްޑޫ ސިޓީގެ އަވަށްތަކާއި ސިނާއީ ރަށްތަކާއި ފަޅުރަށްތައް ހިމަނައިގެން މި ސިޓީގެ ބޮޑުމިނުގައި 1454 ހެކްޓަރު ހުންނައިރު، އާބާދުވެ ބޭނުންކުރަމުންދަނީ 802 ހެކްޓަރުގެ ބިމެވެ. އައްޑޫ ސިޓީގެ އާބާދީގައި ހިމެނެނީ 16,431 އަންހެނުންނާއި 17,424 ފިރިހެނުންނާއެކު ޖުމްލަ 33,855 މީހުންނެވެ. މީގެތެރޭ ގައި 18 އަހަރުން ދަށުގެ 8,394 ކުދިންނާއި 65 އަހަރުންމަތީގެ 2,256 މީހުން ހިމެނެއެވެ.

ނޭޝަނަލް ބިއުރޯ އޮފް ސްޓެޓިސްޓިކްސް ގެ 2014 ވަނަ އަހަރުގެ ރިޕޯޓުން ދައްކާގޮތުގައި އައްޑޫގެ އާބާދީގެ 8% (1567) މީހުންނަކީ އުމުރުން ދުވަސްވީ (65 އަހަރުން މަތީ) މީހުންނެވެ. މި އަދަދަކީ 2006 ވަނަ އަހަރުގެ ރިޕޯޓުގައި އުމުރުން ދުވަސްވީ މީހުންގެ ޢަދަދު ކަމަށް ދެއްކި (1324) ޢަދަދާ އަޅާބަލާއިރު 18% ގެ އިތުރުއަދަދެކެވެ. އަދި 2018 ވަނަ އަހަރުގެ

---

[1] 2018 ވަނަ އަހަރު އައްޑޫ ސިޓީ ކައުންސިލުން ހިނގި ހަރަކާތްތަކުގެ ތަފްސީލީ ރިޕޯޓް

[2] http://www.adducity.gov.mv/council#haisihyath

[3] http://www.adducity.gov.mv/council#haisihyath

އައްޑޫ ސިޓީގެ އާބާދީގެ 7% އަކީ އުމުރުން ދުވަސްވީ މީހުންނަށްވީއިރު މި އަދަދަކީ 2014 ވަނަ އަހަރަށްވުރެ 44% ބޮޑު އަދަދެކެވެ.

ސިއްޙީ ދާއިރާއަށް ބަލާއިރު މި ސިޓީގައި ރައްޔިތުންނަށް ސިއްޙީ ޚިދުމަތް ފޯރުކޮށްދިނުމަށް 2 ހޮސްޕިޓަލާއި 3 ސިއްޙީ މަރުކަޒާއި ޕަބްލިކް ހެލްތް ޔުނިޓެއްގެ އިތުރުން 11 ކްލިނިކާއި 16 ބޭސްފިހާރަ ޤާއިމުކުރެވިފައިވެއެވެ.[4] މިތަންތަނުން އައްޑޫ ސިޓީގެ ރައްޔިތުންނަށް ޚާއްސަ ބަލިތަކާބެހޭ ޑޮކްޓަރުންނާއި ބަލިތަކާއި ބޭރު ޑޮކްޓަރުންނާއި ނަރުހުންނާއި ސިއްޙީ އެހީތެރިންނާއި ޓޫރުމައިންގެ ޚިދުމަތް ފޯރުކޮށްދެވެއެވެ.

ޤާނޫނު ނަމްބަރު 8/2010 (ނުކުޅެދުންތެރިކަން ހުންނަ މީހުންގެ ޙައްޤުތައް ރައްކާތެރިކުރުމާއި މާލީ އެހީތެރިކަން ފޯރުކޮށްދިނުމުގެ ޤާނޫނު) ގައި ނުކުޅެދުންތެރިކަން ހުންނަ މީހުންގެ ޙައްޤުތައް ރައްކާތެރިކުރުމުގެ ގޮތުން، ކުރުން ލާޒިމު ކަންތައް ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ. އެގޮތުން 'ނުކުޅެދުންތެރިކަން ހުންނަ މީހުންނަކީ، ދިގު މުއްދަތެއްގެ ޖިސްމާނީ ނުވަތަ ނަފްސާނީ ނުވަތަ ހިއްސުތަކާބެހޭ އުނިކަމެއް ހުރި މީހަކަށް އެ އުނިކަމުގެ ސަބަބުން ކުރިމަތިވާ އެންމެހައި ހުރަސްތަކާހުރެ މުޖުތަމަޢުގައި އެހެން މީހުންނާ ހަމަހަމަ ގޮތެއްގައި އެންމެ ފުރިހަމައަށް ބައިވެރިވުމަށް އުނދަގޫ ދިމާވާ މީހަކަށް' މި ޤާނޫނުގެ 14 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ. ނޭޝަނަލް ސޯޝަލް ޕްރޮޓެކްޝަން އެޖެންސީ (އެންއެސްޕީއޭ)ގެ ދަފުތަރުގައި ހުރި މަޢުލޫމާތުތަކުގައި ނުކުޅެދުންތެރިކަން ހުރި މީހުންގެ ގޮތުގައި 590 މީހުން އައްޑޫ އަތޮޅުގައި ރަޖިސްޓްރީކުރެވިފައިވެއެވެ. އެހެންކަމުން، އުމުރުން ދުވަސްވީ މީހުންނާއި ނުކުޅެދުންތެރިކަން ހުންނަ މީހުންނަށް ޚިދުމަތްތައް ފޯރުކޮށްދިނުމަށް މިންވަރު ދިނުމުގެ ފުރުޞަތުތައް ހުރި ވަސީލަތްތަކާއި ގުޅިގެން ތަފާތު ގޮތްގޮތަށް ބައިތަކުގައި މި ކައުންސިލުން ފާހަގަކުރެވެއެވެ.

---

[4] 2018 ވަނަ އަހަރު އައްޑޫ ސިޓީ ކައުންސިލުން ހިންގި ހަރަކާތްތަކުގެ ތަފްސީލީ ރިޕޯޓު

2 . ދިރާސާގެ މަޤްޞަދު

މި ދިރާސާގެ މައިގަނޑު މަޤްޞަދަކީ އައްޑޫ ސިޓީގައި ދިރިއުޅޭ އުމުރުން ދުވަސްވީ މީހުންނާއި ނުކުޅެދުންތެރިކަން ހުންނަ މީހުންނަށް ލިބިދޭ ރައްކާތެރިކަން ކަށަވަރުވެފައި އޮތް މިންވަރު ދެނެގަތުމެވެ.

2.1 އުމުރުން ދުވަސްވީ މީހުން

- އައްޑޫ ސިޓީގައި ދިރިއުޅޭ އުމުރުން ދުވަސްވީ މީހުންގެ އަދަދު ދެނެގަތުން.

އެގޮތުން:-

❖ އައްޑޫ ސިޓީގައި ދިރިއުޅޭ އުމުރުން 65 އަހަރުން މަތީގެ މީހުންގެ އަދަދުތަކާއި ދިރިއުޅުމުގެ ބާވަތް (ކައިވެނީގެ ޙާލަތާއި އެކުގައި ދިރިއުޅޭ ޢާއިލާގެ މެންބަރުންގެ އަދަދު) ދެނެގަތުން.

- އައްޑޫ ސިޓީގައި ދިރިއުޅޭ އުމުރުން ދުވަސްވީ މީހުންނަށް ލިބިދެންޖެހޭ ޚާއްޞަ ރައްކާތެރިކަމާއި ލިބެންޖެހޭ އަސާސީ ޚިދުމަތްތައް ލިބިދެވޭ މިންވަރު ދެނެގަތުން.

އެގޮތުން:-

❖ އައްޑޫ ސިޓީގައި ދިރިއުޅޭ އުމުރުން ދުވަސްވީ މީހުންގެ އިޖުތިމާޢީ ރައްކާތެރިކަމުގެ ޚިދުމަތްތަކާއި ލިބެމުންދާ އެލަވަންސްތަކުގެ މިންވަރާއި އެ އެލަވަންސްތައް ބޭނުންކުރެވެމުންދާގޮތް ދެނެގަތުން.

❖ އައްޑޫ ސިޓީގައި ދިރިއުޅޭ އުމުރުން ދުވަސްވީ މީހުންގެ ސިއްޙީ ޙާލަތު ދެނެގަތުމާއި އެމީހުންނަށް ލިބެމުންދާ އަދި ލިބެންޖެހޭ ސިއްޙީ ޚިދުމަތްތައް ދެނެގަތުމާއި މި ޚިދުމަތްތަކަށް ވާސިލްވެވުން ހުރި މިންވަރު ދެނެގަތުމާއި އެފަރާތްތަކުން އެ ޚިދުމަތްތަކާމެދު ދެކޭގޮތް ދެނެގަތުން.

❖ އައްޑޫ ސިޓީގައި ދިރިއުޅޭ އުމުރުން ދުވަސްވީ މީހުންގެ ދިރިއުޅުމުގެ ބާވަތް ދެނެގަތުން، އެގޮތުން ދިރިއުޅޭތަނާއި އަންނައުނާއި ކާބޯތަކެތި ލިބޭ މިންވަރު ދެނެގަތުން.

2.2 ނުކުޅެދުންތެރިކަން ހުންނަ މީހުން

- އައްޑޫ ސިޓީގައި ދިރިއުޅޭ ނުކުޅެދުންތެރިކަން ހުންނަ މީހުންގެ އަދަދު ދެނެގަތުން.

އެގޮތުން:-

❖ އައްޑޫ ސިޓީގައި ދިރިއުޅޭ އުމުރުން 65 އަހަރުން މަތީގެ މީހުންގެ ތެރޭގައި ނުކުޅެދުންތެރިކަން ހުންނަ މީހުންގެ އަދަދުތަކާއި ދިރިއުޅުމުގެ ބާވަތް (ކައިވެނީގެ ޙާލަތާއި އެކުގައި ދިރިއުޅޭ ޢާއިލާގެ މެންބަރުންގެ އަދަދުތައް) ދެނެގަތުން.

- އައްޑޫ ސިޓީގައި ދިރިއުޅޭ އުމުރުން 18 އަހަރުން ދަށުގެ ކުޑަކުދިންގެ ތެރޭގައި ނުކުޅެދުންތެރިކަން ހުންނަ ކުދިންގެ އަދަދުތަކާއި ދިރިއުޅުމުގެ ހާލަތާއި އެކުގައި ދިރިއުޅޭ ޢާއިލާގެ މެންބަރުންގެ އަދަދުތައް ދެނެގަތުން.
- އައްޑޫ ސިޓީގައި ދިރިއުޅޭ އުމުރުން 18 އަހަރާ 65 ދެމެދުގެ މީހުންގެ ތެރޭގައި ނުކުޅެދުންތެރިކަން ހުންނަ މީހުންގެ އަދަދުތަކާއި ކައިވެނީގެ ޙާލަތާއި އެކުގައި ދިރިއުޅޭ ޢާއިލާގެ މެންބަރުންގެ އަދަދު ދެނެގަތުން.

- އައްޑޫ ސިޓީގައި ދިރިއުޅޭ ނުކުޅެދުންތެރިކަން ހުންނަ މީހުންނަށް ލިބިދޭންޖެހޭ ހާއްސަ ރައްކާތެރިކަމާއި ލިބެންޖެހޭ އަސާސީ ޚިދުމަތްތައް ލިބިދޭތޯ މިންވަރު ދެނެގަތުން.

އެގޮތުން:-

- އައްޑޫ ސިޓީގައި ދިރިއުޅޭ ނުކުޅެދުންތެރިކަން ހުންނަ މީހުންގެ އިޖްތިމާޢީ ރައްކާތެރިކަމުގެ ޚިދުމަތްތަކާއި ލިބެމުންދާ އިންޝުއަރަންސްތަކުގެ މިންވަރު އަދި އެ އިންޝުއަރަންސްތައް ބޭނުންކުރެވެމުންދާގޮތް ދެނެގަތުން
- އައްޑޫ ސިޓީގައި ދިރިއުޅޭ ނުކުޅެދުންތެރިކަން ހުންނަ މީހުންގެ ސިއްހީ ހާލަތު ދެނެގަތުމާއި އެމީހުންނަށް ލިބެމުންދާ އަދި ލިބެންޖެހޭ ސިއްހީ ޚިދުމަތްތައް ދެނެގަތުމާއި މިޚިދުމަތްތަކަށް ވާސިލްވެވެން ހުރި މިންވަރު ދެނެގަތުމާއި އެ ޚިދުމަތްތަކާގުޅޭ އެފަރާތްތަކުން ދެކޭގޮތް ދެނެގަތުން.
- އައްޑޫ ސިޓީގައި ދިރިއުޅޭ ނުކުޅެދުންތެރިކަން ހުންނަ މީހުންގެ ދިރިއުޅުމުގެ ހާލަތު ދެނެގަތުން، އެގޮތުން ދިރިއުޅޭތަނާއި އަންނައުނާއި ކާބޯތަކެތި ލިބޭ މިންވަރު ދެނެގަތުން.

3 . ދިރާސާގެ ޑެމޮގްރަފީ

3.1 ދިރާސާގެ ސާމްޕަލް

މިއީ އައްޑޫ ސިޓީގައި ދިރިއުޅޭ އުމުރުން ދުވަސްވީ މީހުންނާއި ނުކުޅެދުންތެރިކަން ހުންނަ މީހުންގެ ހާލަތު ދެނެގަތުމަށް ކުރެވުނު ދިރާސާއެކެވެ. އެހެންކަމުން މި ދިރާސާގެ ސާމްޕަލްގެ ގޮތުގައި ބޭނުންކޮށްފައިވަނީ މޯލްޑިވްސް ޕެންޝަން އެޑްމިނިސްޓްރޭޝަން އޮފީހުގެ ޑޭޓާބޭސްގައި ރަޖިސްޓްރީކުރެވިފައިވާ މީހުންގެ ލިސްޓްގައި ހިމެނޭ އައްޑޫ ސިޓީގައި ދިރިއުޅޭ އުމުރުން ދުވަސްވީ ހުރިހާ މީހުންނާއި ނުކުޅެދުންތެރިކަން ހުންނަ މީހުންކަމަށް ނެޝަނަލް ސޯޝަލް ޕްރޮޓެކްޝަން އެޖެންސީ (އެންސްޕާ) ގެ ދަފްތަރުގައި ރަޖިސްޓްރީ ވެފައިވާ އައްޑޫ ސިޓީގައި ދިރިއުޅޭ ހުރިހާ މީހުންނެވެ. މީގެ އިތުރުން މި ދިރާސާ ހިނގަމުން ދިޔައިރު މި ރަޖިސްޓްރީގައި ހިމެނިފައި ނުވާ މީހުން ފާހަގަކުރެވުމުން އެ މީހުންވެސް މި ސާމްޕަލްގައި ހިމަނާފައިވާނެއެވެ. މި ދިރާސާކުރުމަށް އައްޑޫ ސިޓީ ކައުންސިލާއި މޯލްޑިވްސް ޕެންޝަން އެޑްމިނިސްޓްރޭޝަނާއި ނެޝަނަލް ސޯޝަލް ޕްރޮޓެކްޝަން އެޖެންސީގެ އެހީތެރިކަމާއެކު ހިއުމަން ރައިޓްސް ކޮމިޝަނުގެ ސަދަން ރީޖަނަލް އޮފީސް ފަރާތުން ދިރާސާ އެކުލަވާލެވުނެވެ. އެގޮތުން އުމުރުން ދުވަސްވީ 1320 މީހުންނާއި ނުކުޅެދުންތެރިކަން ހުންނަ 590 ފަރާތެއް ހިމެނޭގޮތަށް ޖުމްލަ 1910 ފަރާތެއްގެ މަޢުލޫމާތު އެއްކުރުމަށް ރޭވުނެވެ. އެހެންނަމަވެސް، ކޮވިޑްގެ އިންތިޝާރުގެ ސަބަބުން މި މުއްދަތުގެ ތެރޭގައި ޑޭޓާ ލިބިފައިވަނީ 1260 ފަރާތަކަށެވެ.

3.2 އައްޑޫ ސިޓީގައި ދިރިއުޅޭ އުމުރުން ދުވަސްވީ މީހުން

މޯލްޑިވްސް ޕެންޝަން އެޑްމިނިސްޓްރޭޝަން އޮފީހުގެ ދަފްތަރުގައި ހިމެނިފައިވާ އުމުރުން ދުވަސްވީ މީހުންގެ ތަފްސީލު އައްޑޫ ސިޓީގައި ދިރިއުޅޭ މީހުންގެ ތަފްސީލު ރަށްރަށުގައިވާ ތާވަލު (ތާވަލު 1)ގައި އެވަނީއެވެ.

ތާވަލު 1 - މޯލްޑިވްސް ޕެންޝަން އެޑްމިނިސްޓްރޭޝަން އޮފީހުގެ ދަފްތަރުގައި ހިމެނިފައިވާ އުމުރުން ދުވަސްވީ މީހުން

	އަންހެން	ފިރިހެން	ޖުމްލަ
މީދޫ	100	109	209
ހިތަދޫ	440	425	865
މަރަދޫ	105	112	217
ފޭދޫ	163	174	337
މަރަދޫފޭދޫ	54	52	106
ހުޅުދޫ	136	173	309
ޖުމްލަ	**998**	**1045**	**2043**

3.3 އައްޑޫ ސިޓީގައި ދިރިއުޅޭ ނުކުޅެދުންތެރިކަން ހުންނަ މީހުން

ނޭޝަނަލް ސޯޝަލް ޕްރޮޓެކްޝަން އެޖެންސީގެ ދަފްތަރުގައި ރަޖިސްޓަރީވެފައިވާ ނުކުޅެދުންތެރިކަން ހުންނަ މީހުންގެ ތެރެއިން އައްޑޫ ސިޓީގައި ދިރިއުޅޭ މީހުން.

ތާވަލު 2 ނޭޝަނަލް ސޯޝަލް ޕްރޮޓެކްޝަން އެޖެންސީގެ ދަފްތަރުގައި ރަޖިސްޓަރީވެފައިވާ ނުކުޅެދުންތެރިކަން ހުންނަ މީހުން

	އަންހެން	ފިރިހެން	ޖުމްލަ
މީދޫ	30	27	57
ހިތަދޫ	129	145	274
މަރަދޫ	34	30	64
ފޭދޫ	34	60	94
މަރަދޫފޭދޫ	8	20	28
ހުޅުދޫ	16	27	43
ޖުމްލަ	**251**	**309**	**560**

3.4 ދިރާސާގައި ބޭނުންކުރި އާލާތް (ރިސާރޗް އިންސްޓްރޫމަންޓް)

މި ދިރާސާގެ މަޢުލޫމާތު އެއްކުރުމަށް ބޭނުން ކުރީ ނެޝަނަލް ބިއުރޯ އޮފް ސްޓެޓިސްޓިކްސްގެ ފަރާތުން ހުއްދަ ލިބިފައިވާ 80 ސުވާލު ހިމެނޭ ސާރވޭ ފޯމެކެވެ. މި ސަރވޭ ފޯމު މެދުވެރިކޮށް އުމުރުން ދުވަސްވީ މީހުންނާއި ނުކުޅެދުންތެރިކަންހުންނަ މީހުންގެ އިޖްތިމާޢީ ރައްކާތެރިކަން ކަށަވަރުކުރުމުގެ ގޮތުން ދެވޭ މާލީ އެހީގެ މަޢުލޫމާތާއި ސިއްޙީ މަޢުލޫމާތާއި އެމީހުންގެ އިޖްތިމާޢީ ހާލަތުގެ އިތުރުން ދިރިއުޅުމުގެ ހާލަތުގެ މަޢުލޫމާތު ވެސް އެއްކުރެވިފައެވެ. މި ސާރވޭ ފޯމު މި ރިޕޯޓުގެ ޖަދުވަލު 2 ގައި ހިމަނާފައިވާނެއެވެ.

3.5 ދިރާސާ ކުރިއަށްގެންދެވިފައިވާގޮތް

މި ދިރާސާއަކީ ހިއުމަން ރައިޓްސް ކޮމިޝަނާއި ޔޫރަޕިއަން ޔޫނިއަން އެޑްމިނިސްޓްރޭޝަން އޮފީހާއި އައްޑޫ ސިޓީ ކައުންސިލްގެ އިދާރާއާ ގުޅިގެން ކުރިއަށްގެންދިޔަ ދިރާސާއެކެވެ. ދިރާސާއަށް މަޢުލޫމާތު އެއްކުރެވިފައިވަނީ އައްޑޫ ސިޓީގައި ދިރިއުޅޭ ޕެންޝަން އޮފީހުގެ ދަފްތަރުގައި ހިމެނިފައިވާ އުމުރުން ދުވަސްވީ މީހުންނާއި އެންއެސްޕީއޭއިން ބަލަހައްޓަމުންދާ ރަޖިސްޓަރީގައި ހިމެނޭ ނުކުޅެދުންތެރިކަން ހުންނަ މީހުންގެ ލިސްޓަށް ބިނާކޮށް އެމީހުން ދިރިއުޅޭ ގޭގެއަށް ޒިޔާރަތްކޮށްގެންނެވެ.

މި ސާރވޭ ކުރިއަށް ގެންދިއުމަށް ކޮމިޝަނާއި އައްޑޫ ސިޓީ ކައުންސިލްގެ އިދާރާއާ ގުޅިގެން އައްޑޫ ސިޓީއިން 32 އެނިއުމަރޭޓަރުން ހޮވާލެވުނެވެ. އެފަރާތްތަކަށް ސާރވޭގެ މަޢުލޫމާތު އެއްކުރުމަށް 2018 ވަނަ އަހަރުގެ ޑިސެމްބަރު މަހުގެ 9

ވަނަ ދުވަހުގައި އައްޑޫ ސިޓީ ކައުންސިލް އިދާރާގައި އެއްދުވަހުގެ ތަމްރީނެއް ދެވުނެވެ. މި ސާރވޭއަށް މައުލޫމާތު އެއްކުރެވިފައިވަނީ 2018 ވަނައަހަރުގެ ޑިސެމްބަރު މަހުގެ 10 ވަނަ ދުވަހުން ފެށިގެން 12 ވަނަ ދުވަހުގެ ނިޔަލަށެވެ. މީގެ އިތުރުން 2018 ޑިސެންބަރު 25 ގައި ހިތަދޫ، މިދޫ އަދި ފޭދޫ ގައި މައުލޫމާތު ހޯދުމުގެ މަސައްކަތް ކުރިއަށް ގެންދެވިފައިވެއެވެ. ސާރވޭ ފޯމްތައް އެއްކޮށް ޑޭޓާ އެންޓްރީގެ މަސައްކަތް ކުރިއަށް ގެންދިޔައީ އައްޑޫ ސިޓީ ކައުންސިލްގެ އެހީތެރިކަމާއެކު ހިއުމަން ރައިޓްސް ކޮމިޝަންގެ ސަދަން ރީޖަނަލް އޮފީހުގެ ފަރާތުންނެވެ.

4 · ދިރާސާގެ ހޯދުންތައް

މި ދިރާސާއަށް މަޢުލޫމާތު އެއްކުރެވުނު ފުވައްމުލަކާއި އައްޑޫ ސިޓީގައި ދިރިއުޅޭ މީހުންގެ ތެރެއިން އުމުރުން ދުވަސްވީ މީހުންނާއި ނުކުޅެދުންތެރިކަން ހުންނަ މީހުން ހިމަނައިގެން ޖުމްލަ 1910 ފަރާތްތަކުގެ މަޢުލޫމާތު އެއްކުރުމަށް ރޭވުނު ނަމަވެސް، ކޮމިޝަންގެ އެނިއުމަރޭޓަރުން މި މުއްދަތުގެ ތެރޭގައި ޒިޔާރަތް ކުރެވިފައިވަނީ 1260 (66%) ފަރާތަކަށެވެ. މި ދިރާސާގެ މަޢުލޫމާތު އެއްކުރުމަށް ކަނޑައެޅުނު ވަގުތު ކުޑަވުމާއި [illegible] އެނިއުމަރޭޓަރުން [illegible] ސްކޫލު ބަންދު ދިމާވުމުން ގިނަ [illegible] ސަބަބުން 650 (34%) ފަރާތަކަށް ޒިޔާރަތް ކުރެވިފައިނުވެއެވެ.

އެނިއުމަރޭޓަރުން 1260 ފަރާތަށް ޒިޔާރަތްކުރެވުނު ނަމަވެސް [illegible] 127 (10%) ފަރާތަކަށް ވާސިލުވެވިފައިނުވެއެވެ. މި ފަރާތްތަކުގެ ތެރޭގައި [illegible] 56 ފަރާތަކާއި [illegible] 39 ފަރާތަކާއި ނިޔާވެފައިވާ 5 ފަރާތަކާއި [illegible] 4 ފަރާތެއް ހިމެނެއެވެ. އެނިއުމަރޭޓަރުން ވާސިލުވެވުނު ނަމަވެސް މި ދިރާސާއަށް މަޢުލޫމާތު ދޭން ބޭނުންނުވާކަމަށް 22 ފަރާތަކުން ހާމަކޮށްފައެވެ.

4.1 ދިރާސާގެ ބައިވެރިވި ފަރާތްތައް

މި ދިރާސާއަށް މަޢުލޫމާތު އެއްކުރުމަށް ޒިޔާރަތްކުރެވުނު ފަރާތްތަކުގެ ތެރެއިން ދިރާސާގައި މަޢުލޫމާތު ދިނުމަށް އެއްބަސްވީ 1110 ފަރާތުގެ ތެރޭގައި ހިމެނެނީ ނުކުޅެދުންތެރިކަން ހުންނަ 233 ފަރާތާއި އުމުރުން ދުވަސްވީ 900 ފަރާތެވެ. މީގެ ތެރޭގައި ނުކުޅެދުންތެރިކަން ހުންނަ އުމުރުން ދުވަސްވީ 23 ފަރާތެއް ހިމެނެއެވެ.

ޗާޓު 1 ދިރާސާގެ ބައިވެރިން ބެހިފައިވާ ބައިބައި

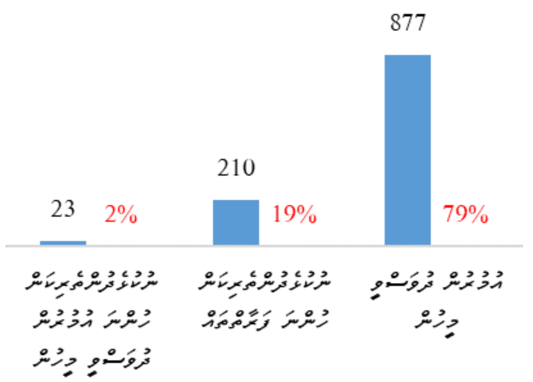

މި ދިރާސާއަށް މަޢުލޫމާތު ދިން ފަރާތްތަކުގެ ތެރޭގައި ހިމެނެނީ 551 (50%) އަންހެނުންނާއި 559 (50%) ފިރިހެނުންނެވެ. މީގެތެރޭގައި ހިމެނެނީ އުމުރުން ދުވަސްވީ 446 އަންހެނުންނާއި 431 ފިރިހެނުން އަދި ނުކުޅެދުންތެރިކަން ހުންނަ 94 އަންހެނުންނާއި 116 ފިރިހެނުން އަދި ނުކުޅެދުންތެރިކަން ހުންނަ އުމުރުން ދުވަސްވީ 11 އަންހެނުންނާއި 12 ފިރިހެނުންނެވެ.

ޗާޓު 2 ދިރާސާގެ ބައިވެރިންގެ ޖިންސް ބެހިފައިވާގޮތް

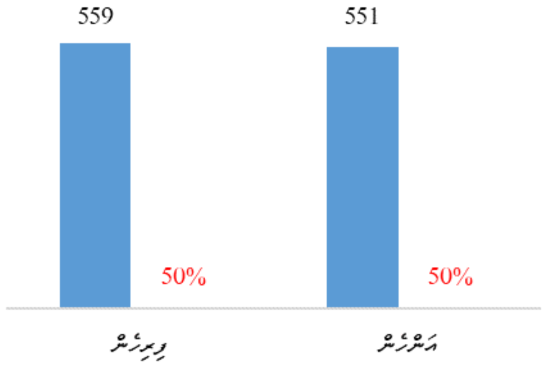

ދިރާސާގެ ބައިވެރިން ރަށްތަކުން ބެހިފައިވާ ގޮތަށް ބަލާއިރު ދިރާސާއަށް މައުލޫމާތު އެއްކުރުމަށް ޒިޔާރަތްކުރެވުނު މީހުންގެ ތެރޭގައި ހިމެނީ ހިތަދޫއިން 479 ފަރާތަކާއި ފޭދޫ އިން 183 ފަރާތަކާއި ހުޅުދޫ އިން 156 ފަރާތަކާއި މަރަދޫ އިން 148 ފަރާތަކާއި މީދޫއިން 88 ފަރާތަކާއި މަރަދޫފޭދޫ އިން 56 ފަރާތްކެވެ.

ޗާޓު 3 ދިރާސާގެ ބައިވެރިން ރަށްތަކުން ބެހިފައިވާގޮތް

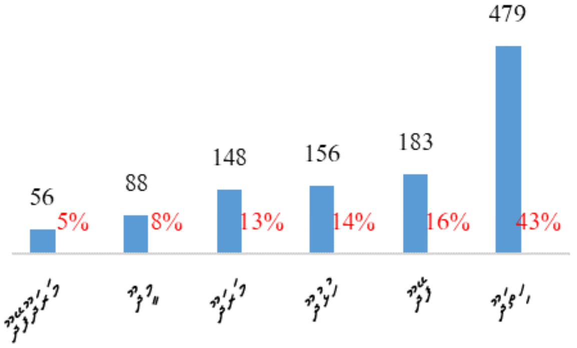

4.2 ދިރާސާގައި ބައިވެރިވި ނުކުޅެދުންތެރިކަން ހުންނަ ފަރާތްތައް ބެހިފައިވާގޮތް

ޗާޓު 4 ނުކުޅެދުންތެރިކަން ހުންނަ ފަރާތްތައް ބެހިފައިވާގޮތް

އައްޑޫ ސިޓީގައި ދިރިއުޅޭ ނުކުޅެދުންތެރިކަން ހުންނަ މީހުންގެ ތެރެއިން މި ދިރާސާގައި މައުލޫމާތު އެއްކުރެވިފައިވަނީ ނުކުޅެދުންތެރިކަން ހުންނަ 210 ފަރާތަކާއި ނުކުޅެދުންތެރިކަން ހުންނަ އުމުރުން ދުވަސްވީ 23 ފަރާތްކެވެ. އޭގެތެރޭގައި ހިމެނީ 105 (45%) އަންހެނުންނާއި 128 (55%) ފިރިހެނުންނެވެ.

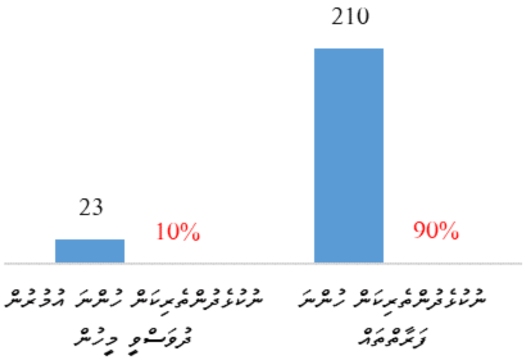

ޗާޓު 5 ނުކުޅެދުންތެރިކަން ހުންނަ ފަރާތްތަކުގެ ހުރި ނުކުޅެދުންތެރިކަމުގެ ބާވަތްތައް

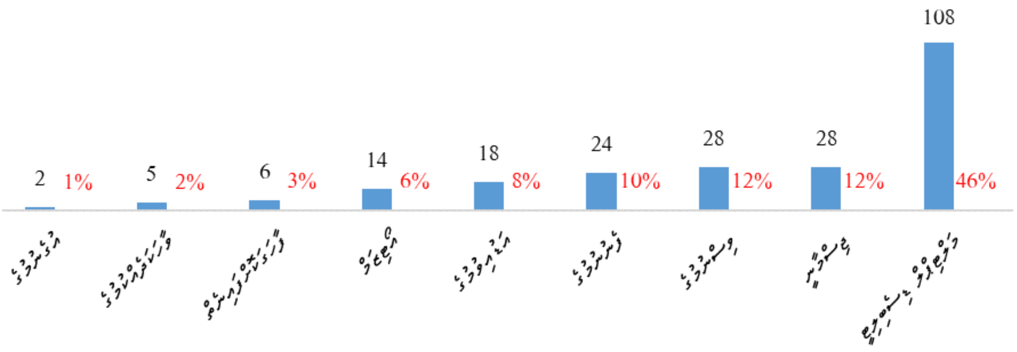

އައްޑޫ ސިޓީގައި ދިރިއުޅޭ ނުކުޅެދުންތެރިކަން ހުންނަ މީހުންގެ ތެރޭގައި އެންމެ ގިނައީ މަލްޓިޕަލް ޑިސެބިލިޓީ (އެއް ނުކުޅެދުންތެރިކަމަށްވުރެ ގިނަ ނުކުޅެދުންތެރިކަން) ހުރި މީހުންނެވެ. އެގޮތުން 108 ފަރާތެއްގެ މަލްޓިޕަލް ޑިސެބިލިޓީ ހުންނަކަން ފާހަގަކުރެވިފައެވެ. ދެވަނައަށް އެންމެ ގިނަކަމަށް ފާހަގަކުރެވިފައިވަނީ ޒެހެނީ ނުކުޅެދުންތެރިކަމާއި ވިސްނުމުގެ ނުކުޅެދުންތެރިކަމެވެ.

4.3 ދިރާސާގައި ބައިވެރިވި އުމުރުން ދުވަސްވީ ފަރާތްތަކުގެ ބެހިފައިވާގޮތް

ޗާޓު 6 ދިރާސާގައި ބައިވެރިވި އުމުރުން ދުވަސްވީ މީހުން ބެހިފައިވާގޮތް

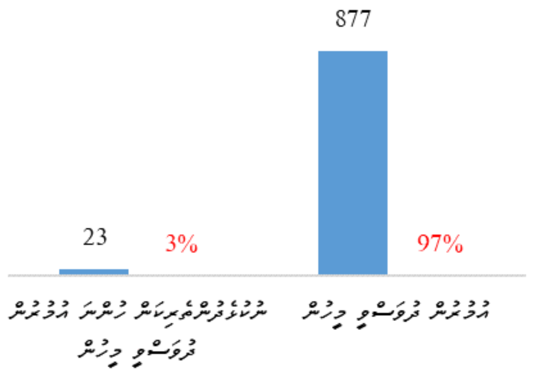

އައްޑޫ ސިޓީގައި ދިރިއުޅޭ އުމުރުން ދުވަސްވީ މީހުންގެ ތެރެއިން މި ދިރާސާގައި މަޢުލޫމާތު އެއްކުރެވިފައިވަނީ އުމުރުން ދުވަސްވީ 877 ފަރާތަކާއި ނުކުޅެދުންތެރިކަން ހުންނަ އުމުރުން ދުވަސްވީ 23 ފަރާތެކެވެ. އޭގެތެރޭގައި ހިމެނީ 457 (51%) އަންހެނުންނާއި 443 (49%) ފިރިހެނުންނެވެ.

ޗާޓު 7 ދިރާސާގައި ބައިވެރިވި އުމުރުން ދުވަސްވީ މީހުން ރަށްތަކަށް ބެހިފައިވާގޮތް

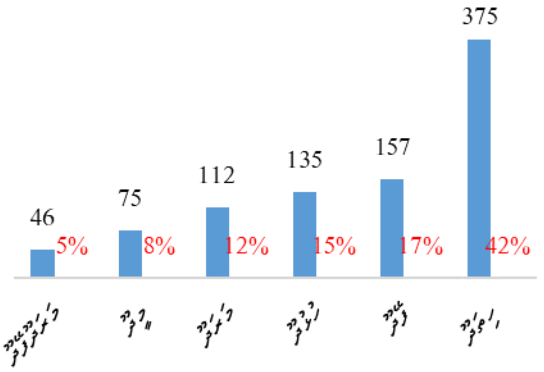

އައްޑޫ ސިޓީގައި ދިރިއުޅޭ އުމުރުން ދުވަސްވީ މީހުންގެ ތެރެއިން މި ދިރާސާގައި އެންމެ ގިނައިން ޒިޔާރަތްކުރެވިފައިވަނީ އެންމެ އާބާދީ ބޮޑު އަވަށް ކަމުގައިވާ ހިތަދޫގައި ދިރިއުޅޭ ފަރާތްތަކަށެވެ. އެގޮތުން ހިތަދޫއިން 375 ފަރާތަކަށް ޒިޔާރަތްކުރެވުނެވެ. އޭގެ އިތުރުން ފޭދޫއިން 157 ފަރާތަކާއި ހުޅުދޫއިން 135 ފަރާތަކާއި މަރަދޫއިން 112 ފަރާތަކާއި މީދޫއިން 75 ފަރާތަކާއި މަރަދޫ ފޭދޫއިން 46 ފަރާތަކަށް ޒިޔާރަތްކޮށް މަޢުލޫމާތު އެއްކޮށްފައިވެއެވެ.

ޗާޓު 8 ދިރާސާގައި ބައިވެރިވި ނުކުޅެދުންތެރިކަން ހުންނަ އުމުރުން ދުވަސްވީ މީހުންގެ ޖިންސާ ބެހިފައިވާގޮތް

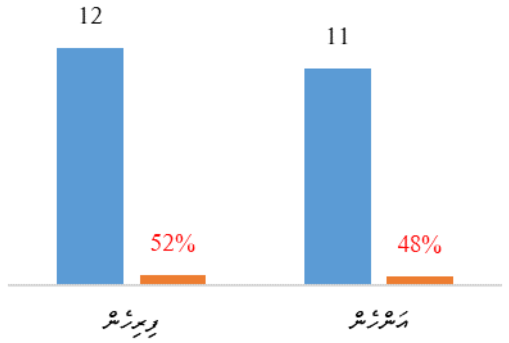

މި ދިރާސާއަށް މަޢުލޫމާތު އެއްކުރެވުނުއިރު އައްޑޫ ސިޓީއިން ނުކުޅެދުންތެރިކަން ހުންނަ އުމުރުން ދުވަސްވީ 23 ފަރާތެއް ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. އެއީ އަންހެނުން 11 ފަރާތަކާއި ފިރިހެނުން 12 ފަރާތެކެވެ. އެގޮތުން ފާހަގަކުރެވިފައިވަނީ ހިތަދޫގެ 15 (8 އަންހެނުން، 7 ފިރިހެނުން)، ފޭދޫގެ 5 (3 އަންހެނުން 2 ފިރިހެނުން)، ހުޅުދޫގެ 3 (3 ފިރިހެނުން) ފަރާތެކެވެ.

5 · އިޖްތިމާޢީ ރައްކާތެރިކަން ކަށަވަރުކުރުމުގެ ގޮތުން ދެވޭ މާލީ އިނާޔަތްތައް

އިޖްތިމާޢީ ރައްކާތެރިކަން ކަށަވަރުކުރުމުގެ ގޮތުން ދައުލަތުން ދެމުންގެންދާ މާލީ އިނާޔަތްތަކުގެ ތެރެއިން މި ދިރާސާގައި ބަލާފައިވަނީ އުމުރުން ދުވަސްވީ މީހުންނަށް، އުމުރުން 65 އަހަރުވުމުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޕެންޝަނާ ބެހޭ ޤާނޫނު (2009/8) ގެ ދަށުން މޯލްޑިވްސް ޕެންޝަން އެޑްމިނިސްޓްރޭޝަން އޮފީހުގެ ފަރާތުން ދެމުންގެންދާ އަސާސީ ޕެންޝަން ލިބޭ ފަރާތްތަކާއި ނުކުޅެދުންތެރިކަން ހުންނަ މީހުންގެ ޙައްޤުތައް ހިމާޔަތްކުރުމާއި މާލީ އެހީތެރިކަން ފޯރުކޮށްދިނުމުގެ ޤާނޫނު (2010/8) ގެ ދަށުން ނޭޝަނަލް ސޯޝަލް ޕްރޮޓެކްޝަން އެޖެންސީއިން ދެމުންގެންދާ މާލީ އެހީލިބޭ ފަރާތްތަކެވެ.

5.1 އެލަވަންސް ލިބޭ ފަރާތްތައް

މި ދިރާސާގައި މަޢުލޫމާތު އެއްކުރެވުނު މީހުންގެ ތެރެއިން 97% މީހުންނަށް ދައުލަތުގެ ފަރާތުން ދޭ ކޮންމެވެސް އެއް އެލަވަންސެއް ލިބޭކަމަށް ބުނެފައިވެއެވެ. މީގެ ތެރޭގައި ހިމެނޭ އުމުރުން ދުވަސްވީ މީހުންގެ ޕެންޝަން ލިބޭ 866 (81%) މީހުންނާއި ނުކުޅެދުންތެރިކަން ހުންނަ ފަރާތްތަކަށްދޭ އެލަވަންސްލިބޭ 189 (18%) ފަރާތަކާއި އުމުރުން ދުވަސްވީ މީހުންނަށް ލިބޭ އެލަވަންސާއެކު ނުކުޅެދުންތެރިކަން ހުންނަ މީހުންނަށް ލިބޭ އެލަވަންސް ލިބޭ 17 (2%) ފަރާތެކެވެ. އެހެންނަމަވެސް، މަޢުލޫމާތު އެއްކުރެވުނު 14 (1%) ފަރާތަކުން ދައުލަތުގެ ފަރާތުން އެއްވެސް އެލަވަންސެއް ނުލިބޭކަމަށް ފާހަގަކޮށްފައިވެއެވެ. އެގޮތުން އުމުރުން ދުވަސްވީ 12 ފަރާތަކާއި ނުކުޅެދުންތެރިކަން ހުންނަ 2 ފަރާތަކުން އެލަވަންސް ނުލިބޭކަމަށް ފާހަގަކޮށްފައިވެއެވެ.

ދައުލަތުން އެލަވަންސް ލިބޭކަމަށް ބުނެފައިވާ މީހުންގެ ތެރެއިން އެންމެގިނަ މީހުން ފާހަގަކޮށްފައިވަނީ އެމީހުންނަށް ލިބޭ އެލަވަންސް އާއިލާގެ މެމްބަރެއްގެ އެހީތެރިކަމާއެކު ބޭންކުން ނަގަނީ ކަމުގައެވެ. އެގޮތުން 67% ފަރާތުން އާއިލާގެ މެމްބަރެއް އެލަވަންސަށް ލިބޭ ފައިސާ ނަގައިދޭ ކަމުގައި ފާހަގަކުރިއިރު 26% ފަރާތަކުން އަމިއްލައަށް ބޭންކުން ނުވަތަ އޭޓީއެމްއިން އެލަވަންސް ފައިސާ ނަގާކަން ފާހަގަކޮށްފައިވެއެވެ. 64 (6%) ފަރާތަކުން އެފަރާތުގެ އެލަވަންސް އާއިލާގެ މެމްބަރެއްގެ އެކައުންޓަށް ޖަމާވާކަމުގައި ފާހަގަކޮށްފައިވެއެވެ. އޭގެތެރޭގައި ހިމެނޭ 29 (%45) އަންހެނުންނާއި 35 (55%) ފިރިހެނުންނެވެ. މީގެ ތެރެއިން 42 (66%) މީހުންނަކީ ނުކުޅެދުންތެރިކަން ހުންނަ މީހުންކަން މި ދިރާސާއިން ލިބިފައިވާ މަޢުލޫމާތުން ފާހަގަކުރެވެއެވެ.

ޗާޓު9 ލިބޭ އެލަވަންސްގެ ބާވަތްތައް

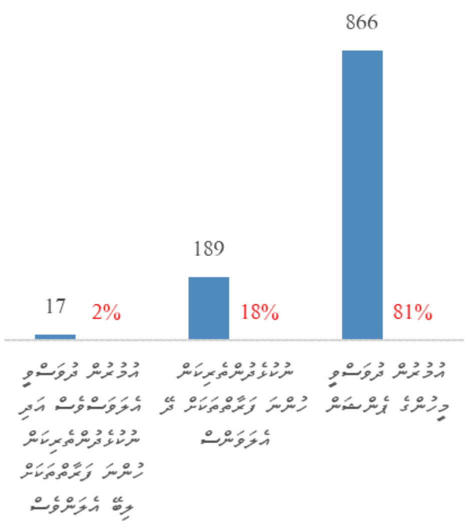

ޗާޓު10 އެލަވަންސް ލިބޭ ގޮތް

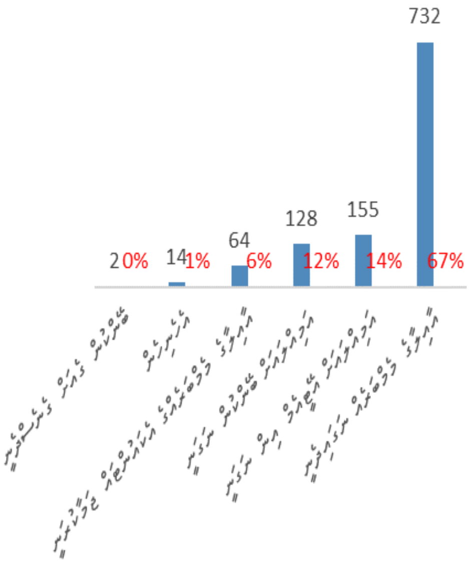

5.2 އެލަވަންސްގެ ގޮތުގައި ލިބޭ ފައިސާ ބޭނުންކުރާގޮތް

ޗާޓު 11 އެލަވަންސްގެ ގޮތުގައި ލިބޭ ފައިސާ ބޭނުންކުރާ ގޮތް

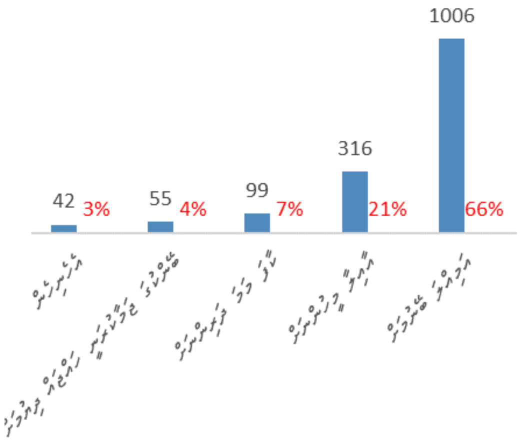

އެލަވަންސްގެ ގޮތުގައި ލިބޭ ފައިސާ ބޭނުންކުރާ ގޮތަށް ބަލާއިރު 66% މީހުން އެ ފައިސާ ބޭނުންކުރަނީ އަމިއްލަ ބޭނުމަށް ކަމުގައި ފާހަގަކޮށްފައިވާއިރު، 28% މީހުން އެފައިސާ އާއިލާގެ މީހުންނަށް ނުވަތަ ކާފަ މާމަ ދަރިންނަށް ހަރަދު ކުރާ ކަމަށް ބުނެފައިވެއެވެ. މިއާއެކު 4% މީހުން އެ ފައިސާ ފަހަށް ރައްކާކުރާކަމަށް ފާހަގަކޮށްފައިވެއެވެ.

ތާވަލު 3 އުމުރުން ދުވަސްވީ މީހުން އެލަވަންސް ބޭނުން ކުރާގޮތް

%	އަދަދު	ބޭނުން
		އުމުރުން ދުވަސްވީ މީހުން އެލަވަންސް ބޭނުން ކުރާގޮތް
63%	808	އަމިއްލަ ބޭނުމަށް
22%	287	އާއިލާ މީހުންނަށް
8%	99	ކާފަ މަމަ ދަރިންނަށް
4%	50	ބޭންކުގެ ޖަމާކުރަނީ ހައްޖަށް ދިޔުމަށް
3%	34	އެހެނިހެން

އުމުރުން ދުވަސްވީ މީހުންގެ 63% މީހުން ލިބޭއެލަވަންސް އަމިއްލަކަންކަމަށް ބޭނުންކުރާއިރު، 30% މީހުން އެލަވަންސް ހަރަދު ކުރަނީ އާއިލާގެ މީހުންނަށް ނުވަތަ ކާފަ/މާމަ ދަރިންނަށް ހަރަދު ކުރުމަށެވެ. 4% މީހުން ފަހަށް ރައްކާކުރާއިރު 3% މީހުން އެހެނިހެން ކަންކަމަށް ހަރަދު ކުރާކަމަށް ފާހަގަކޮށްފައިވެއެވެ.

ތާވަލު 4 ނުކުޅެދުންތެރިކަން ހުންނަ ފަރާތްތައް އެލަވަންސް ބޭނުން ކުރާގޮތް

%	އަދަދު	ބޭނުން
		ނުކުޅެދުންތެރިކަން ހުންނަ ފަރާތްތައް އެލަވަންސް ބޭނުން ކުރާގޮތް
82%	203	އަމިއްލަ ބޭނުމަށް
12%	29	އާއިލާ މީހުންނަށް
1%	2	ކާފަ މަމަ ދަރިންނަށް
3%	7	ބޭންކުގެ ޖަމާކުރަނީ ހައްޖަށް ދިޔުމަށް
3%	8	އެހެނިހެން

ނުކުޅެދުންތެރިކަން ހުންނަ މީހުންގެ 82% މީހުން ލިބޭއެލަވަންސް އަމިއްލަކަންކަމަށް ބޭނުންކުރާއިރު، 13% މީހުން އެލަވަންސް ހަރަދު ކުރަނީ އާއިލާގެ މީހުންނަށް ނުވަތަ ކާފަ/މާމަ ދަރިންނަށް ހަރަދު ކުރުމަށެވެ. 3% މީހުން ފަހަށް ރައްކާކުރާއިރު 3% މީހުން އެހެނިހެން ކަންކަމަށް ހަރަދު ކުރާކަމަށް ފާހަގަކޮށްފައިވެއެވެ.

6 . ސިއްޙީ މައުލޫމާތު

ދިރާސާގައި ބައިވެރިވި އުމުރުން ދުވަސްވީ މީހުންނާއި ނުކުޅެދުންތެރިކަން ހުންނަ ފަރާތްތަކުގެ ސިއްޙީ މައުލޫމާތުވެސް އެއްކުރެވުނެވެ. އެގޮތުން އެފަރާތްތަކަށް ދާއިމީ ބައްޔަކަށް ބޭސްކުރޭތޯ އާއި އިތުރު ސިއްޙީ މައްސަލަތައް ހުރިތޯ ވެސް ސުވާލުކުރެވިފައެވެ. އަދި މީގެ އިތުރުން އެ ފަރާތްތަކަށް ކުރުން ވަކިގޮތަކަށް ބަލަހައްޓަން ސިއްޙީ އެހީތެރިއަކު ބޭނުންވޭތޯ އާއި އެދުވާލު އެއްގޮތަކަށް ކުރުމުގެ ކަންކަން ކުރިއަށްގެންދެވޭތޯ ވެސް ސުވާލުކުރެވިފައެވެ.

6.1 ދާއިމީ ބައްޔަކަށް ބޭސްކުރަމުންގެންދާ ފަރާތްތައް

ދިރާސާއަށް މައުލޫމާތު އެއްކުރެވުނު މީހުންގެ ތެރެއިން 798 (72%) މީހުންނަކީ ދާއިމީ ބައްޔަކަށް ބޭސް ކުރަމުންގެންދާ މީހުންނެވެ. މީގެ ތެރޭގައި ހިމެނެނީ 414 އަންހެނުންނާއި 384 ފިރިހެނުންނެވެ. އަދި، ނުކުޅެދުންތެރިކަން ހުންނަ 66 ފަރާތަކާއި އުމުރުން ދުވަސްވީ 326 ފަރާތެކެވެ. ދާއިމީ ބައްޔަކަށް ބޭސް ނުކުރާކަމަށް 257 (23%) ޖަވާބުދީފައެވެ.

ޗާޓު 12 ދާއިމީ ބައްޔަކަށް ބޭސްކުރަމުންގެންދާ ކަމަށް ޖަވާބުދީފައިވާ ފަރާތްތައް

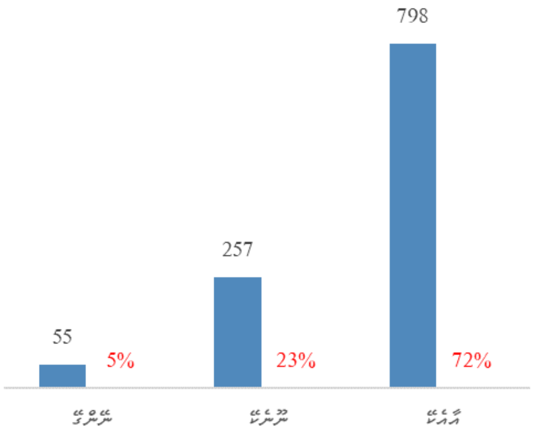

ދާއިމީ ބައްޔަކަށް ބޭސްކުރާ ކަމަށް ޖަވާބުދީފައިވާ މީހުންގެ ތެރެއިން 55% (440) ފަރާތަކުން ޖަވާބުދީފައިވަނީ އިތުރު ސިއްޙީ މައްސަލައެއް ހުންނަކަމަށެވެ. އަދި 58% (465) މީހުން ވަކި ޚާއްޞަ ގޮތަކަށް ކެއުން ބެހެއްޓުމަށް ސިއްޙީ އެހީތެރިއަކު ޖަވާބުދީފައިވާއިރު، އެކަނިވާ އެއްގޮތަކަށް ކުރުން ހަމަޖެހޭކަމަށް 14% (65) ފަރާތަކުން ޖަވާބުދީފައިވެއެވެ.

ޗާޓު 13 ދާއިމީ ބައްޔަކަށް ބޭސްކުރާ މީހުންގެ ތެރެއިން އިތުރު ސިއްޙީ މައްސަލައެއް ހުރިކަމަށް ޖަވާބުދީފައިވާ ފަރާތްތައް

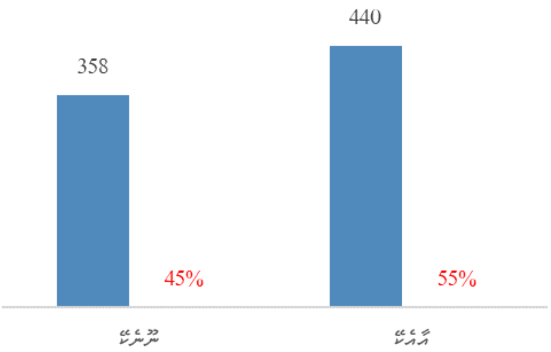

ޗާޓު14 – ދާއިމީ ބައްޔަކަށް ބޭސްކުރާ ނުކުޅަދުންތެރިކަން ހުންނަ މީހުންގެ ތެރެއިން އިތުރު ސިއްހީ މައްސަލަތައް ހުރި މީހުން

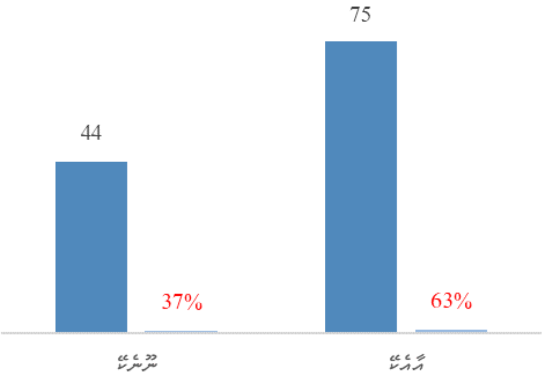

ދާއިމީ ބައްޔަކަށް ބޭސްކުރާކަމަށް ފާހަގަކޮށްފައިވާ ނުކުޅަދުންތެރިކަން ހުންނަ މީހުންގެ ތެރެއިން 75 (63%) މީހަކު އިތުރު ސިއްހީ މައްސަލަތައް ހުރިކަމަށް ފާހަގަކޮށްފައިވެއެވެ. މީގެތެރެއިން ހާއްސަކޮށް ކަރުން ބައްޔަށް ކުރުމަށް ސިއްހީ އެހީތެރިކަމަށް ދަތުރުފަތުރުކުރައްވާކަމަށް 47 (40%) ފާހަގަކުރުން ބޮޑުވުރު އަކަތަޔާ އެއްގޮތަށް ކަރުގެ ކަންކަން ހަމަޖެހޭ ކަމަށް 11 (23%) ފާހަގަކުރުން މަދުމިންވަރު ދިޔައިވެއެވެ.

ޗާޓު15 ދާއިމީ ބައްޔަކަށް ބޭސްކުރާ އުމުރުން ދުވަސްވީ މީހުންގެ ތެރެއިން އިތުރު ސިއްހީ މައްސަލަތައް ހުރި މީހުން

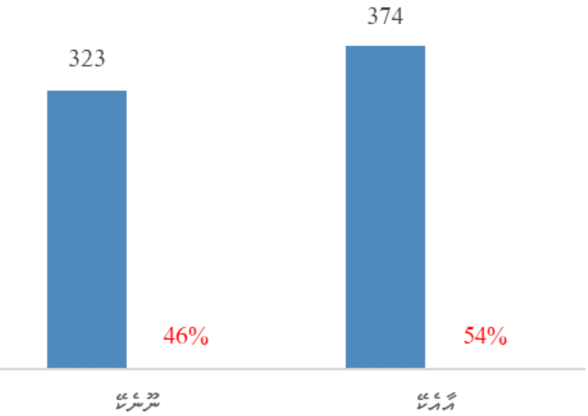

ދާއިމީ ބައްޔަކަށް ބޭސްކުރާ އުމުރުން ދުވަސްވީ 697 މީހުންގެ ތެރެއިން 374 (54%) މީހުން އިތުރު ސިއްހީ މައްސަލަތައް ހުރި ކަމަށް ވަނީ ފާހަގަކޮށްފައެވެ. އޭގެ ތެރެއިން 429 (62%) މީހަކަށް ހާއްސަކޮށް ކަރުން ބައްޔަށް ކުރުމަށް ސިއްހީ އެހީތެރިކަމަށް ދަތުރުފަތުރުކުރައްވާއިރު އަކަތަޔާ އެއްގޮތަށް ކަރުގެ ކަންކަން ހަމަޖެހޭ ކަމަށް 54 (13%) ފާހަގަކުރުން ވަނީ މަދުމިންވަރެއް ދިޔައެވެ. މިގޮ ފެތެއްގައި ގިނަ ފިރިހެނުންނަކަށް ފާހަގަކުރެވެއެވެ.

އެފަރާތްތަކަށް ބޭނުންވާ ސިއްހީ ފަރުވާ ރަށުން ލިބެން ހުރިކަމަށް ފާހަގަކޮށްފައިވަނީ 5% ފަރާތުންނެވެ. އެގޮތުން ބޭނުންވާ ސިއްހީ ފަރުވާ ރަށުން ލިބެން ނުހުރިކަމަށް 22% މީހުން ފާހަގަކުރިއިރު، 72% މީހުން އެ ސުވާލަށް އެއްވެސް ޖަވާބެއް ދީފައިނުވެއެވެ.

އެފަރާތްތަކަށް ބޭނުންވާ ސިއްހީ ފަރުވާ ހޯދުމަށް 55% ފަރާތުން މާލެ ދާކަމަށް ފާހަގަކޮށްފައިވާއިރު، ކައިރި އަތޮޅުން ރަށަކަށް ބޭސްފަރުވާއަށް ދާކަމަށް 39% މީހުން ފާހަގަކޮށްފައިވެއެވެ. ބޭސްފަރުވާގެ ކަންކަމަށް ރާއްޖޭން ބޭރަށް ދާކަމަށް ފާހަގަކޮށްފައިވަނީ 1% އަށްވުރެ މަދު ފަރާތްތަކުންނެވެ.

ރަށުން ލިބެންހުރި ބޭސްފަރުވާގެ ހިދުމަތްތައް ރަގަޅުކަމަށް 28% މީހުން ފާހަގަކުރިއިރު 70% މީހުންނަކީ ދެން ޖަވާބެއް ނޫނީ އަދި ވަކި އެއްޗެއް ބުނަން ބޭނުންނުވާ މީހުންނެވެ. ބޭސްފަރުވާގެ ހިދުމަތްތައް ރަގަޅުނޫންކަމަށް ފާހަގަކޮށްފައިވަނީ 2% މީހުންނެވެ.

7 • އާއިލާގެ އެހީތެރިކަން

މި ދިރާސާގެ ބައިވެރިންގެ ދިރިއުޅުމުގެ ހާލަތު ދެނެގަތުމަށްޓަކައި އެފަރާތްތަކުން ދިރިއުޅެނީ ކޮންތަނެއްގައިތޯ އާއި ކޮންފަރާތްތަކާއެކުގައިތޯ ވަނީ ސުވާލުކޮށްފައެވެ. މީގެ އިތުރުން އެފަރާތްތަކަށް ބޭނުންވާ ޚިދުމަތް ބޭނުންތަކަށް ހަމަޖެއްސައިދިނުމުގައި އެހީތެރިކަން ފޯރުކޮށްދެނީ ކޮންފަރާތްތަކަކުންތޯ ދެނެގަތުމަށް ސުވާލުކޮށްފައިވާނެވެ.

7.1 ދިރިއުޅުން ހަމަޖެއްސުން

ޗާޓު16 ދިރިއުޅެނީ ކޮންބަޔަކާއެކުތޯ؟

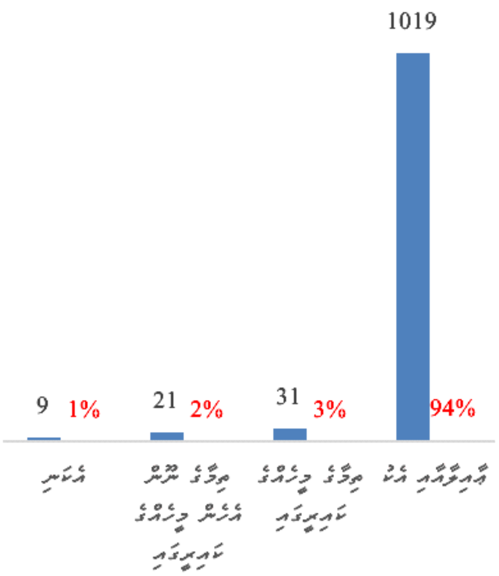

މި ދިރާސާގައި މަޢުލޫމާތު އެއްކުރެވުނު މީހުންގެ ތެރެއިން 1019 (92%) މީހުން ދިރިއުޅެނީ އާއިލާ (މައިންބަފައިން ނުވަތަ ދަރިން) އާއެކުގައި ކަމަށް ވަނީ ފާހަގަކޮށްފައެވެ. ތިމާގެ މީހެއް އަދި ތިމާގެ ނޫން އެހެން މީހެއްގެ ކައިރީގައި އުޅޭކަމަށް 5% މީހުން މަޢުލޫމާތުދީފައިވާއިރު، އެކަނި ދިރިއުޅޭކަމަށް ކަމަށް 9 ފަރާތަކުން ވަނީ ފާހަގަކޮށްފައެވެ. އެކަނި ދިރިއުޅޭކަމަށް މަޢުލޫމާތު ދީފައިވާ ފަރާތްތަކުގެ ތެރޭގައި ހިމެނޭ އުމުރުން ދުވަސްވީ 5 މީހުންނާއި ނުކުޅެދުންތެރިކަން ހުންނަ 4 ފަރާތެކެވެ. އޭގެތެރޭގައި ނުކުޅެދުންތެރިކަންހުންނަ އުމުރުން ދުވަސްވީ ފަރާތެއް (1) ހިމެނޭކަން ދިރާސާގައި އެއްކުރެވިފައިވާ މަޢުލޫމާތުން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.

މި ދިރާސާއަށް މަޢުލޫމާތު ދިންފަރާތްތަކުގެ ތެރެއިން އާއިލާއާ އެކު ދިރިއުޅޭ ހުރިހާ ފަރާތްތަކުންވެސް ނިދަން ވަކިން ކޮޓަރިއެއް ހުންނަކަމަށް ފާހަގަކޮށްފައިވެއެވެ. އާއިލާ ނޫން ތިމާގެމީހެއްގެ ކައިރީގައި ދިރިއުޅޭ ހުރިހާ ފަރާތްތަކުން ފާހަގަކޮށްފައިވާއިރު ގިނަ ވަކިން ހުރި ކޮޓަރިއެއްގައި ދިރިއުޅޭ ކަމަށެވެ. ތިމާގެ ނޫން އެހެން މީހެއްގެ ކައިރީގައި ދިރިއުޅޭ ހުރިހާ ފަރާތްތަކަށްވެސް ދިރިއުޅޭ ސިޓިންރޫމުގައި ކަމަށް ވަނީ ފާހަގަކޮށްފައެވެ. އާއިލާ ނޫން އެހެން މީހެއްގެ ކައިރީގައި ދިރިއުޅޭ ފަރާތްތަކުގެ ތެރެއިން 60% (31) މީހުން ދިރިއުޅޭ ގޭތެރެއިން ހުރި ކޮޓަރިއެއްގައެވެ. އަދި 40% (21) މީހުން ދިރިއުޅޭ ސިޓިން ރޫމުގައި ކަމަށް ވަނީ ފާހަގަކޮށްފައެވެ.

ޗާޓު 17 އާއިލާއާއެކު ނޫންގޮތަކަށް ދިރިއުޅޭ، އުމުރުން ދުވަސްވީ މީހުން ދިރިއުޅެނީ

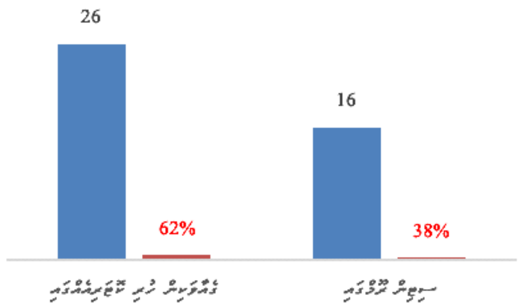

އާއިލާއާއެކު ނޫންގޮތަކަށް ދިރިއުޅޭ، އުމުރުން ދުވަސްވީ މީހުންގެ ތެރެއިން 16 (38%) މީހުން ސިޓިންރޫމްގައި ދިރިއުޅޭއިރު ގެ އާ ވަކިން ހުންނަ ކޮޓަރިއެއްގައި 26 (62%) ފަރާތްތަކުން ދިރިއުޅެއެވެ. އެ ފަރާތްތަކުގެ ތެރެއިން 62% މީހުން މަޢުލޫމާތު ދީފައިވަނީ އެފަރާތްތަކުގެ ކެއިން ބުއިން ހަމަޖައްސަނީ އަމިއްލަޔަށް ކަމުގައެވެ.

އާއިލާއާއެކު ނޫންގޮތަކަށް ދިރިއުޅޭ، ނުކުޅެދުންތެރިކަން ހުންނަ ފަރާތްތަކުގެ ތެރެއިން 5 (50%) މީހުން ސިޓިންރޫމްގައި ދިރިއުޅޭއިރު ގެ އާ ވަކިން ހުންނަ ކޮޓަރިއެއްގައި 5 (50%) މީހުން ދިރިއުޅެއެވެ. އޭގެތެރެއިން 50% މީހުން މަޢުލޫމާތު ދީފައިވަނީ އެފަރާތްތަކުގެ ކެއިން ބުއިން ހަމަޖައްސަނީ އަމިއްލަޔަށް ކަމުގައެވެ.

7.2 ކެއިންބުއިން ހަމަޖެއްސުމުގައި ލިބޭ އެހީތެރިކަން

ޗާޓު 18 އުމުރުން ދުވަސްވީ މީހުން ކެއިންބުއިން ހަމަޖެއްސުން

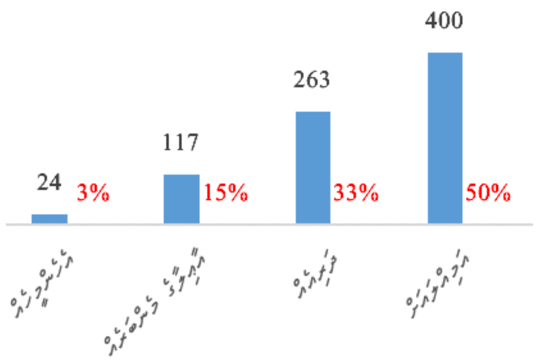

އުމުރުން ދުވަސްވީ މީހުންގެ ތެރެއިން 50% (400) މީހުންނަކީ އަމިއްލައަށް ކެއިންބުއިމުގެ ކަންކަން ހަމަޖައްސަމުން ގެންދާ ފަރާތްތަކެވެ. 33% (263) މީހުންނަށް ދަރިއަކު ކެއިންބުއިމުގެ ކަންކަން ހަމަޖައްސައި ދޭއިރު 15% (117) މީހުންނަށް ކެއިން ބުއިމުގެ ކަންކަން ހަމަޖައްސައިދެނީ އާއިލާގެ މެންބަރަކެވެ.

ޗާޓު 19 ނުކުޅެދުންތެރިކަން ހުންނަ މީހުން ކެއިންބުއިން ހަމަޖެއްސުން

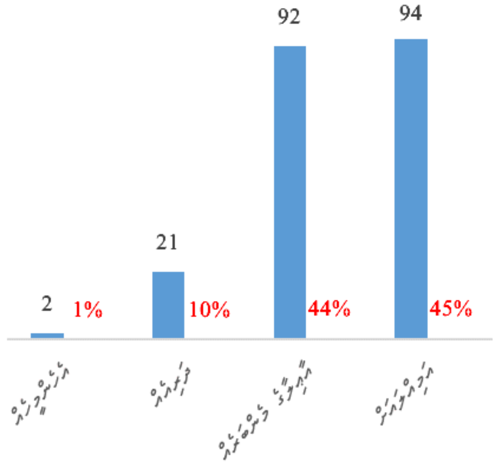

ނުކުޅެދުންތެރިކަން ހުންނަ މީހުންގެ ތެރެއިން 45% (94) މީހުންނަކީ އަމިއްލައަށް ކެއިންބުއިމުގެ ކަންކަން ހަމަޖައްސަމުން ގެންދާ ފަރާތްތަކެވެ. 44% (92) މީހުންނަށް ދަރިއަކު ކެއިންބުއިމުގެ ކަންކަން ހަމަޖައްސައިދޭއިރު 10% (21) ފަރާތަކަށް ކެއިންބުއިމުގެ ކަންކަން ހަމަޖައްސައިދެނީ އާއިލާގެ މެންބަރަކެވެ. ނުކުޅެދުންތެރިކަން ހުންނަ އުމުރުން ދުވަސްވީ މީހުންގެ ތެރެއިންވެސް 70% (14) މީހުންނަށް އާއިލާގެ މެންބަރެއް ނުވަތަ ދަރިއެއް ކެއިންބުއިމުގެ ކަންކަން ހަމަޖައްސައިދޭއިރު 13% (3) މީހުންނަކީ އަމިއްލައަށް ކެއިންބުއިމުގެ ކަންކަން ހަމަޖައްސާ ފަރާތްތަކެވެ.

7.3 ފެންވެރުން / ފާޚާނާ ކުރުން ފަދަ ކަންކަމަށް ލިބޭ އެހީތެރިކަން

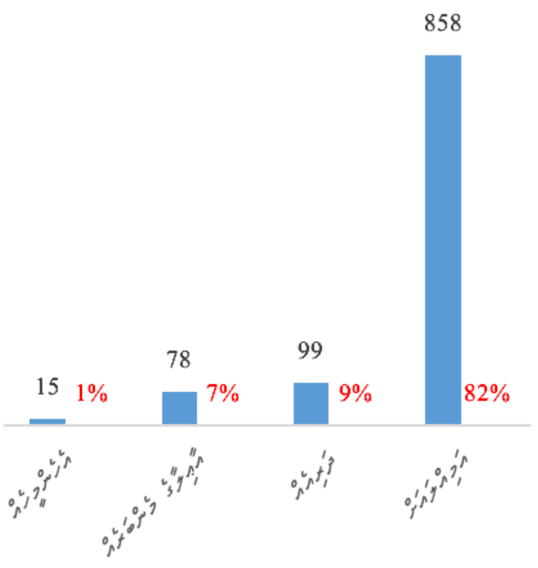

ޗާޓު 20 ފެންވެރުމާއި ފާޚާނާ ކުރުމުގެ ކަންކަން ހަމަޖައްސުން

މި ދިރާސާއަށް މަޢުލޫމާތު އެއްކުރެވުނު ފަރާތްތަކުގެ ތެރެއިން 82% (858) މީހުންނަކީ އަމިއްލައަށް ފެންވެރުމާއި ފާޚާނާ ކުރުމުގެ ކަންކަން ހަމަޖައްސާ ފަރާތްތަކެވެ. އެހެންނަމަވެސް 17% (192) މީހުން މި އިންތިޒާމްތައް އެހެންމީހެއްގެ (ދަރިއެއް/އާއިލާގެ މެންބަރެއް/އެހެންމީހެއް) އެހީގައި ހަމަޖައްސާކަމަށް ފާހަގަކޮށްފައިވެއެވެ. ނުކުޅެދުންތެރިކަން ހުންނަ މީހުންގެ ތެރެއިން 65% (152) މީހުން އަމިއްލައަށް މިކަންކަން ހަމަޖައްސާއިރު އެހެންމީހެއްގެ އެހީތެރިކަން ހޯދަނީ 28% (66) ފަރާތަކުންނެވެ. އުމުރުން ދުވަސްވީ މީހުންގެ 79% (714) އަމިއްލައަށް ފެންވެރުމާއި ފާޚާނާ ކުރުމުގެ ކަންކަން ހަމަޖައްސާއިރު އެހެން މީހެއްގެ އެހީތެރިކަން ހޯދަނީ 16% (138) މީހުންނެވެ.

7.4 ކޮޓަރި ސާފުކުރުމާއި ހެދުން ބަންދަމި އެޅުން ފަދަ ކަންކަމުގައި ލިބޭ އެހީތެރިކަން

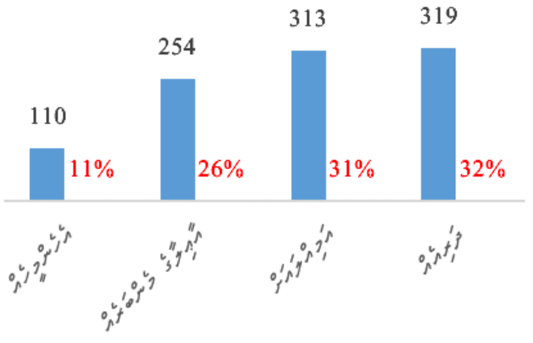

ޗާޓު 21 ކޮޓަރި ސާފުކުރުމުގެކަންކަން ހަމަޖައްސުން

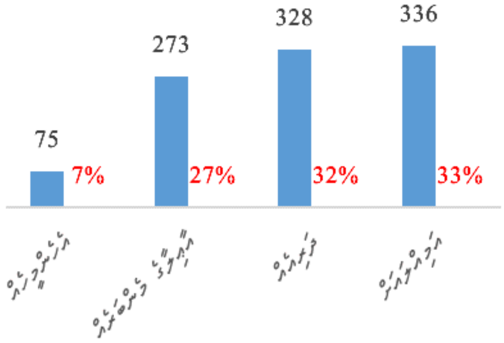

ޗާޓު 22 ހެދުމުގެ ބަންދަމި އެޅުން

ކޮޓަރި ސާފުކުރުމާއި ހެދުން ބަންދަމި އެޅުން ފަދަ ކަންކަމުގައި އަމިއްލައަށް މި އިންތިޒާމްތައް 30% ފަރާތުން ހަމަޖެއްސިނަމަވެސް 55% މީހުންނަށް މި އިންތިޒާމްތައް ހަމަޖައްސައިދެނީ އާއިލާގެ މެންބަރުންނާއި ދަރިންގެ ފަރާތުންކަން ފާހަގަކުރެވެއެވެ. ނުކުޅެދުންތެރިކަން ހުންނަ ފަރާތްތަކަށް މި އިންތިޒާމްތައް ގިނައިން ހަމަޖައްސައިދެނީ އާއިލާގެ މެންބަރުންގެ ފަރާތުންނެވެ. އެހެންނަމަވެސް އުމުރުން ދުވަސްވީ މީހުންނަށް މި އިންތިޒާމްތައް ގިނައިން ހަމަޖައްސައިދެނީ ދަރިންކަން ފާހަގަކުރެވެއެވެ.

7.5 އަންނައުން ހޯދައިދިނުމާއި އަންނައުން ދޮވެ އިސްތިރީކުރުމުގައި ލިބޭ އެހީތެރިކަން

ޗާޓު23 ޖާނެ އަންނައުން ހޯދައިދިނުމުގައި ލިބޭ އެހީތެރިކަން

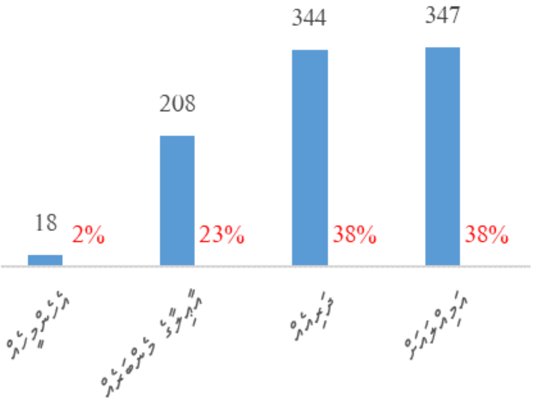

އަންނައުން ހޯދައިދިނުމާއި އަންނައުން ދޮވެއިސްތިރި ކުރުމުގައި މިފަދަ މީހުންނަށް ދަރިންގެ އެހީތެރިކަން ވަރަށް ބޮޑަށް ލިބޭކަމަށް ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. އެގޮތުން 38% މީހުން އަމިއްލައަށް އަންނައުން ހޯދާއިރު، 38% މީހުން އަންނައުން ހޯދައިދެނީ ދަރިން ކަމުގައި ފާހަގަކޮށްފައިވެއެވެ. އަދި ޢާއިލާއާ ވަކިން ދިރިއުޅޭ މީހުންގެ ތެރެއިން 36% މީހުން އަމިއްލައަށް އަންނައުން ހޯދާއިރު 28% މީހުން ދަރިން އަންނައުން ހޯދައިދޭކަމަށް ފާހަގަކޮށްފައިވެއެވެ.

ޗާޓު24 އަންނައުން ދޮވެ އިސްތިރީކުރުމުގައި ލިބޭ އެހީތެރިކަން

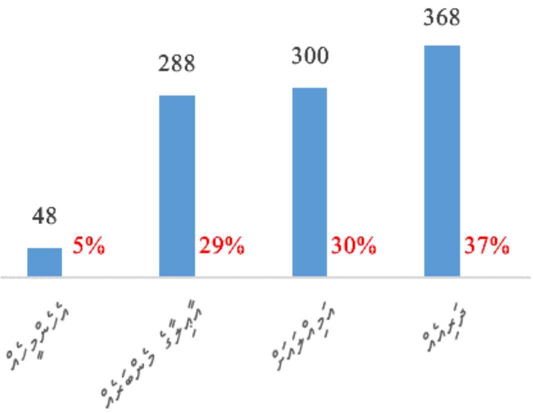

އުމުރުން ދުވަސްވީ މީހުންގެ ތެރެއިންވެސް 30% މީހުން އަމިއްލައަށް އަންނައުން ދޮންނަކަމަށް ފާހަގަކުރިއިރު 37% މީހުން ފާހަގަކޮށްފައިވަނީ އަންނައުން ދޮވުމުގައި ދަރިންގެ އެހީތެރިކަން ލިބޭ ކަމުގައެވެ.
ޢާއިލާއާ ވަކިން ދިރިއުޅޭ މީހުންގެ ތެރެއިންވެސް 31% މީހުންނަށް އަންނައުން ދޮވެދެނީ ދަރިންކަން ފާގަކޮށްފައިވެއެވެ. 22% މީހުންނަށް ޢާއިލާގެ މެންބަރެއް މިކަން ކޮށްދޭއިރު އަމިއްލައަށް އަންނައުން ދޮންނަކަމަށް ފާހަގަކޮށްފައިވަނީ އުމުރުން ދުވަސްވީ 15% މީހުންނެވެ.

7.6 ބަލިވުމުން ބޭސްފަރުވާ ހޯދުމުގައި ލިބޭ އެހީތެރިކަން

ޗާޓު 25 ބަލިވުމުން ބޭސްފަރުވާކޮށްދިނުމުގައި ލިބޭ އެހީތެރިކަން

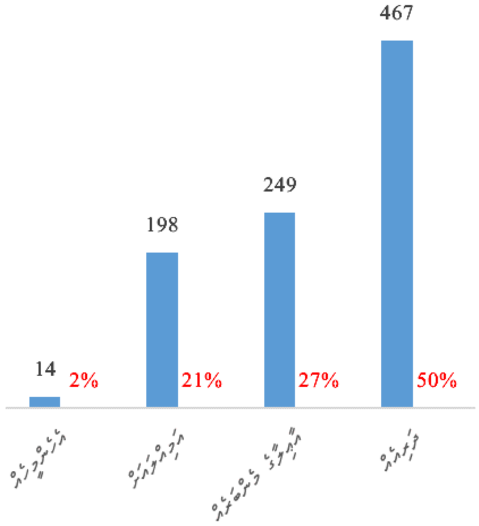

އުމުރުން ދުވަސްވީ މީހުންވެސް އަދި ނުކުޅެދުންތެރިކަން ހުންނަ މީހުންވެސް ބަލިވުމުން ބޭސްފަރުވާ ހޯދުމުގައި ދަރިންގެ އަޅާލުން ލިބޭކަން ފާހަގަކުރެވިއްޖެ. އެގޮތުން 50% މީހުން ފާހަގަކޮށްފައިވަނީ ބަލިވީމާ ބޭސްފަރުވާ ކޮށްދީ ދަރިން ކަމުގައެވެ. 27% ފަރާތަކުން އާއިލާގެ މެންބަރުން އެހީތެރިކަން ފޯރުކޮށްދޭއިރު 21% ފަރާތަކުން ބޭސްފަރުވާ ހޯދަނީ އަމިއްލައަށް ކަމުގައި ފާހަގަކޮށްފައިވެއެވެ.

އާއިލާއާ ވަކިން ދިރިއުޅޭ މީހުންގެ ތެރެއިންވެސް 30% މީހުންނަށް ދަރިން ބޭސްފަރުވާ ކޮށްދޭކަމަށް ފާހަގަކުރިއިރު 21% މީހުންނަށް އާއިލާގެ މެންބަރުން އެހީތެރިކަން ފޯރުކޮށްދޭ އަދި އަމިއްލައަށް ބޭސްފަރުވާ ހޯދާ ކަމަށް ފާހަގަކޮށްފައިވަނީ 15% މީހުންނެވެ.

7.7 ގެއިން ބޭރަށްގޮސް އުޅުމުގައި ލިބޭ އެހީތެރިކަން

ޗާޓު 26 ގެއިން ބޭރަށްގޮސް އުޅުމުގައި ލިބޭ އެހީތެރިކަން

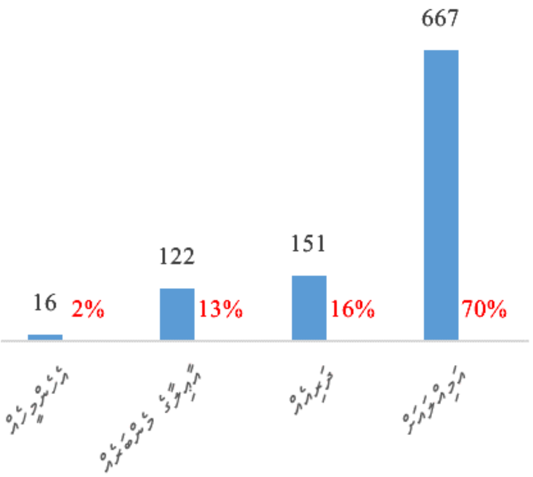

މި ދިރާސާއަށް ޖަވާބުދާރީ ދިން މީހުންގެ ތެރެއިން 70% (667) މީހުން ފާހަގަކޮށްފައިވާގޮތުގައި ބޭރަށް ގޮސް އުޅުމުގައި އިތުރު މީހެއްގެ އެހީތެރިކަން ބޭނުން ނުވެއެވެ. ދަރިއެއް ނުވަތަ އާއިލާގެ މީހެއްގެ އެހީތެރިކަމާއެކު 29% މީހުން ބޭރަށް ގޮސް އުޅޭއިރު 2% މީހުން ފާހަގަކޮށްފައިވަނީ އެހެން މީހަކާއެކު ބޭރަށް ގޮސްއުޅޭކަމަށެވެ.

އުމުރުން ދުވަސްވީ މީހުންގެ 62% މީހުން އަމިއްލައަށް ބޭރަށް ގޮސް އުޅޭކަމަށް ފާހަގަކުރިއިރު ދަރިއެއް ނުވަތަ އާއިލާގެ މީހެއްގެ އެހީތެރިކަމާއެކު ބޭރަށްގޮސްއުޅޭކަމަށް ފާހަގަކޮށްފައިވަނީ 22% މީހުންނެވެ.

8 . ނުކުޅެދުންތެރިކަން ހުންނަ ކުޑަކުދިން

މި ދިރާސާއަށް އައްޑޫ ސިޓީގައި ދިރިއުޅޭ ނުކުޅެދުންތެރިކަން ހުންނަ 18 އަހަރުން ދަށުގެ 40 ކުޑަކުއްޖެއްގެ މަޢުލޫމާތު އެއްކުރެވިފައިވެއެވެ. އޭގެތެރޭގައި ހިމެނޭ 40% (16) އަންހެން ކުދިންނާއި 60% (24) ފިރިހެން ކުދިންނެވެ. މީގެތެރެއިން 50% ކުދިންނަކީ މަލްޓިޕަލް ޑިސެބިލިޓީ ހުރި ކުދިންކަން ފާހަގަކުރެވެއެވެ.

ޗާޓު27 ނުކުޅެދުންތެރިކަން ހުންނަ ކުޑަކުދިންގެ ނުކުޅެދުންތެރިކަމުގެ ބާވަތް

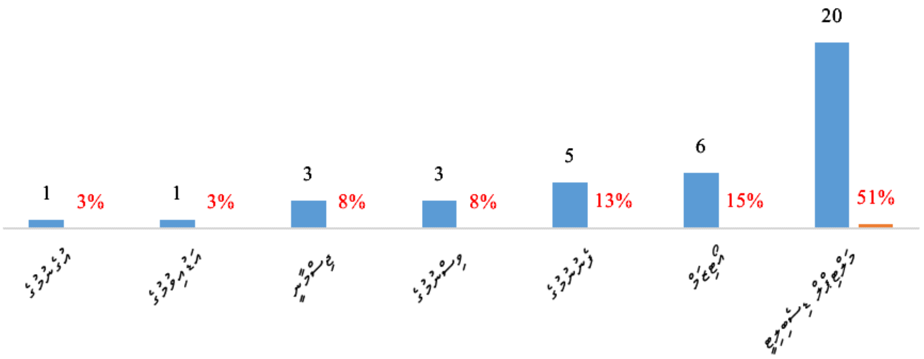

ނުކުޅެދުންތެރިކަން ހުންނަ ކުދިންގެ ތެރެއިން 85% ކުދިންގެ މައިންބަފައިން ދުނިޔޭގައި ތިބިއިރު މަންމައާއި ބައްޕައާއެކު ދިރިއުޅޭނީ 55% ކުދިންނެވެ. 33% ކުދިންގެ މައިންބަފައިން ވަކިވެފައިވާއިރު މަންމަ ގާތުގައި 38% ކުދިން ދިރިއުޅޭއިރު އަދި ބައްޕަގާތުގައިވެސް ދިރިއުޅޭނީ 38% ކުދިންނެވެ. 25% ކުދިން ދިރިއުޅޭނީ އެހެން މީހެއްގެ ކައިރީގައެވެ. އެކުދިންގެ ބައްޕަގެ ފަރާތުން ހަރަދު ލިބޭކަމަށް 62% (8) ފާހަގަކުރިއިރު 39% (5) ފަރާތަކުން ހަރަދު ނުލިބޭކަން ފާހަގަކޮށްފައިވެއެވެ.

ޗާޓް28 ލިބޭ އާމްދަނީއިން އަސާސީ ބޭނުންތައް ފުދޭ މިންވަރު

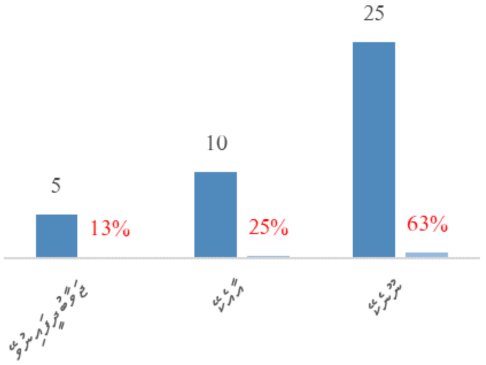

ނުކުޅެދުންތެރިކަން ހުންނަ ކުދިންގެ ޢާއިލާގެ އަސާސީ ބޭނުންތަކަށް ލިބޭ އާމްދަނީއިން ނުފުދޭ ކަމަށް 63% ޖަވާބުން ފާހަގަކުރިއެވެ. އަދި މާލީ ދަތިކަމުގެ ސަބަބުން އެކުދިންގެ ކަންކަން ބެލެހެއްޓުމަށް އަސަރުކުރާކަމަށް 58% ޖަވާބަކުން ފާހަގަކުރިއެވެ. މާލީ ދަތިކަމުގެ ސަބަބުން އެކުދިންގެ ކަންކަން ބެލެހެއްޓުމަށް ދަތިނުވާކަމަށް ފާހަގަކުރީ 28% ޖަވާބަކުންނެވެ.

ޗާޓް29 ނުކުޅެދުންތެރިކަން ހުންނަ ކުދިންގެ ތެރެއިން ސްކޫލަށް ގެންދާކުދިން

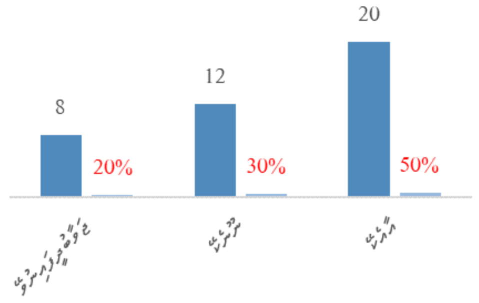

މި ދިރާސާގައި މަޢުލޫމާތު އެއްކުރެވުނު ނުކުޅެދުންތެރިކަން ހުންނަ ކުދިންގެ ތެރެއިން 50% (20) ކުދިން ސްކޫލަށް ދާ ކުދިންކަން ފާހަގަކުރެވެއެވެ. 43% (17) ކުދިންނަކަށް ޤުރުއާން ކިޔަވަން ދަސްކޮށްދެވިފައިވާއިރު 34% (15) ކުދިންނަކަށް ނަމާދުކުރަން ދަސްކޮށްދެވިފައިވާކަން ފާހަގަކުރެވުނެވެ.

9 . އިޖުތިމާޢީ ޙާލަތު

މި ދިރާސާގެ ބައިވެރިންގެ އިޖުތިމާޢީ ޙާލަތު ދެނެގަތުމަށްޓަކައި އެފަރާތްތަކުން ހުސްވަގުތުތަކުގައި ކުރަނީ ކޮންކަންކަމެއްތޯ އޮޅުންފިލުވުމަށް ސުވާލުކުރެވިފައިވާނެއެވެ. އާންމުކޮށް ހުސްވަގުތު އެއްވެސް މަސައްކަތެއް ކުރާތޯއާއި ނުކުރަނީ ބޭނުންވެގެންތޯ އާއި ކުރިން ކުރި މަސައްކަތެއް މިހާރު ނުކުރާނަމަ އަދުން އެމަސައްކަތެއް ކުރަން ފުރުސަތު ލިބިއްޖެނަމަ އެމަސައްކަތެއް ކުރާނޭތޯ އޮޅުންފިލުވުމަށް ސުވާލުކުރެވިފައިވާނެއެވެ.

މިފަރާތްތަކަކީ މުޖުތަމަޢުގައި ވަރަށް ނާޒުކު ފަރާތްތަކެއްކަމުން އެފަރާތްތަކަށް އާއިލާގެ ތެރެއިން ނުވަތަ މުޖުތަމަޢުގެ ތެރެއިން އެއްވެސް ކަހަލަ އަނިޔާއެއް ތަހައްމަލު ކުރަންޖެހިފައިވޭތޯއާއި އެއީ ކޮންފަރާތްތަކުން ލިބުނު އަނިޔާއެއްތޯއާއި އެމައްސަލަ ކަމާބެހޭ ފަރާތަކަށް ރިޕޯޓް ކޮށްފައިވާންތޯވެސް ސުވާލުކޮށްފައިވާނެއެވެ.

ޗާޓު30 ހުސްވަގުތުތަކުގައި މުނިފޫހިފިލުވުމަށް ވަގުތު ހޭދަކުރާގޮތް

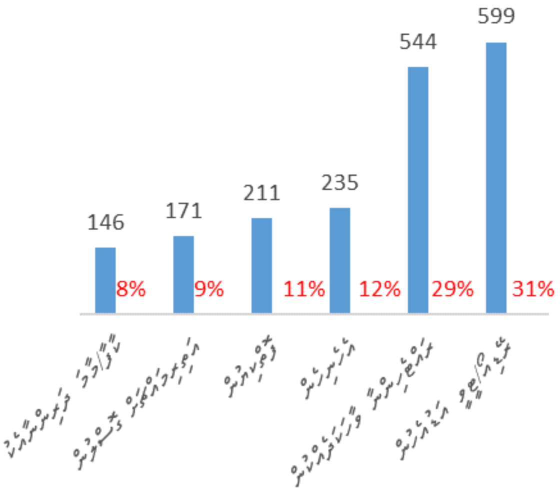

މި ދިރާސާއަށް ޖަވާބުތައް ދިން މީހުންގެ ތެރެއިން 31% (599) މީހުން ހުސްވަގުތުތަކުގައި މުނިފޫހި ފިލުވުމުގެ ގޮތުން ކުރާ ކަމަކީ ޓީވީ ބެލުމާއި ރޭޑިއޯ އަޑުއެހުމެވެ. 29% (544) މީހުން ރައްޓެހިންނާ ވާހަކަދައްކާއިރު 9% (171) މީހުން ހުސްވަގުތު ތަކުގައި އަތިރިމައްޗަށް ގޮސް އުޅޭކަމަށް ވާހަކަދައްކައިފިއެވެ. 8% (146) މީހުން ކާފާމާ ދަރިންނާއެކު ވަގުތު ހޭދަކުރާއިރު 11% (211) މީހުން ޤުރްއާން ކިޔަވާ ކަންކަމުގައި ވަގުތު ހޭދަކުރާ ކަމަށް ވާހަކަދައްކައިފިއެވެ.

ޗާޓު31 މުނިފޫހިފިލުވުމަށް ވަގުތު ހޭދަކުރާގޮތް (އަންހެން/ފިރިހެން)

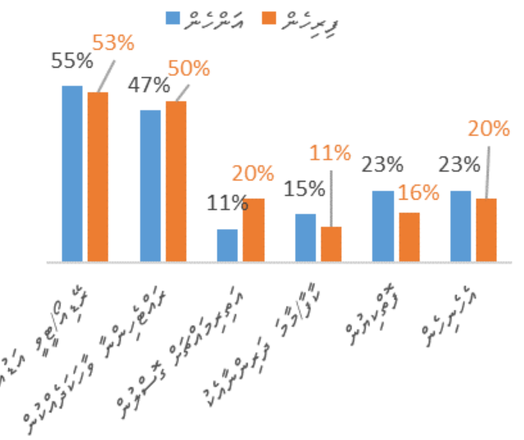

ހުސްވަގުތު ހޭދަކުރާ ގޮތަށް ބަލާއިރު އަންހެނުންނާއި ފިރިހެނުންގެ މެދުގައި ކޮންމެވެސް ވަރެއްގެ ތަފާތެއް ހުރިކަން ފާހަގަކުރެވެއެވެ. އެގޮތުން ރޭޑިއޯ އަޑުއެހުމާއި ޓީވީ ބެލުމާއި ފޮތްކިޔުމާއި މާމަ ދަރިންނާއެކު އަންހެނުން ގިނަ ވަގުތު ހޭދަކުރާއިރު، ފިރިހެނުން ގިނަ ވަގުތު ހޭދަކުރަނީ އަތިރިމައްޗަށް ގޮސް އުޅުމުގައި ރައްޓެހިންނާއެކުކަން ފާހަގަކުރެވިފައެވެ.

ޗާޓު 32 ނުކުޅެދުންތެރިކަން ހުންނަ މީހުން މުނިފޫހިފިލުވަން ވަގުތު ހޭދަކުރާގޮތް

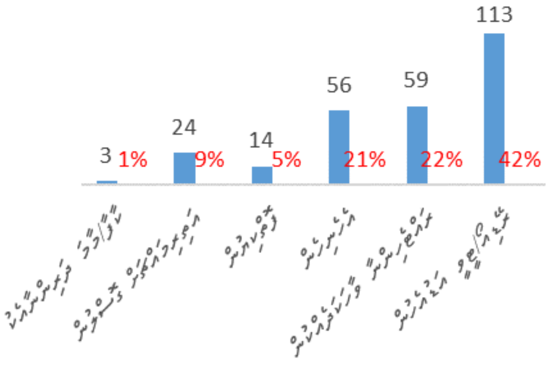

ނުކުޅެދުންތެރިކަން ހުންނަ މީހުންގެ ހުސްވަގުތު ގިނައިން ހޭދަކުރަނީ ޓީވީބެލުމާއި ރޭޑިއޯ އަޑުއަހުމުގައެވެ. އެގޮތުން 42% މީހުން ރޭޑިއޯ އަޑުއަހުމާއި ޓީވީ ބެލުމުގައި ހޭދަކުރާއިރު 31% މީހުން ވަގުތުތައް ހޭދަކުރަނީ ރަށްޖެހިންނާ ވާހަކަދެއްކުމާއި އަތިރިމައްޗަށް ގޮސް އުޅުމުގައެވެ.

9.1 އާމްދަނީ ލިބޭ މަސައްކަތް ކުރުން

ޗާޓު 33 އާމްދަނީ ހޯދަން ކުރާ މަސައްކަތް

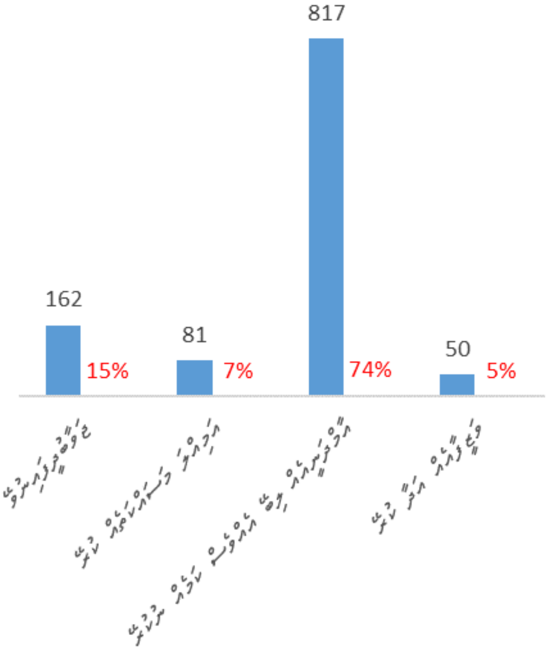

މި ދިރާސާއަށް މައުލޫމާތު ދިން ފަރާތްތަކުގެ ތެރެއިން 7% (817) މީހުންނަކީ އާމްދަނީ ލިބޭ މަސައްކަތެއް ނުކުރާ މީހުންނެވެ. އެހެންނަމަވެސް 7% (81) މީހުން އާމްދަނީ ހޯދުމަށްޓަކައި އަމިއްލަ މަސައްކަތެއް ކުރާ ކަމަށާއި 5% (50) މީހުން ވަޒީފާ އަދާކުރާކަމަށް މައުލޫމާތު ދީފައިވެއެވެ. އުމުރުން ދުވަސްވީ މީހުންގެ 9% (77) މީހުން އަމިއްލަ މަސައްކަތެއް ކުރާއިރު 3% (26) މީހުން މިހާރުވެސް ވަޒީފާއަށް ދާކަން ފާހަގަކޮށްދީފައިވެއެވެ. ނުކުޅެދުންތެރިކަން ހުންނަ މީހުންގެ ތެރެއިންވެސް 2% (4) މީހުން އަމިއްލަ މަސައްކަތެއް ކުރާއިރު 10% (24) މީހުން ވަޒީފާ އަދާކުރާކަމަށް ފާހަގަކޮށްދީފައިވެއެވެ.

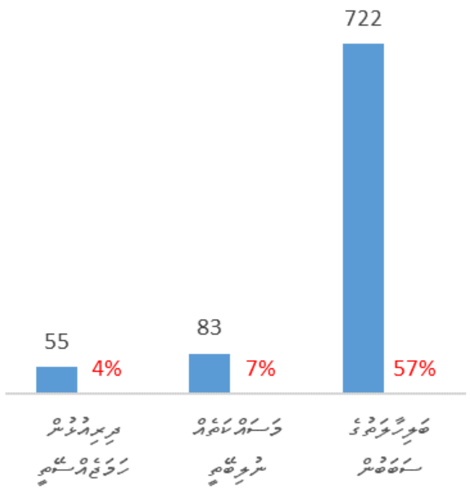

ޗާޓު34 އާމްދަނީ ހޯދަން މަސައްކަތު ނުކުރާ ސަބަބު

އާމްދަނީ ހޯދަން މަސައްކަތް ނުކުރާ މީހުންގެ ބޮޑުބައިން 57% (722) މީހުން މަސައްކަތެއް ނުކުރަނީ ބަލިހާލަތުގެ ސަބަބުންކަމަށް ފާހަގަކޮށްފައިވާއިރު މަސައްކަތެއް ނުލިބޭތީ މަސައްކަތް ނުކުރަނީ ކަމަށް 7% (83) މީހުން ފާހަގަކޮށްފައިވެއެވެ. އަދި އާމްދަނީ ހޯދަން މަސައްކަތެއް ނުކުރިކަމުގައިވިއަސް ދިރިއުޅުން ހަމަޖެއްސޭތީ 4% (55) މީހުން ވަނީ ފާހަގަކޮށްފައެވެ. އުމުރުން ދުވަސްވީ މީހުންގެ ތެރެއިންވެސް 5% (68) މީހުން ކުރާނެ މަސައްކަތެއް ނުލިބޭތީ އާމްދަނީހޯދުމަށް މަސައްކަތެއް ނުކުރަނީ ކަމަށް ފާހަގަކޮށްފައިވެއެވެ. އަލުން މަސައްކަތް ކުރާނެ ފުރުސަތެއް ލިބިއްޖެނަމަ މަސައްކަތް ކުރާނެ ކަމަށް 15% (161) މީހުން ފާހަގަކުރިއިރު ނުކުރާނެކަމަށް ބުނެފައިވަނީ 44% (483) މީހުންނެވެ.

9.2 ލިބިފައިވާ އަނިޔާގެ މައުލޫމާތު

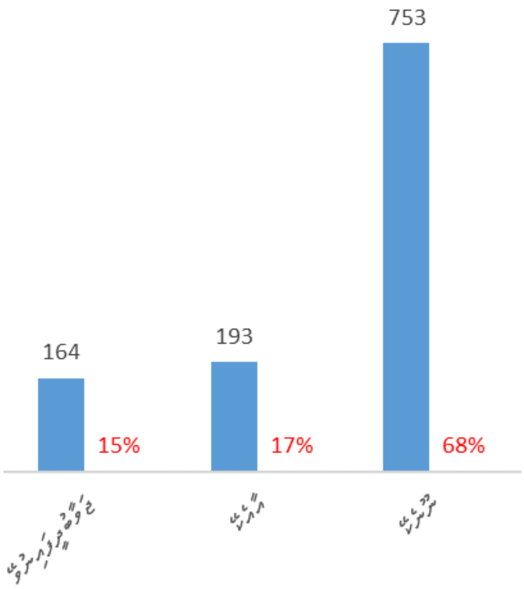

ޗާޓު35 ފާއިތުވި 5 އަހަރު އެއްވެސް އަނިޔާއެއް ލިބިފައިވޭތޯ؟

މި ދިރާސާއަށް މައުލޫމާތު ދިން މީހުންގެ ބޮޑުބައިން ފާއިތުވެދިޔަ 5 އަހަރުގެ ތެރޭގައި ކޮންމެވެސް ބާވަތެއްގެ އަނިޔާއެއް ތަހައްމަލު ކުރަން ޖެހިފައިވާކަމަށް 17% (193) ފަރާތަކުން ފާހަގަކޮށްފައިވެއެވެ. އޭގެތެރޭގައި ހިމެނީ އުމުރުން ދުވަސްވީ 161 ފަރާތަކާއި ނުކުޅެދުންތެރިކަން ހުރި 36 ފަރާތަކާއި އުމުރުން ދުވަސްވީ ނުކުޅެދުންތެރިކަން ހުރި 4 ފަރާތެކެވެ. މިމީހުންގެ ބޮޑުބައިން 82% (154) ފަރާތަކަށް އަނިޔާ ލިބިފައިވަނީ އަމިއްލައަށްކަން ފާހަގަކޮށްފައިވާއިރު ދަރިއެއް ނުވަތަ ތިމާގެ މީހެއްގެ ފަރާތުން [illegible] އަނިޔާއެއް ލިބުނުކަމަށް 6% (10) ފަރާތަކުން ފާހަގަކޮށްފައިވެއެވެ. 12% (23) ފަރާތަކުން ފާހަގަކޮށްފައިވަނީ އަނިޔާލިބިފައިވަނީ އެހެން މީހެއްގެ ފަރާތުން ކަމުގައެވެ.

ޗާޓު36 ލިބިފައިވާ އަނިޔާގެ ވައްތަރުތައް

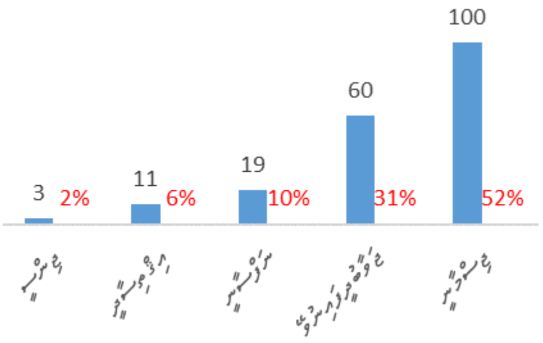

މިފަރާތްތަކަށް ލިބިފައިވާ އަނިޔާގެ ބާވަތްތަކަށް ބަލާއިރު، 52% (100) މީހުންނަށް ޖިސްމާނީ އަނިޔާ ލިބިފައިވާކަމަށް ފާހަގަކޮށްފައިވާއިރު، 12% (22) މީހުންނަށް ނަފްސާނީ އަދި ޖިންސީ އަނިޔާ ލިބިފައިވާކަމާއި، 6% (11) މީހުންނަށް އިގްތިސާދީ ގޮތުން އަނިޔާ ލިބިފައިވާކަން ފާހަގަކޮށްފައިވެއެވެ.

ޗާޓު37 ލިބިފައިވާ އަނިޔާ ރިޕޯޓް ކުރުން

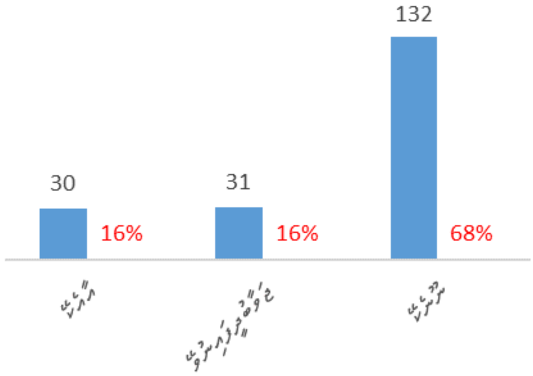

މިފަދަ އަނިޔާގެ މައްސަލަތައް ދައުލަތުގެ މުއައްސަސާއަކަށް ރިޕޯޓްނުކުރާކަމަށް 68% (132) ފަރާތްތަކުން ފާހަގަކުރައިރު މިފަދަ މައްސަލަތައް ރިޕޯޓްކޮށްފައިވަނީ 16% (30) ފަރާތްތަކުންނެވެ. ރިޕޯޓް ކުރި ފަރާތްތަކުގެ ތެރެއިން މުއައްސަސާތަކުން އެކަށީގެންވާ ހައްލު ލިބިފައިވާކަމަށް 16% (8) ފަރާތްތަކުން ފާހަގަކޮށްފައިވާއިރު ދައުލަތުގެ މުއައްސަސާތަކުން އެކަށީގެންވާ ހައްލު ނުލިބޭކަމަށް 78% (40) ފަރާތްތަކުން ފާހަގަކޮށްފައިވެއެވެ.

10 . ދިރިއުޅުމުގެ ޙާލަތު ބެލުމަށް ކުރެވުނު އިންސްޕެކްޝަން

މި ދިރާސާގެ ބައިވެރިންގެ ދިރިއުޅޭ ތަނުގެ ޙާލަތު ބެލުމުގެ ގޮތުން އެފަރާތްތަކުގެ ދިރިއުޅޭ ކޮޓަރީގެ އިންސްޕެކްޝަނެއް ކުރުނެވެ. އެގޮތުން އެފަރާތްތަކުގެ ނިދާ އެނދާއި ކޮޓަރިގައި އަންނައުނު ލާކަބަޑު ތަކެތީގެ ޙާލަތު ބެލުނެވެ. އެފަރާތްތަކުގެ އަސާސީ ބޭނުންތަކަށް ބޭނުންވާ ތަކެތި ކޮޓަރިގައި ހުރިތޯ ބަލައިލެވުނެވެ. މީގެ އިތުރުން ކޮޓަރީގެ ތަޅުމާއި ފާރުތަކުގެ ސާފުކަމާއި ކޮޓަރިއަށް އަލިކަން ލިބޭގޮތާއި ވައިދޮރުތަކުގެ ޙާލަތު ބަލައިލެވުނެވެ.

10.1 ނިދާއެނދުގެ ޙާލަތު

މި ދިރާސާއަށް ޖަވާބުދީ މީހުންގެ ތެރެއިން 88% (981) މެންބަރުންނަކީ ނިދާނެ ވަކި އެނދެއް ހުރި މެންބަރުންނެވެ. އެހެންނަމަވެސް 2% (20) މެންބަރުން ނިދާނެ ވަކިން އެނދެއް ނުހުންނަކަމަށް ފާހަގަކޮށްފައިވެއެވެ. އެގޮތުގައި ހިމެނެނީ އުމުރުން ދުވަސްވީ 10 ފަރާތަކާއި ނުކުޅެދުންތެރިކަން ހުންނަ 10 ފަރާތެކެވެ. މިމީހުންގެ ތެރޭގައި އެކަނި ދިރިއުޅޭ 2 ފަރާތެއް ހިމެނޭކަން ފާހަގަކުރެވެއެވެ. ނިދަން ވަކިން އެނދުހުރިކަމަށް ފާހަގަކުރި މެންބަރުންގެ ތެރެއިން 98% (966) މެންބަރުން އެނދުގައި ގޮދަޑި އޮންނަކަމަށާއި 89% (872) އެނދުގައި ގައިމަތީގައި އަޅާ ރަޖާ ހުރިކަމަށް ފާހަގަކޮށްފައިވެއެވެ.

ޗާޓު 38 ނިދަން ވަކިން އެނދެއް ހުރުން

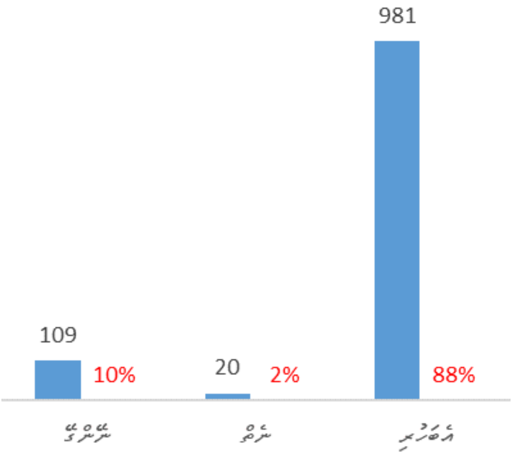

10.2 ކޮޓަރިގައި ހުންނަންޖެހޭ އަސާސީ ތަކެތި

ދިރާސާއަށް ޖަވާބުދީ މީހުންގެ ތެރެއިން 70% މީހުން ކޮޓަރިގައި ބޯން ފެން ފުޅިއެއް ހުންނަކަން ފާހަގަކޮށްފައިވާއިރު 57% މީހުން ފެންބޯތަށިވެސް ކޮޓަރިގައި ހުންނަކަމަށް މައުލޫމާތު ދީފައިވެއެވެ. ފެންބޯން ފުޅިއެއް ނުހުންނަކަމަށް ނުކުޅެދުންތެރިކަން ހުންނަ 17% (40) މީހުން ފާހަގަކުރިއިރު 50% (61) ފަރާތަކުން ފެންބޯތަށި ހުންނަކަމަށް ފާހަގަކޮށްފައިވެއެވެ. އުމުރުން ދުވަސްވީ މީހުންގެ 73% މީހުން ކޮޓަރިގައި ފެންފުޅި ހުންނަކަމަށް ފާހަގަކުރިއިރު 13% (118) މީހުން ފެންފުޅި ނުހުންނަ ކަމަށާއި 23% (207) މީހުން ފެންބޯން ތަށިވެސް ނުހުންނަކަމަށް ފާހަގަކޮށްފައިވެއެވެ.

ޗާޓު 39 ކޮޓަރިގައި ބޯން ފެންފުޅިއެއް ހުރުން

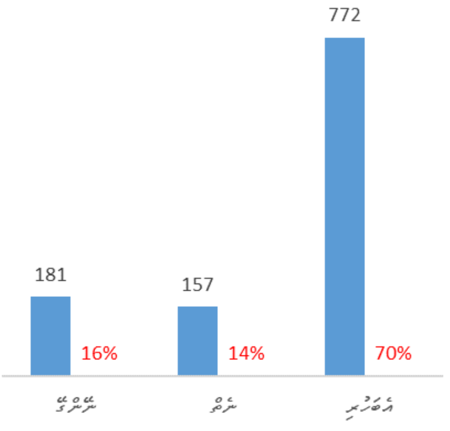

މި ދިރާސާއަށް މައުލޫމާތު އެއްކުރެވުނު މީހުންގެ ތެރެއިން 80% (891) މީހުން ނިދާ ކޮޓަރީގައި ހަތިލެއް އޮންނަކަމަށް ފާހަގަކޮށްފައިވެއެވެ. ކޮޓަރީގައި ހަތިލެއް ނެތްކަމަށް 5% (58) މީހުން ފާހަގަކޮށްފައިވެއެވެ. 80% އަށްވުރެގިނަ މީހުން ކޮޓަރީގައި އަލިކުރަން ބޮކި އަދި ނިވާބޮކި ހުންނަކަމަށް ފާހަގަކުރިއިރު 90% (994) މީހުން ކޮޓަރީގައި ފަންކާހުރިކަން ފާހަގަކޮށްފައިވެއެވެ. ކޮޓަރީގައި ނިވާބޮކި ނުހުންނަކަމަށް 5% (57) މީހުން ފާހަގަކޮށްފައިވެއެވެ. ކޮޓަރީގައި ހުންނަ ބޮކީގެ ސްވިޗްބޯޑުތަކާއި ފަންކާގެ ސްވިޗްބޯޑުތަކަށް އަތް ފޯރާކަމަށް 85% އަށްވުރެ ގިނަ މީހުން ފާހަގަކޮށްފައިވެއެވެ.

ޗާޓު 40 ކޮޓަރީގައި ކަރަންޓު ފަންކާއެއް ހުރުން

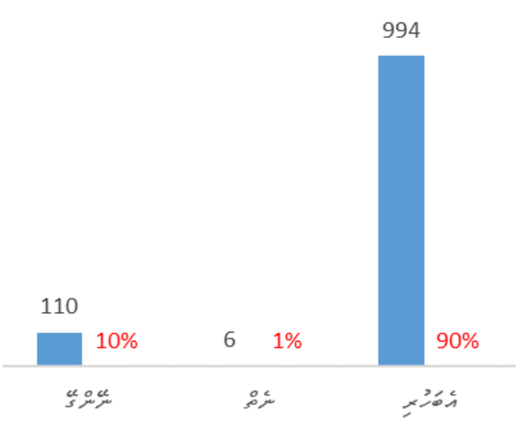

10.3 ކޮޓަރީގެ ތަޅުންގަނޑުގެ ހާލަތު

މި ދިރާސާގައި މައުލޫމާތު އެއްކުރެވުނު މީހުން ދިރިއުޅޭތަންތަނުގެ ތެރެއިން 75% (834) ކޮޓަރީގައި ޓައިލްސްޖަހާފައި ހުރިއިރު 8% (85) ތަނެއްގައި ކާޕެޓް އަޅާފައިވާއިރު ހަމައެކަނި ސިމެންތި ތަޅުމެއް އަޅާފައިވާކަމަށް ފާހަގަކޮށްފައިވަނީ 6% (72) ފަރާތަކުންނެވެ. އެންމެގިނަ ގޮތެއްގައި 3 ދުވަހުން ތަޅުންގަނޑު ސާފުކުރާއިރު ކޮޓަރީގައި ހުންނަ ޑަސްބިން އެއްޗެހިތައް 2 ދުވަހުން ސާފުކުރާ ކަން ފާހަގަވެފައިވެއެވެ.

ޗާޓު 41 ކޮޓަރީގެ ތަޅުންގަނޑު ގެ މެޓީރިއަލް

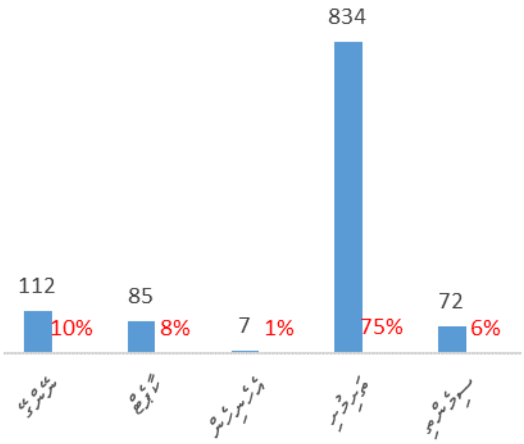

10.4 ފާހާނާގެ ހާލަތު

މި ދިރާސާއަށް މައުލޫމާތު އެއްކުރެވުނު މީހުން ދިރިއުޅޭ ތަނުގެ ފާހާނާތަކުގެ ހާލަތަށް ބަލާއިރު 80% އަށްވުރެ ގިނަ ފާހާނާތަކުގައި ފެންވަރު މާގަނޑު ހުރިއިރު 6% ފާހާނާތަކުގައި އެއްވެސް ބާވަތެއްގެ މާގަނޑެއް ނެތްކަން ފާހަގަކުރެވުނެވެ. 86% ފާހާނާގައި އުސްތަރި ހުރިއިރު ތިރިތަރި ހުރި 2% ފާހާނާގައެވެ. ފާހާނާގައި ފެންހުރުން ކުރެވޭނެ ނިޒާމާއި ހިފަހައްޓާ ތަށްޓެއް 48% (532) ފަރާތަކުން ފާހަގަކުރިއިރު އެފަދަ ނިޒާމެއް އިންތިޒާމެއް ހަމަޖެހިފައި ނެތްކަމަށް ފާހަގަކޮށްފައިވަނީ 18% (195) ފަރާތަކުންނެވެ.

ޗާޓު 42 ފާހާނާގައި ހުންނަ އިދު ހިފަހައްޓާ ތަށްޓެއް

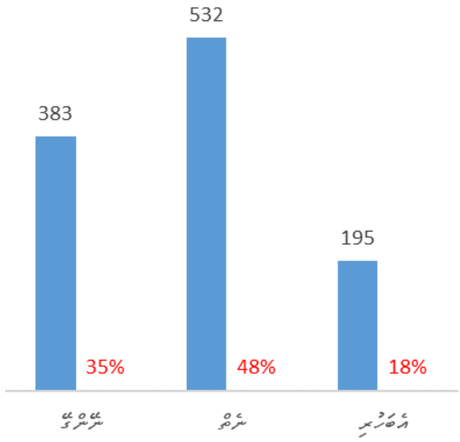

ދަތްއުނގުޅާ ބުރުސް އަދި ދަތްއުނގުޅަން ބޭސް ބޭނުންވާ ނެތްކަމަށް 1% މީހުން ފާހަގަކުރިއިރު އެހެނިހެން ރީތިވާ ސާމާނު ނެތްކަމަށްވެސް 1% މީހުން ފާހަގަކޮށްފައިވެއެވެ. ފާހާނާތައް އެވަރެޖްކޮށް 3 ދުވަހުން ސާފުކުރާ ކަމަށް ފާހަގަކޮށްފައިވެއެވެ. 82% ފާހާނާގެ ސާފުތާހިރުކަން ރަނގަޅުކަމަށް ފާހަގަކޮށްފައިވާއިރު، 3% ފާހާނާގެ ހާލަތު އެކަށީގެންވާ މިންގަނޑަކަށް ގެނައުމަށްޓަކައި އިތުރަށް ރަނގަޅުކުރަން ޖެހޭކަމަށް ފާހަގަކޮށްފައިވެއެވެ.

ޗާޓު 43 ދިރިއުޅޭ ކޮޓަރިއަށް އިރުގެ އަލިކަން ލިބޭ މިންވަރު

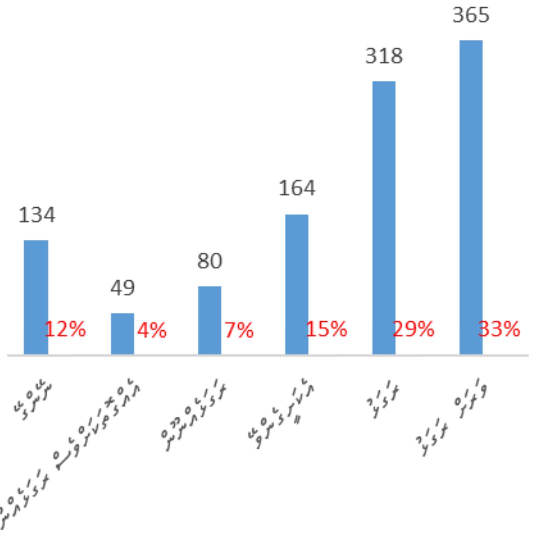

10.5 ދިރިއުޅޭ ކޮޓަރީގެ ހާލަތު

މި ދިރާސާގައި މަޢުލޫމާތު އެއްކުރެވުނު މީހުން ދިރިއުޅޭ ކޮޓަރިތަކަށް އެކަށީގެންވާވަރަށް އިރުގެ އަލިކަން ލިބޭ ކަމަށް 77% ކޮޓަރިން ފާހަގަކުރެވުނުއިރު 11% ކޮޓަރިއަކަށް އެކަށީގެންވާ އަދި ނުލިބޭކަމަށް ފާހަގަކުރެވުނެވެ. 82% ކޮޓަރިގައި އެކަށީގެންވާވަރަށް ވައި ދައުރުކުރާކަމަށް ފާހަގަކުރެވުނު އިރު އެކަށީގެންވާވަރަށް ވައި ދައުރު ނުކުރާކަމަށް 6% ކޮޓަރިއެއްގައި ފާހަގަކުރެވުނެވެ. ނިދާ ކޮޓަރީގެ އެނދުގެ ސާފުތާހިރުކަމަށް ބަލާއިރު 94% އެނދު ސާފުތާހިރު ކަމަށާއި 2% އެނދު ސާފުތާހިރު ނޫންކަން ފާހަގަކުރެވުނެވެ. ކޮޓަރީގެ ތަޅުންގަނޑާއި ކޮޓަރިގައި ހުންނަ ފަންކާގެ ސާފުތާހިރުކަންވެސް 84% ކޮޓަރިން ރަނގަޅުކަމަށް ފާހަގަކުރެވުނު އިރު މި ތަކެތި ސާފުތާހިރު ނޫންކަން ފާހަގަކުރެވިނީ 2% ކޮޓަރިންނެވެ.

11 · ނިންމުން

މި ދިރާސާގައި މައުލޫމާތު އެއްކުރުމުން މީހުންގެ ތެރެއިން ގާތްގަނޑަކަށް ހުރިހާ މީހުންނަކީވެސް ދައުލަތުގެ ފަރާތުން ދޭ ކޮންމެވެސް އެއް އެހީއެއް ލިބޭ މީހުންނެވެ. އެހެންނަމަވެސް، ދައުލަތުގެ ފަރާތުން އެއްވެސް އެހީއެއް ނުލިބޭކަމަށް ވަރަށް މަދުފަރާތްތަކަކުން ފާހަގަކޮށްފައިވެއެވެ. މިފަރާތްތަކަށް ލިބޭ އެހީއަކީ އާއިލާގެ ދުވަހުގެ ބޭނުންތަކަށް ނުފުދޭ ކަމަށް ވަރަށް ގިނަ ފަރާތްތަކުން ފާހަގަކޮށްފައިވާއިރު، އެފަރާތްތަކަށް ލިބޭ އެހީ ބޭނުންތަކަށް ފުދޭ ކަމަށް ބުނާ އެމީހުންގެ އަދަދު ބޭނުންތަކަށް ކުޑަވެއެވެ.

ދިރާސާއަށް މައުލޫމާތު އެއްކުރުމުން މީހުންގެ ތެރެއިން ވަރަށް ގިނަ މީހުންނަކީ ދާއިމީ ބައްޔަކަށް ބޭސް ކުރަމުންގެންދާ މީހުންނެވެ. ދާއިމީ ބައްޔަކަށް ބޭސްކުރާކަމަށް ފާހަގަކޮށްފައިވާ ނުކުޅެދުންތެރިކަން ހުންނަ މީހުންގެ ތެރެއިން ވެސް ވަރަށްގިނަ މީހުންނަކީ އިތުރު ސިއްޙީ މައްސަލައެއް ހުރިކަމަށް ފާހަގަކޮށްފައިވާ ފަރާތްތަކެވެ. އެހެންނަމަވެސް، އެފަރާތްތަކަށް ބޭނުންވާ ސިއްޙީ ފަރުވާ ރަނގަޅު ލިބެން ހުރިކަމަށް ފާހަގަކޮށްފައިވަނީ ވަރަށް މަދު ފަރާތްތަކުންނެވެ. އެގޮތުން ބޭނުންވާ ސިއްޙީ ފަރުވާ ރަނގަޅު ލިބެން ނެތްކަމަށް މަދު ބަޔަކު ފާހަގަކޮށްފައިވާއިރު، ގިނަ މީހުން އެ ސުވާލަށް އެއްވެސް ޖަވާބެއް ދީފައިނުވެއެވެ. ރަށުން ލިބެންހުރި ބޭސްފަރުވާގެ ހިދުމަތްތައް ރަނގަޅުކަމަށް މަދު ބަޔަކު ފާހަގަކޮށްދިނުމުން ގިނަ މީހުންނަކީ ދޭން ޖަވާބެއް ނެތް އަދި ވަކި އެއްޗެއް ބުނަން ބޭނުންނުވި މީހުންނެވެ.

ދިރާސާގެ ބައިވެރިންގެ ދިރިއުޅުމުގެ ޙާލަތަށް ބަލާއިރު، މި ދިރާސާގައި މައުލޫމާތު އެއްކުރުމުން ގިނަ މީހުން ދިރިއުޅެނީ އާއިލާއާއެކުގައިކަން ފާހަގަކުރެވެއެވެ. މީގެ ތެރެއިން ގިނަ ފަރާތްތަކަކީ އަމިއްލައަށް ފެންވެރުމާއި ފާނާ ކުޅުދުއްވާ ކަންކަން ހަމަޖެއްސާ ފާހަގަކޮށްފައެވެ. އުމުރުން ދުވަސްވީ މީހުންވެސް އަދި ނުކުޅެދުންތެރިކަން ހުންނަ މީހުންވެސް ބަލަހައްޓާ ކުރުމާއި ބަހައްޓާ އުޅުމުގައި ދަރިންގެ އެހީތެރިކަން ލިބޭކަން ފާހަގަކުރެވިފައެވެ.

ދިރާސާގައި ބައިވެރިވި ނުކުޅެދުންތެރިކަން ހުންނަ ކުދިންގެ ޙާލަތަށް ބަލާއިރު، ނުކުޅެދުންތެރިކަން ހުންނަ ކުދިންގެ ތެރެއިން ގިނަ ކުދިންގެ މައިންބަފައިން ދިރުއްޔާގައި ތިބިއިރު މީގެ ތެރެއިން ގާތްގަނޑަކަށް ދެބައިކުޅަ އެއްބައި ކުދިން ދިރިއުޅެނީ އެކުދިންގެ މަންމައާއި ބައްޕައާއެކު ނޫންކަން ފާހަގަކުރެވެއެވެ. އަދި އެ ކުދިންގެ އާއިލާގެ އަސާސީ ބޭނުންތަކަށް ލިބޭ އާމްދަނީއިން ނުފުދޭ ކަމަށް ގިނަ ފާހަގަކޮށްފައިވެއެވެ. މި ދިރާސާގައި މައުލޫމާތު އެއްކުރުމުން ނުކުޅެދުންތެރިކަން ހުންނަ ކުދިންގެ ތެރެއިން ދެބައިކުޅަ އެއްބައި ކުދިންނަކީ ސުކޫލަށް ދާ ކުދިންކަން ފާހަގަކުރެވެއެވެ. އަދި މި ކުދިންނަކީ ނަމާދުކުރުމާއި ޤުރުއާން ކިޔަވަން ދަސްކޮށްދީފައިވާ ކުދިންކަން ފާހަގަކުރެވިފައެވެ.

މި ދިރާސާއަށް މައުލޫމާތު ދިން މީހުންގެ ތެރެއިން ގިނަ މީހުން ހުސްވަގުތުތަކުގައި ފުރުސަތު ހޭދަކުރުމުގެ ގޮތުން ކުރާ ކަމަކީ ޓީވީ ބެލުމާއި ރޭޑިއޯ އަޑުއެހުމެވެ. ނުކުޅެދުންތެރިކަން ހުންނަ މީހުންވެސް ހުސްވަގުތު ގިނައިން ހޭދަކުރަނީ ޓީވީ ބެލުމާއި ރޭޑިއޯ އަޑުއެހުން ކަމުގައި ފާހަގަކޮށްފައިވެއެވެ. މި ދިރާސާއަށް މައުލޫމާތު ދިން ފަރާތްތަކުގެ އުމުރުން ދުވަސްވީ ފަރާތްތަކުގެ

ނުކުޅެދުންތެރިކަން ހުންނަ ފަރާތްތަކަށް ކަމުން އެ ފަރާތްތަކުގެ ތެރެއިން ގިނަ ފަރާތްތަކަކީ ބަލިކަށިކަމުގެ ސަބަބުން އާމްދަނީ ލިބޭ މަސައްކަތެއް ނުކުރާ މީހުންނެވެ. އެހެންނަމަވެސް، ވަރަށް މަދު މީހުން އާމްދަނީ ހޯދުމަށްޓަކައި އަމިއްލަ މަސައްކަތެއް ނުވަތަ ވަޒީފާއެއް އަދާކުރާކަމަށް ފާހަގަކުރެވެއެވެ.

މި ދިރާސާއަށް މަޢުލޫމާތު އެއްކުރެވުނު ފަރާތްތަކަކީ މުޖުތަމަޢުގެ އެހެން މީހުންގެ އަޅާލުމާ އެއްބާރުލުން ވަރަށް ބޮޑަށް ބޭނުންވާ މީހުން ނަމަވެސް، މި މީހުންގެ ތެރޭގައިވެސް ފާއިތުވި 5 އަހަރުގެ ތެރޭގައި ކޮންމެވެސް ބާވަތެއްގެ އަނިޔާއެއް ތަހައްމަލު ކުރަން ޖެހިފައިވާކަމަށް ވަރަށް މަދު ފަރާތްތަކުން ލިބިކަން ފާހަގަކުރެވެއެވެ. އޭގެތެރޭގައި ޢުމުރުން ދުވަސްވީ މީހުންނާއި ނުކުޅެދުންތެރިކަން ހުރި މީހުން ވެސް ހިމެނޭކަން ފާހަގަކުރެވެއެވެ. މިފަރާތްތަކުގެ ތެރެއިން ގިނަ މީހުންނަށް އަނިޔާ ލިބިފައިވަނީ އަމިއްލަ [illegible] [illegible] ދަރިއަކު ނުވަތަ [illegible]ގެ ފަރާތުން [illegible] އަނިޔާއެއް ލިބުނުކަމަށް ވަރަށް މަދު ފަރާތްތަކަކުންނަމަވެސް ފާހަގަކޮށްފައިވަނީ ކަންބޮޑުވާނޭ ކަމެކެވެ. އަދި ހަމަ މިއާއެކު މިފަދަ އަނިޔާގެ މައްސަލަތައް ދައުލަތުގެ މުއައްސަސާތަކަށް ރިޕޯޓުކުރާކަން [illegible] ގިނަ ފަރާތްތަކުން ފާހަގަކުރެއްވި، ދައުލަތުގެ މުއައްސަސާތަކުން އެކަށީގެންވާ ހައްލު ނުލިބޭކަމަށް ގިނަ ފަރާތްތަކުން ފާހަގަކޮށްފައިވުން ވެސް ކަންބޮޑުވާނޭ ކަމެވެ.

މި ދިރާސާއަށް މަޢުލޫމާތު އެއްކުރެވުނު މީހުން ދިރިއުޅޭތަން ބެލިބެލުމުން ފާހަގަކުރެވުނީ، މި ދިރާސާގެ ބައިވެރިންގެ ތެރެއިން ވަރަށް މަދު ބަޔަކަށް ނިދާން ވަކިން އެނދެއް ނުހުންނަކަމެވެ. އޭގެތެރޭގައި ޢުމުރުން ދުވަސްވީ މީހުންނާއި ނުކުޅެދުންތެރިކަން ހުންނަ މީހުންވެސް ހިމެނޭކަން ފާހަގަކުރެވެއެވެ.
މިފަރާތްތަކަށް ދިރިއުޅޭ ކޮޓަރީގެ ސާފުތާހިރުކަމަށް ބަލާއިރު، މަޖުމޫޢީގޮތުން ދިރިއުޅޭ ކޮޓަރިތަކުގެ ތެރެއިން މަދު ކޮޓަރިއަކަށް އެކަށީގެންވާވަރަށް އަލި ނުލިބޭކަމާއި އެކަށީގެންވާ ވަރަށް ވައިދައުރު ނުކުރާކަން ފާހަގަކުރެވުނެވެ. އެހެން ނަމަވެސް، އެވްރެޖް ގޮތެއްގައި ކޮޓަރިއެއް 3 ދުވަހަކުން ކޮޓަރީގެ ސާފުކުރާއިރު ކޮޓަރީގައި ހުންނަ ބޭސިން އެވްރެޖްކޮށް 2 ދުވަހުން ސާފުކުރާ ކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. ފާޚާނާއެއްވެސް އެވްރެޖްކޮށް 3 ދުވަހުން ސާފުކުރާ ކަމަށް ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.

12 . ޖަދުވަލުތައް

12.1 ޖަދުވަލު 1 – އިންޑަސްޓްރީގެ އާއި އަވަށްތަކުގެ ވަކިވަކި ތަފާސްހިސާބު

ނުކުޅެދުންތެރިކަން ހުންނަމީހުންގެ ތަފާސްހިސާބު (އެކި އަހަރުތައް ވަކިން)

ހިތަދޫ

ހިތަދޫގައި ތިބި ނުކުޅެދުންތެރިކަން ހުންނަ މީހުންގެ ޑިމޮގްރަފިކް މަޢުލޫމާތު

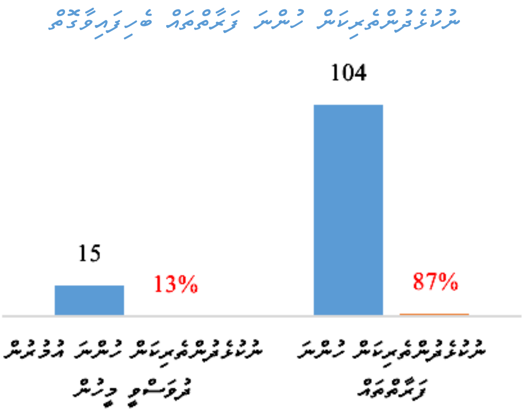

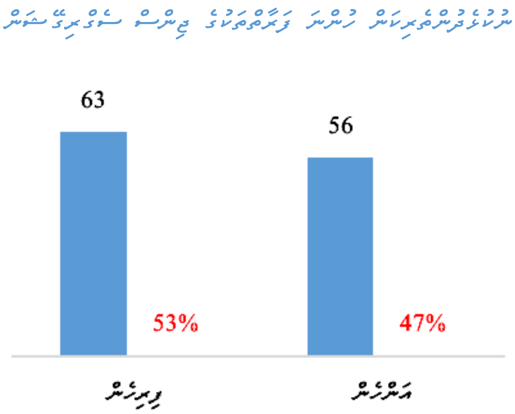

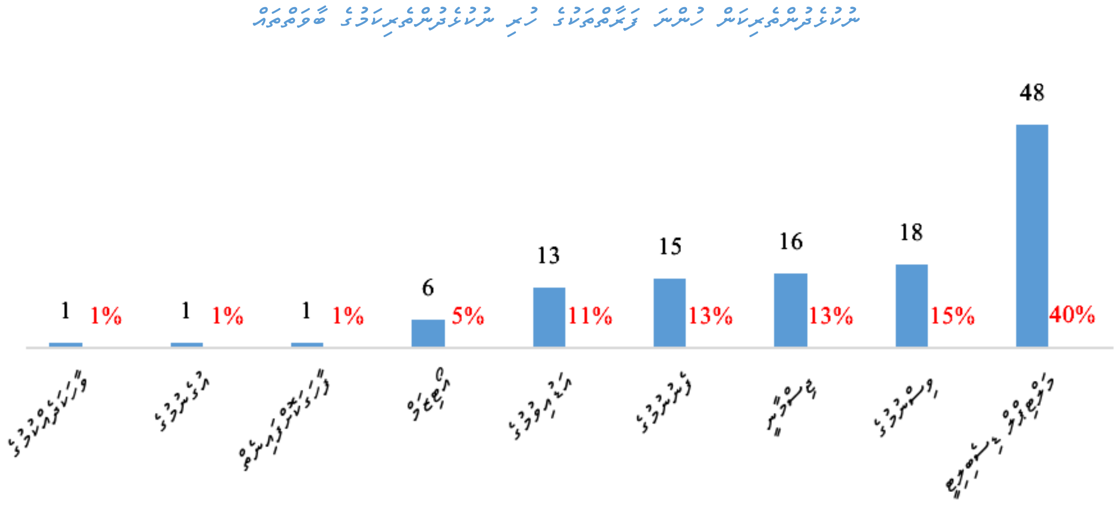

ހިތަދޫގައި ތިބި އުމުރުން ދުވަސްވީ މީހުންގެ ޑިމޮގްރަފިކް މަޢުލޫމާތު

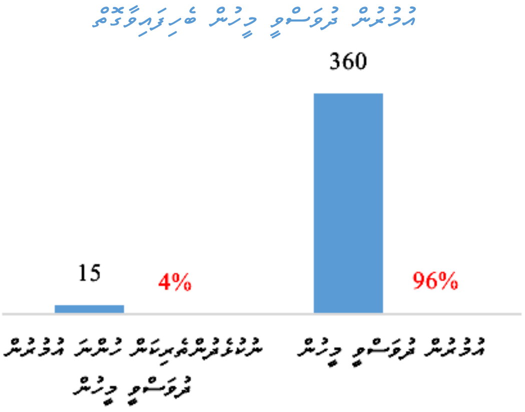

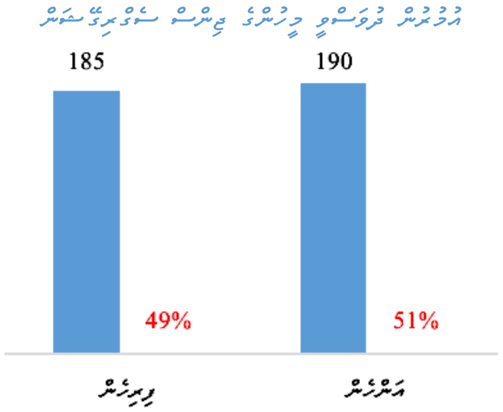

ހިތަދޫއިން ދިރާސާގައި ބައިވެރިވި ފަރާތްތަކުން ލިބޭ އެލަވަންސްގެ މައުލޫމާތު

އެލަވަންސް ލިބޭ މީހުންނާއި އެލަވަންސް ނުލިބޭ މީހުންގެ އަދަދު

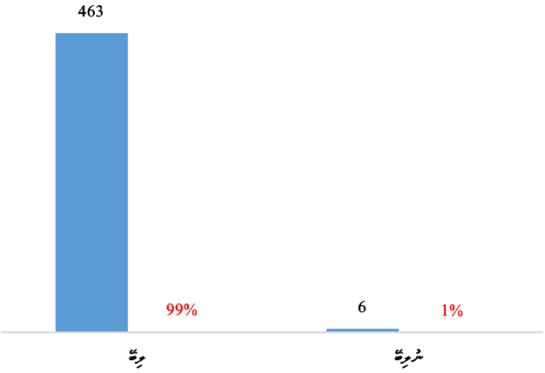

އުމުރުން ދުވަސްވީ މީހުން ބައިވެރިވާގޮތް

ލިބޭ އެލަވަންސްގެ ވައްތަރުތައް

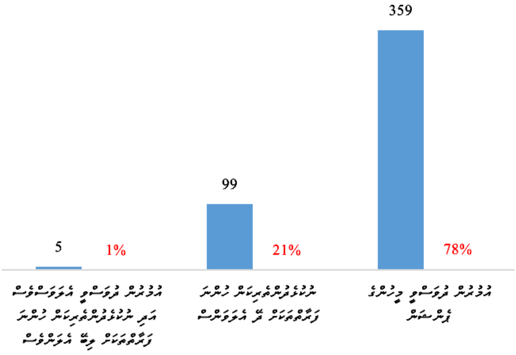

އުމުރުން ދުވަސްވީ މީހުންގެ ޖިންސް ސެގްރިގޭޝަން

ހުޅުދޫ

ހުޅުދޫގައި ތިބި ނުކުޅެދުންތެރިކަން ހުންނަ މީހުންގެ ޑިމޮގްރަފިކު މަޢުލޫމާތު

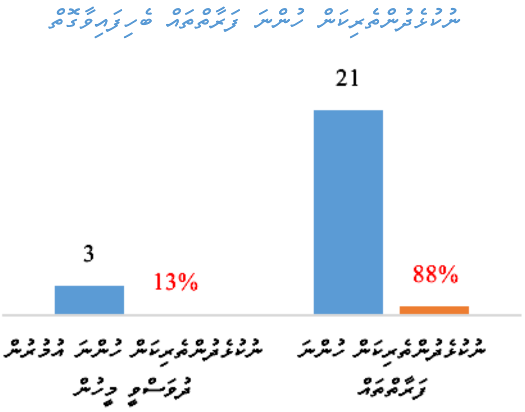

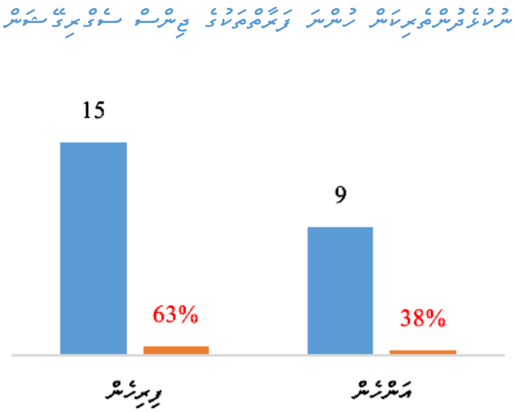

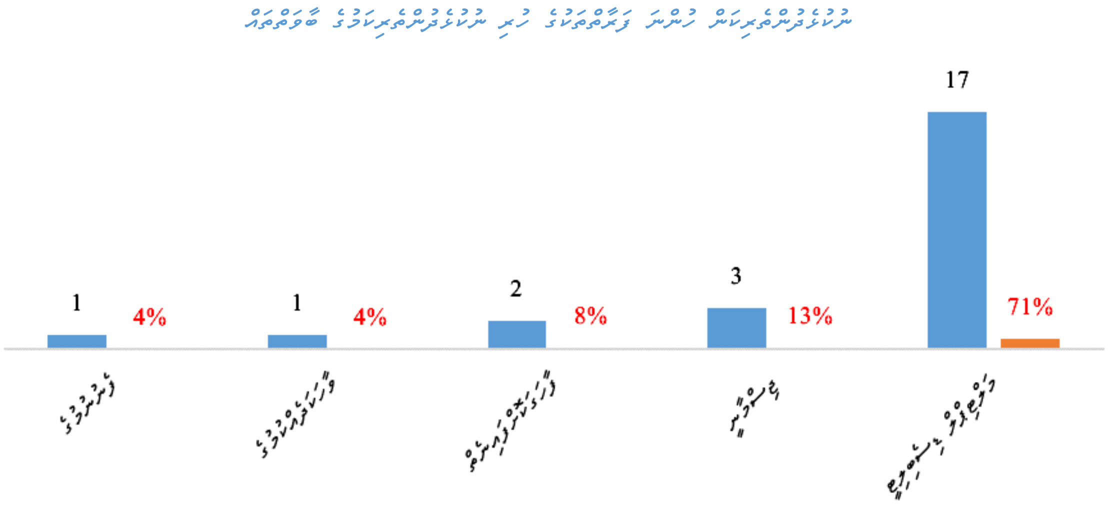

ހުޅުދޫގައި ތިބި އުމުރުން ދުވަސްވީ މީހުންގެ ޑިމޮގްރަފިކު މަޢުލޫމާތު

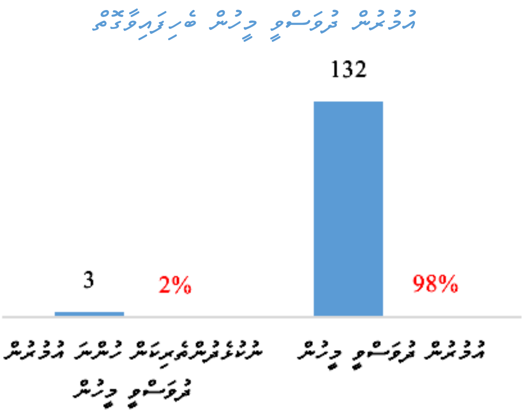

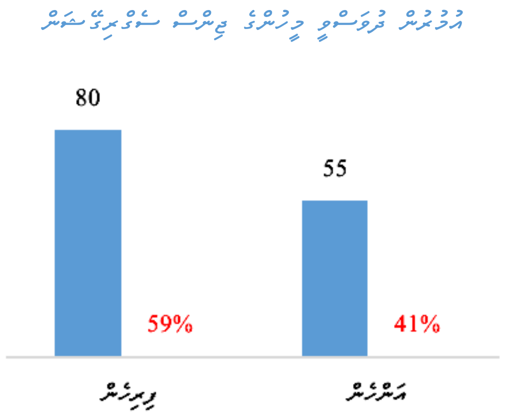

ހުޅުދޫއިން ދިރާސާގައި ބައިވެރިވި ފަރާތްތަކަށް ލިބޭ އެލަވަންސްގެ މައުލޫމާތު

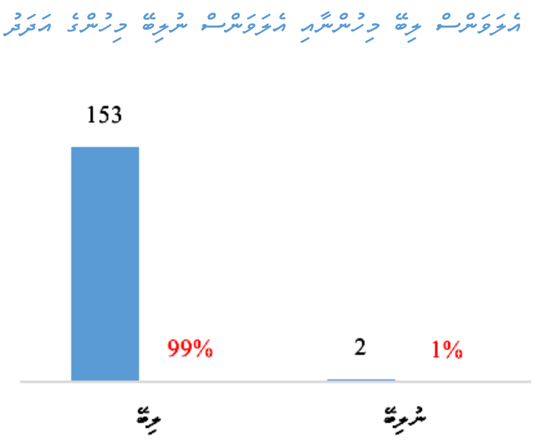

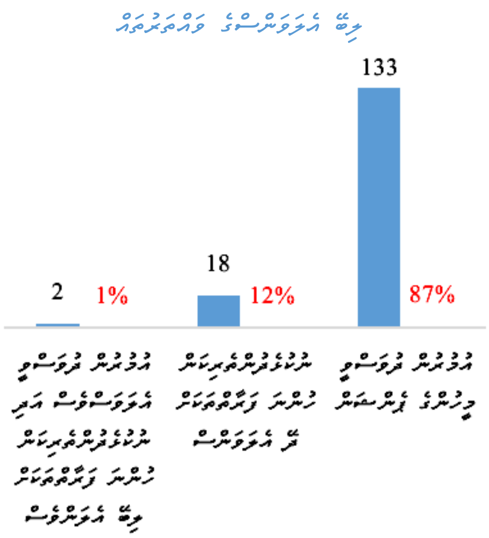

މަރަދޫ

މަރަދޫގައި ތިބި ނުކުޅެދުންތެރިކަން ހުންނަ މީހުންގެ ޑިމޮގްރަފިކު މަޢުލޫމާތު

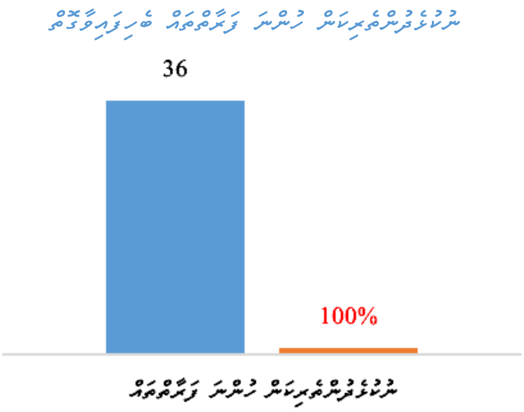

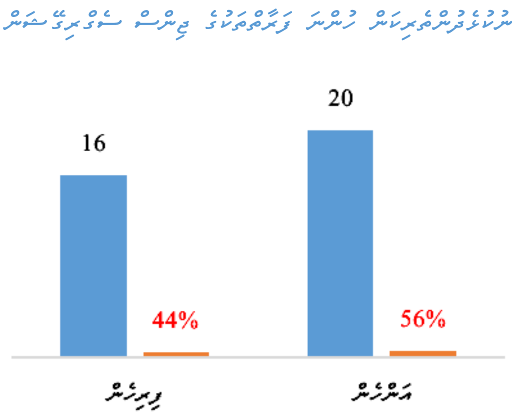

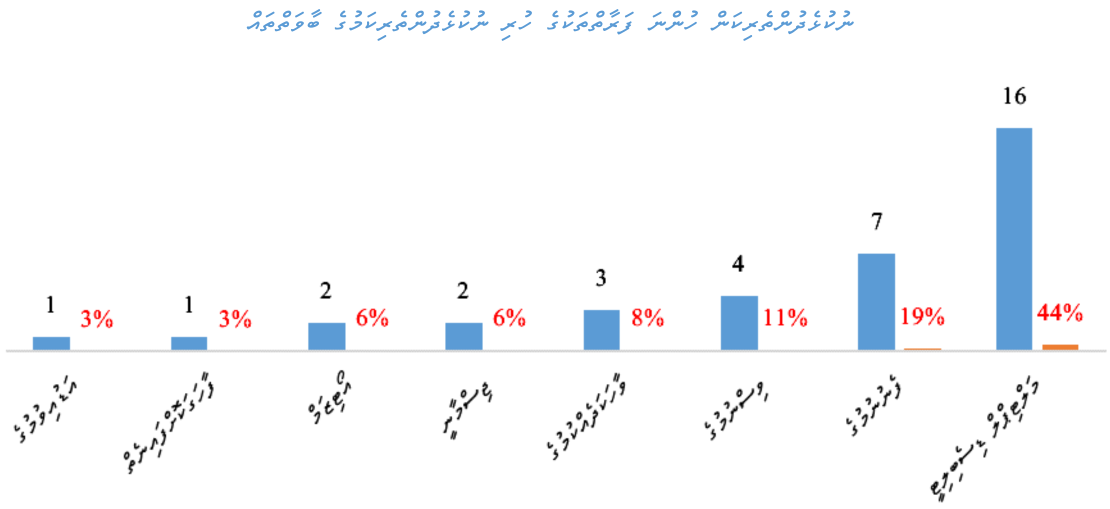

މަރަދޫގައި ތިބި އުމުރުން ދުވަސްވީ މީހުންގެ ޑިމޮގްރަފިކު މަޢުލޫމާތު

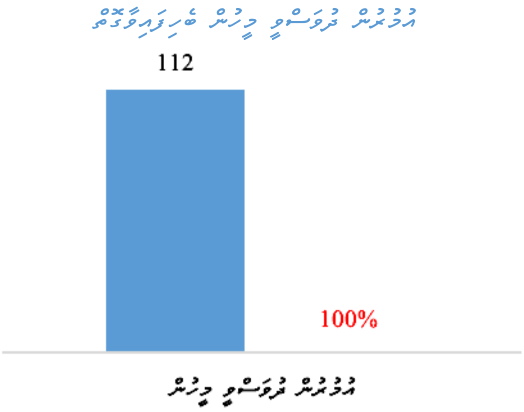

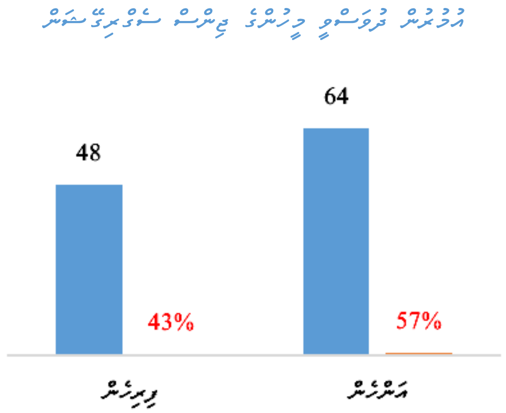

މަރަދޫއިން ދިރާސާގައި ބައިވެރިވި ފަރާތްތަކަށް ލިބޭ އެލަވަންސްގެ މައުލޫމާތު

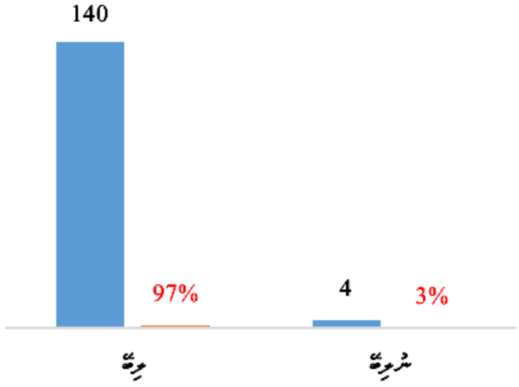

އެލަވަންސް ލިބޭ މީހުންނާއި އެލަވަންސް ނުލިބޭ މީހުންގެ އަދަދު

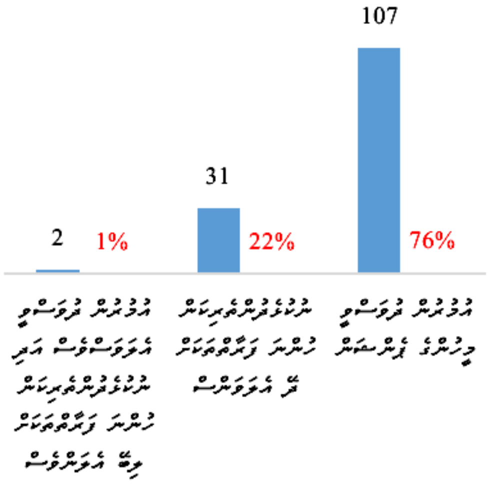

ލިބޭ އެލަވަންސްގެ ވައްތަރުތައް

މަރަދޫފޭދޫ

މަރަދޫފޭދޫގައި ތިބި ނުކުޅެދުންތެރިކަން ހުންނަ މީހުންގެ ޖެންޑަރުގެ މައުލޫމާތު

ނުކުޅެދުންތެރިކަން ހުންނަ ފަރާތްތައް ބެހިފައިވާގޮތް

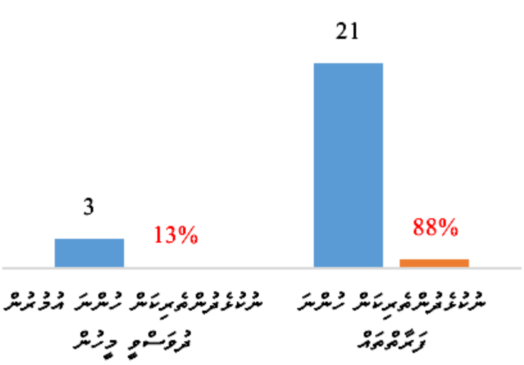

ނުކުޅެދުންތެރިކަން ހުންނަ ފަރާތްތަކުގެ ޖިންސް ސެޕަރޭޝަން

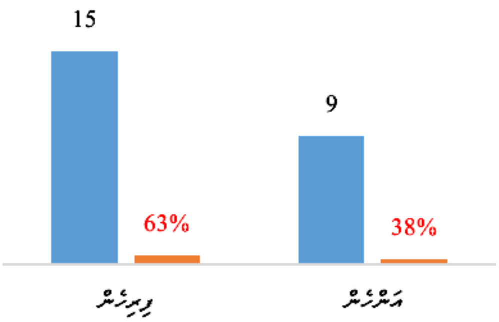

ނުކުޅެދުންތެރިކަން ހުންނަ ފަރާތްތަކުގެ ހުރި ނުކުޅެދުންތެރިކަމުގެ ބާވަތްތައް

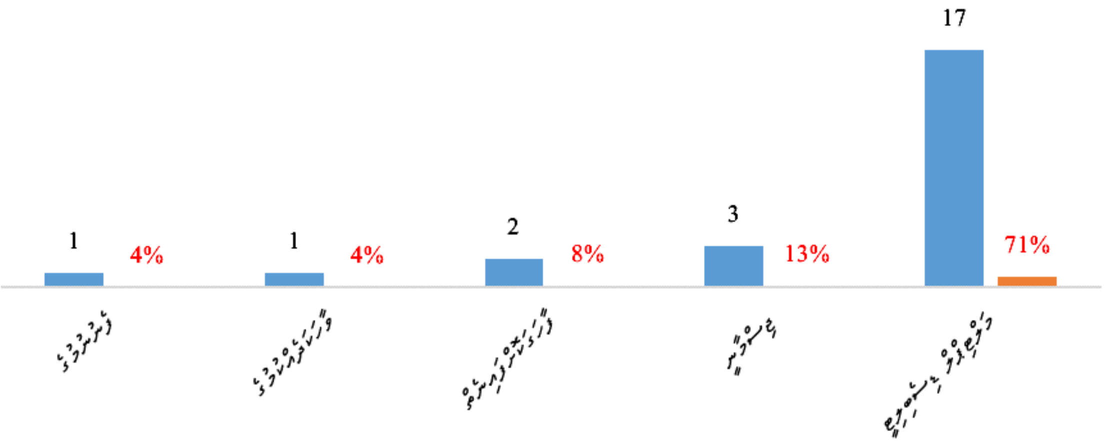

މަރަދޫފޭދޫގައި ތިބި އުމުރުން ދުވަސްވީ މީހުންގެ ޖެންޑަރުގެ މައުލޫމާތު

އުމުރުން ދުވަސްވީ މީހުން ބެހިފައިވާގޮތް

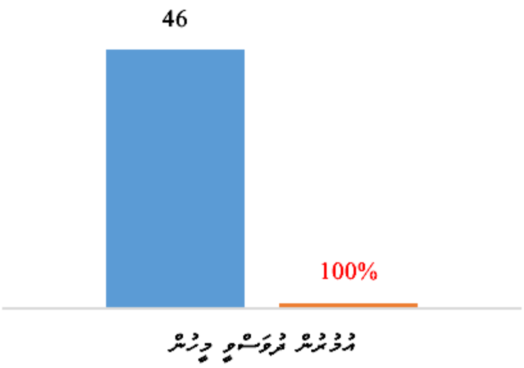

އުމުރުން ދުވަސްވީ މީހުންގެ ޖިންސް ސެޕަރޭޝަން

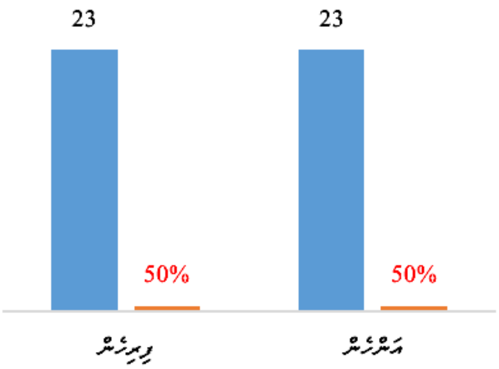

ގަރަދޫފޯދޫއިން ދިރާސާގައި ބައިވެރިވި ފަރާތްތަކުން ލިބޭ އެލަވަންސްގެ މައުލޫމާތު

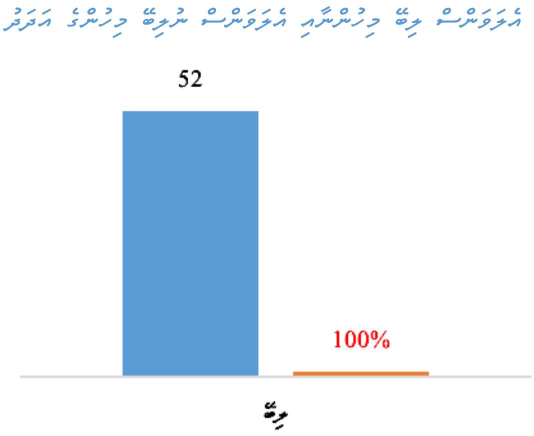

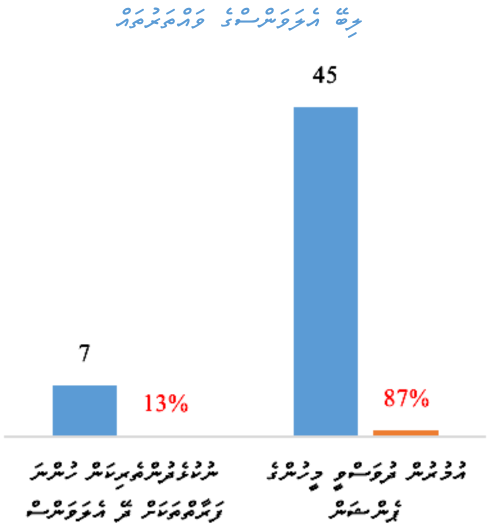

މީދޫ

މީދޫގައި ތިބި ނުކުޅެދުންތެރިކަން ހުންނަ މީހުންގެ ޑިމޮގްރަފިކް މަޢުލޫމާތު

ނުކުޅެދުންތެރިކަން ހުންނަ ފަރާތްތައް ބެހިފައިވާގޮތް

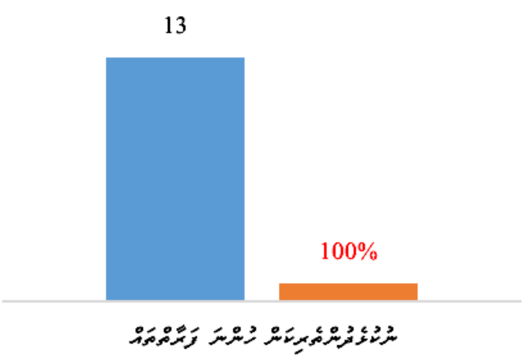

ނުކުޅެދުންތެރިކަން ހުންނަ ފަރާތްތަކުގެ ޖިންސް ޕްރޮޕޯޝަން

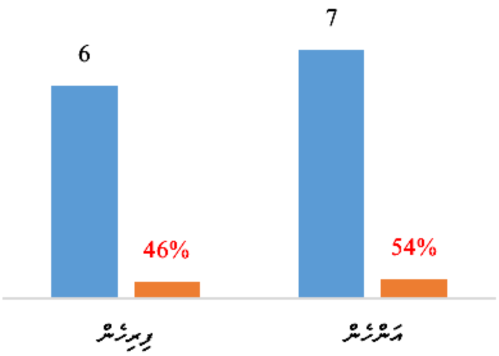

ނުކުޅެދުންތެރިކަން ހުންނަ ފަރާތްތަކުގެ ހުރި ނުކުޅެދުންތެރިކަމުގެ ބާވަތްތައް

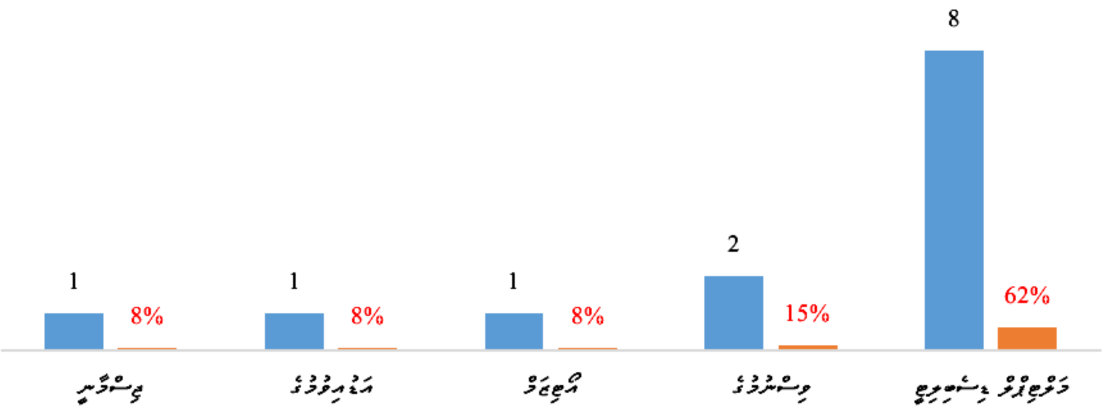

މީދޫގައި ތިބި އުމުރުން ދުވަސްވީ މީހުންގެ ޑިމޮގްރަފިކް މަޢުލޫމާތު

އުމުރުން ދުވަސްވީ މީހުން ބެހިފައިވާގޮތް

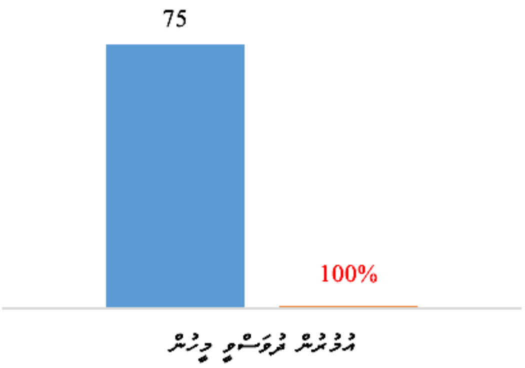

އުމުރުން ދުވަސްވީ މީހުންގެ ޖިންސް ޕްރޮޕޯޝަން

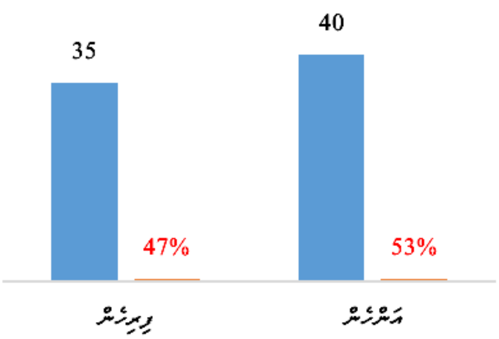

މީޑޫއިން ދިރާސާގައި ބައިވެރިވި ފާރްމަސީތަކުން ލިބޭ އެލަވަންސްގެ މައުލޫމާތު

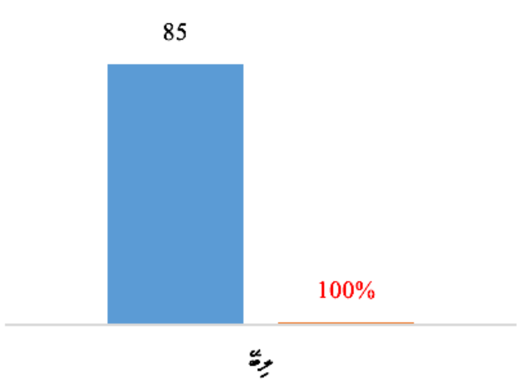
އެލަވަންސް ލިބޭ މީހުންނާއި އެލަވަންސް ނުލިބޭ މީހުންގެ އަދަދު

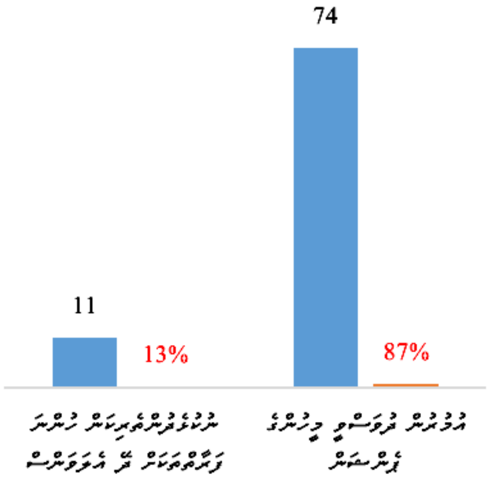
ލިބޭ އެލަވަންސްގެ ވައްތަރުތައް

ޓޫރު

ޓޫރުގައި ލިބި ނުކުޅެދުންތެރިކަން ހުންނަ މީހުންގެ ޖިއޮގްރަފިކު މަޢުލޫމާތު

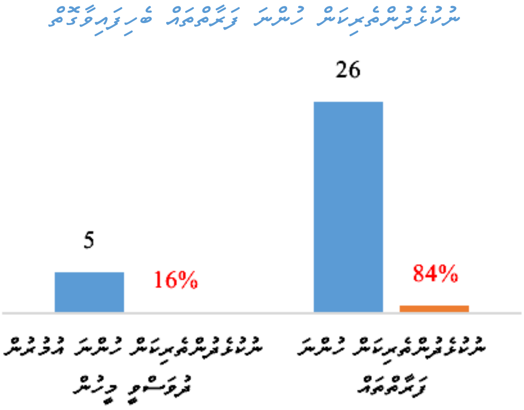

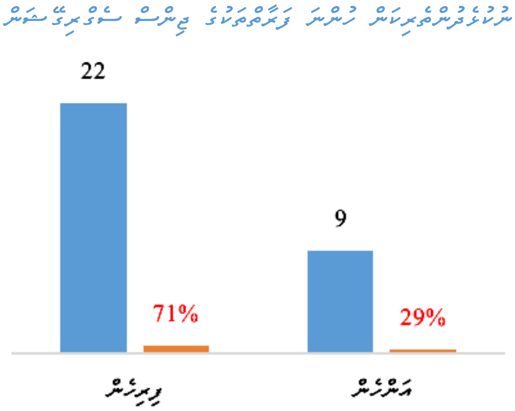

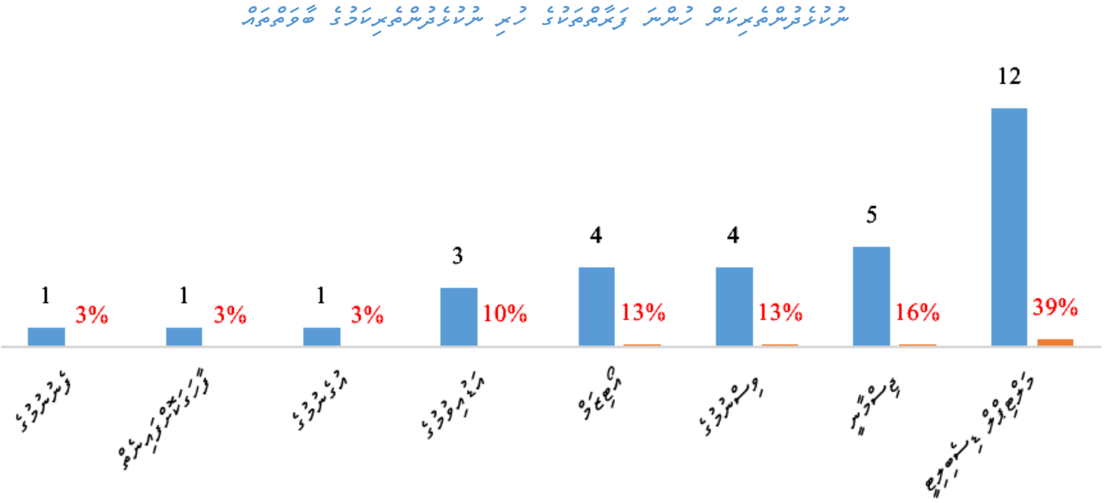

ޓޫރުގައި ލިބި އުމުރުން ދުވަސްވީ މީހުންގެ ޖިއޮގްރަފިކު މަޢުލޫމާތު

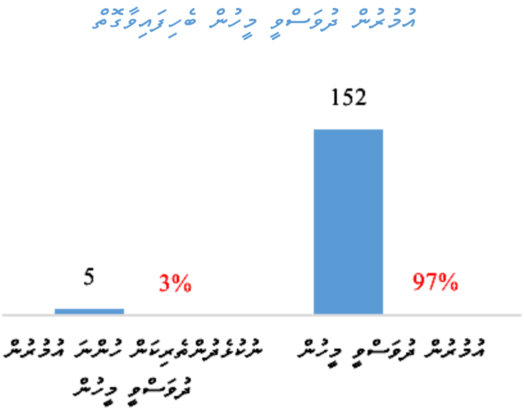

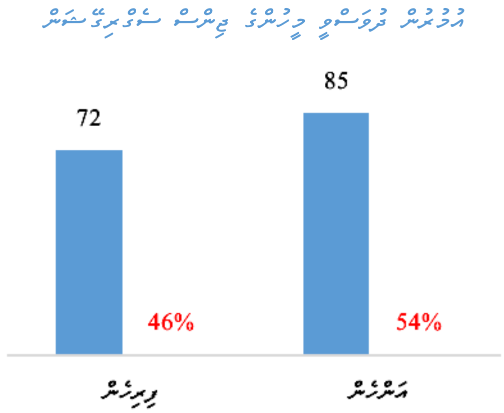

ފޭދޫއިން ދިރާސާގައި ބައިވެރިވި ފަރާތްތަކަށް ލިބޭ އެލަވަންސްގެ މަޢުލޫމާތު

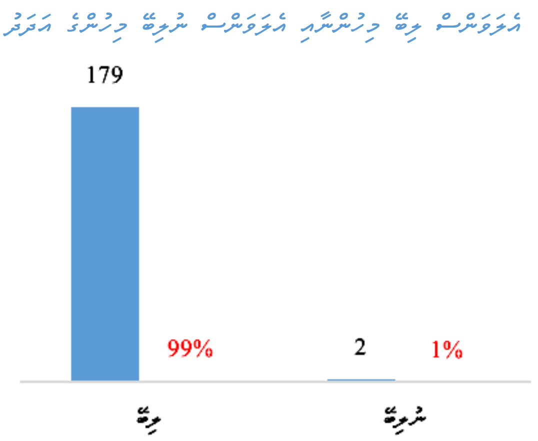
އެލަވަންސް ލިބޭ މީހުންނާއި އެލަވަންސް ނުލިބޭ މީހުންގެ އަދަދު

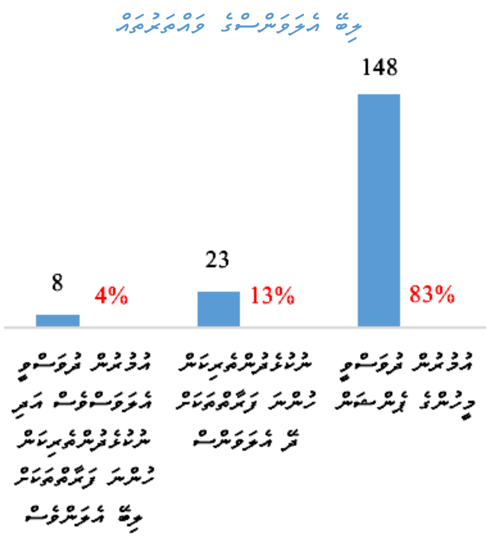
ލިބޭ އެލަވަންސްގެ ވައްތަރުތައް

12.2 ޖަދުވަލު 2 - ދިރާސާގައި ބޭނުންކުރި ސުވާލު ކަރުދާސް

ސަދަރަން ރީޖަނަލް އޮފީސް
ހިއުމަން ރައިޓްސް ކޮމިޝަން އޮފް ދަ މޯލްޑިވްސް
އައްޑޫ ސިޓީ
ދިވެހިރާއްޖެ

HUMAN RIGHTS COMMISSION MALDIVES

FOR OFFICIAL USE ONLY

އުމުރުން ދުވަސްވީ މީހުންނާ ނުކުޅެދުންތެރިކަން ހުންނަ ފަރާތްތަކުގެ ހާލަތު ދެނެގަތުމަށް ބޭނުންކުރާ ފޯމު

ފޯމު ފުރާ ފަރާތުންނޫން އެހެން ފަރާތަކުން މައުލޫމާތު ދެއްވާނަމަ، މައުލޫމާތު ދެއްވާ ފަރާތް:

ނަން:
ހުރި ގާތްކަން:
އައިޑީ ކާޑު ނަންބަރު:
ފޯނު ނަންބަރު:
ދާއިމީ އެޑްރެސް (އަތޮޅާއި ރަށް):
ޖިންސް:
މިހާރު އުޅޭ އެޑްރެސް (އަތޮޅާއި ރަށް):

ފޯމު ފުރާ ފަރާތުގެ ބެލެނިވެރި ފަރާތް:

ނަން:
ހުރި ގާތްކަން:
އައިޑީ ކާޑު ނަންބަރު:
ފޯނު ނަންބަރު:
ދާއިމީ އެޑްރެސް (އަތޮޅާއި ރަށް):
ޖިންސް:
މިހާރު އުޅޭ އެޑްރެސް (އަތޮޅާއި ރަށް):

ފޯމު ފުރާ ފަރާތުގެ އާއިލީ މައުލޫމާތު:

ފޯމު ފުރާ ފަރާތް: ނުކުޅެދުންތެރިކަން ހުންނަ ފަރާތެއް ☐ އުމުރުން ދުވަސްވީ ފަރާތެއް ☐

ނަން:
އުފަން ތާރީޚު/އުމުރު:
އައިޑީ ކާޑު ނަންބަރު:
ފޯނު ނަންބަރު:
ދާއިމީ އެޑްރެސް (އަތޮޅާއި ރަށް):
ޖިންސް:
މިހާރު އުޅޭ އެޑްރެސް (އަތޮޅާއި ރަށް):

1. ކައިވެނީގެ ހާލަތު:
   - ހ. ކައިވެނިކޮށްގެން ☐
   - ށ. ވަރިކޮށްފައި ☐
   - ނ. އަނބި/ފިރި މަރުވެފައި ☐
   - ރ. ދުވަހަކުވެސް ކައިވެނިއެއް ނުކޮށް ☐
2. ދުނިޔޭގައި ތިބި ދަރިންގެ އަދަދު: ހ. ފިރިހެން ☐ ށ. އަންހެން ☐
3. ނުކުޅެދުންތެރިކަމެއް ހުންނަ ނަމަ- ހުންނަ ނުކުޅެދުންތެރިކަމުގެ ބާވަތް :
   - ހ. ފެނުމުގެ ☐
   - ށ. އަޑުއިވުމުގެ ☐
   - ނ. ވާހަކަދެއްކުމުގެ ☐
   - ރ. ޖިސްމާނީ ☐
   - ބ. ވިސްނުމުގެ ☐
   - ޅ. އޮޓިޒަމް ☐
   - ކ. އުނގެނުމުގެ ☐
   - އ. މަލްޓިޕަލް ☐

ވެލްފެއާގެ މަޢުލޫމާތު

4. ދައުލަތުގެ ފަރާތުން ދެއްވާ އެއްވެސް އެލަވަންސެއް ލިބިލައްވާތޯ؟
ހ. އާއެކޭ ☐
ށ. ނޫނެކޭ ☐

5. އެއީ ކޮން އެލަވަންސެއްތޯ؟
ހ. އުމުރުން ދުވަސްވީ މީހުންގެ ޕެންޝަން ☐
ށ. އެކަނިވެރި މައިންނާއި/ބައްޕައިންނަށް ލިބޭ އެހީ ☐
ނ. ނުކުޅެދުންތެރިކަން ހުންނަ ފަރާތްތަކަށް ދެވޭ އެހީ ☐
ރ. ބޭސްފަރުވާގެ އެހީ ☐

6. އެލަވަންސްގެ މިންވަރު: ____________________ ރުފިޔާ

7. އެލަވަންސް ލިބިލައްވަނީ ކިހިނެއްތޯ؟
ހ. އަމިއްލައަށް ބޭންކުން ނަގައި ☐
ށ. އަމިއްލައަށް އޭޓީއެމް އިން ނަގައި ☐
ނ. އާއިލާގެ މެންބަރެއް ނަގައިދީ ☐
ރ. އާއިލާ މެންބަރެއްގެ އެކައުންޓަށް ޖަމާކުރަނީ ☐
ބ. ބޭންކުން ގެއަށް ގެންގޮސްދީ ☐
ޅ. އެހެނިހެން ☐

8. އެލަވަންސްގެ ގޮތުގައި ލިބިލައްވާ ފައިސާ ބޭނުންކުރަނީ ކޮންކަމަކަށްތޯ؟
ހ. އަމިއްލަ ބޭނުމަށް (ކެއުމަށް، އަންނައުނު ގަތުމަށް) ☐
ށ. އާއިލާގެ މީހުންނަށް އެހީތެރިކަން ފޯރުކޮށްދިނުމަށް ☐
ނ. ކާފަ/މާމަ ދަރިންނަށް ހަރަދުކުރުމަށް ☐
ރ. ބޭންކުގަ ޖަމާކޮށްފަ (ހައްޖަށް ދިއުމަށް / ގެއެއް އެޅުމަށް) ☐
ބ. އެހެނިހެން ☐

ސިއްހީ މަޢުލޫމާތު

9. ދާއިމީ ބައްޔަކަށް ބޭސްކުރައްވަންތޯ؟
ހ. އާއެކޭ ☐
ށ. ނޫނެކޭ ☐

10. އާއެކޭ ނަމަ ހުރި ބަލި :
ހ. ލޭމައްޗަށްދިއުން ☐
ށ. ހަކުރުބަލި ☐
ނ. ހިތުގެބަލި ☐
ރ. ކިޑްނީގެ ބައްޔެއް ☐
ބ. އެހެނިހެން ☐

11. އިތުރު ސިއްހީ މައްސަލައެއް ހުރިތޯ؟
ހ. އާއެކޭ ☐
ށ. ނޫނެކޭ ☐

12. ވަކި ހާއްސަ ގޮތަކަށް ކެއުން ބެހެއްޓުމަށް ސިއްހީ އެހީތެރިއަކު ލަފާދީފައިވާތޯ؟
ހ. އާއެކޭ ☐
ށ. ނޫނެކޭ ☐

13. އާއެކޭ ނަމަ، ލަފައާއެއްގޮތަށް ކެއުމުގެ ކަންތައް ހަމަޖެހިފައިވާތޯ؟
ހ. އާއެކޭ ☐
ށ. ނޫނެކޭ ☐

14. ބޭނުންވާ ސިއްހީ ފަރުވާ ރަށުން ލިބެން އެބަހުރިތޯ؟
ހ. އާއެކޭ ☐
ށ. ނޫނެކޭ ☐

15. ބޭނުންވާ ސިއްހީ ފަރުވާ ހޯއްދެވުމަށް އަމަލު ކުރައްވަނީ ކިހިނެއްތޯ؟
ހ. ކައިރި ރަށަކަށް ދިއުން ☐
ށ. ރާއްޖެއިން ބޭރަށް ދިއުން ☐
ނ. މާލެ ދިއުން ☐
ރ. އެހެނިހެން ☐

16. ރަށުން ލިބެންހުރި ބޭސްފަރުވާގެ ހިދުމަތްތަކާމެދު ދެކެލައްވަނީ ކިހިނެއްތޯ؟
ހ. ވަރަށް ރަނގަޅު ☐
ށ. [illegible] ☐
ނ. ރަނގަޅެއްނޫން ☐
ރ. އެއްގޮތަކަށްވެސް ރަނގަޅެއްނޫން ☐

އާއިލާގެ އެހީތެރިކަން

17. ދިރިއުޅެނީ:
ހ. އާއިލާއާއެކު ☐
ށ. ތިމާގެ މީހެއްގެ ކައިރީގައި ☐
ނ. ތިމާގެނޫން އެހެން މީހެއްގެ ކައިރީގައި ☐
ރ. އެކަނި ☐

18. ދިރިއުޅެނީ:
ހ. ގޭގެ ކޮޓަރިއެއްގައި ☐ އެކުގައި ނިދަނީ (އަދަދު) ☐
ށ. ގެއާ ވަކިންހުރި ކޮޓަރިއެއްގައި ☐ އެކުގައި ނިދަނީ (އަދަދު) ☐
ނ. ސިޓިންރޫމުގައި ☐ އެކުގައި ނިދަނީ (އަދަދު) ☐
ރ. އެހެނިހެން ☐ އެކުގައި ނިދަނީ (އަދަދު) ☐

		އެހީތެރިކަން ފޯރުކޮށްދެނީ		
19. އަސާސީ ބޭނުންތައް ހަމަޖައްސަނީ	އަމިއްލައަށް	ދަރިއެއް	އާއިލާގެ މެންބަރެއް	އެހެންމީހެއް
19.1 . ކެއުން ބުއިން				
19.2 . ފެންވަރުން / ފާހާނާކުރުން				
19.3 . ކޮޓަރި ސާފުކުރުން				
19.4 . އެނދުގަނޑުމަތި އެރުން				
19.5 . އަންނައުން ދޮވުން				
19.6 . ކާން އަންނައުން ހޯދަނީ				
19.7 . ބަލިވީމަ ބޭސްފަރުވާކޮށްދެނީ				
19.8 . ބޭރަށް ގޮސް އުޅެނީ				

ނުކުޅެދުންތެރިކަން ހުންނަ 18 އަހަރުން ދަށުގެ ކުދިންނަށް

20. އަސާސީ ބޭނުންތައް ހަމަޖައްސަނީ	އާއެކޭ	ނޫނެކޭ
20.1 . މަންމަ ދުނިޔޭގައި އެބަހުރިތޯ؟		
20.2 . ބައްޕަ ދުނިޔޭގައި އެބަހުރިތޯ؟		
20.3 . މަންމަ ބައްޕަ އުޅެނީ ކައިވެނިކޮށްގެންތޯ؟		
20.4 . މަންމަ ބައްޕަ ވަރިވެފައިވާނަމަ ބައްޕަގެ ފަރާތުން ހަރަދު ލިބޭތޯ؟		
20.5 . ލިބޭ އާމްދަނީއިން އާއިލާގެ އަސާސީ ބޭނުންތައް ފުއްދޭތޯ؟		
20.6 . މާލީ ދަތިކަމުގެ ސަބަބުން ކުއްޖާގެ ކަންކަން ބެލެހެއްޓުމަށް އަސަރު ކުރޭތޯ؟		
20.7 . އުފަންދުވަހުގެ ސެޓްފިކެޓް ހައްދާފައިވޭތޯ؟		
20.8 . އައިޑީ ކާޑު ހައްދާފައިވޭތޯ؟		
20.9 . ސްކޫލަށް ދޭތޯ؟		
20.10 . ޤުރުއާން ކިޔަވަން ދަސްކޮށްދެވިފައިވޭތޯ؟		
20.11 . ނަމާދުކުރަން ދަސްކޮށްދެވިފައިވޭތޯ؟		

21. މަންމަ ބައްޕަ ވަކިވެފައިވާނަމަ، ކުއްޖާ ދިރިއުޅެނީ: ހ. މަންމަ ގާތު ☐ ށ. ބައްޕަ ގާތު ☐ ނ. އެހެނިހެން ☐

އިޤްތިޞާދީ ބާވަތް

22. ހުސްވަގުތުތަކުގައި މުނިފޫހިފިލުވުމަށް ކުރައްވަނީ ކޮންކަމެއްތޯ؟

- ހ. ރޭޑިއޯ / ޓީވީ އަޑުއެހުން ☐
- ށ. ރައްޓެހިންނާ ވާހަކަދެއްކުން ☐
- ނ. އަތިރިމައްޗަށް ގޮސްލުން ☐
- ރ. ކާފަ / މާމަ ދަރިންނާއެކު ވަގުތު ހޭދަކުރުން ☐
- ބ. ފޮތްކިޔުން ☐
- ޅ. އެހެނިހެން ☐

23. އެއްވެސް އާމްދަނީއެއް ލިބޭ މަސައްކަތެއް ކުރަންތޯ؟

- ހ. ވަޒީފާއެއް އަދާކުރޭ ☐
- ށ. އަމިއްލަ މަސައްކަތެއްކުރޭ ☐
- ނ. އާމްދަނީއެއް ލިބޭ އެއްވެސް މަސައްކަތެއް ނުކުރޭ ☐

24. މަހަކު ލިބޭ އާމްދަނީ:

- ހ. 5000ރ. ވުރެ ދަށް ☐
- ށ. 5000ރ. އާއި 10000ރ. ދެމެދު ☐
- ނ. 10000ރ ވުރެ މަތި ☐

25. އާމްދަނީ ލިބޭ މަސައްކަތެއް ނުކުރާނަމަ ސަބަބު:

- ހ. ބަލި ހާލަތުގެ ސަބަބުން ☐
- ށ. މަސައްކަތެއް ނުކޮށް ދިރިއުޅުމުގެ ކަންތައް ހަމަޖައްސާލެވޭތީ ☐
- ނ. އެކަށީގެންވާ ވަޒީފާއެއް / މަސައްކަތެއް ނުލިބުމުން ☐

26. ކައިވެނިކޮށްގެން އުޅޭނަމަ ފިރި/އަނބި އެއްވެސް އާމްދަނީއެއް ލިބޭ މަސައްކަތެއް ކުރޭތޯ؟

- ހ. ވަޒީފާއެއް އަދާކުރޭ ☐
- ށ. ވަޒީފާއެއް އަދާނުކުރޭ ☐
- ނ. އަމިއްލަ މަސައްކަތެއްކުރޭ ☐

27. ކުރިން ކުރައްވި ކޮންކަހަލަ މަސައްކަތެއްތޯ؟ ☐

28. އަދިވެސް ފުރުޞަތެއް ލިބިއްޖެނަމަ އެމަސައްކަތް ކުރައްވާނަންތޯ؟

- ހ. އާއެކޭ ☐
- ށ. ނޫނެކޭ ☐

ލިބިފައިވާ އަނިޔާ

29. ވޭތުވެދިޔަ 5 އަހަރު އެއްވެސް އަނިޔާއެއް ތަޙައްމަލު ކުރަން ޖެހިފައިވޭތޯ؟

- ހ. އާއެކޭ ☐
- ށ. ނޫނެކޭ ☐

30. އަނިޔާ ލިބިފައިވަނީ ކާކުންތޯ؟

- ހ. އަމިއްލަ އާއިލާގެ މެންބަރުން ☐
- ށ. ދަރިއެއްގެ ފަރާތުން ☐
- ނ. ތިމާގެ މީހެއްގެ ފަރާތުން ☐
- ރ. އެހެން މީހެއްގެ ފަރާތުން ☐

31. ލިބިފައިވަނީ ކޮންކަހަލަ އަނިޔާއެއްތޯ؟

- ހ. ނަފްސާނީ ☐
- ށ. ޖިސްމާނީ ☐
- ނ. ޖިންސީ ☐
- ރ. އިޤްތިޞާދީ ☐

32. އެއްވެސް ބާވަތެއްގެ މައްސަލައެއް ދައުލަތުގެ މުއައްސަސާއަކަށް ރިޕޯޓްކޮށްފައިވޭތޯ؟

- ހ. އާއެކޭ ☐
- ށ. ނޫނެކޭ ☐

33. މައްސަލައެއް ހުށަހެޅުއްވުމުން އެކަށީގެންވާ ހައްލެއް ލިބިފައިވޭތޯ؟

- ހ. އާއެކޭ ☐
- ށ. ނޫނެކޭ ☐

ދިރިއުޅޭ ތަނުގެ ޙާލަތު ބަލާ ޗެކްލިސްޓް

ދިރިއުޅޭ ގޭތެރޭގެ ޙާލަތު:

34. އުޅޭ މީހުންގެ އަދަދު ☐
35. ނިދަން ވަކި އެނދެއް ☐
36. އެނދުގައި ގޮދަޑި ☐
37. ބާލީހުގެ އަދަދު ☐
38. ގައިމަތީއަޅާ ރަޖާ ☐
39. ބެޑް ޝީޓް/ބާލީހުއުރަ ބަދަލުކުރަނީ ކިތައް ދުވަހުންތޯ؟ ☐
40. ބޯފެން ފުޅިއެއް ☐
41. ފެންބޯ ތަށްޓެއް ☐
42. ޤުރުއާން ރަޙުލެއް ☐
43. ކޮޓަރި އަލިކުރަން ބޮކި ☐
44. ނިދާބޮކި ☐
45. ބޮކި ސުވިޗުތަކަށް އަތްފޯރާތޯ؟ ☐
46. ކޮޓަރީގައި ކަރަންޓު ފަންކާ ☐
47. ފަންކާ ސުވިޗަށް އަތްފޯރާތޯ؟ ☐
48. އަންނައުނުގާ ކަބަޑު ☐
49. އަންނައުނު އިސްތިރިކުރުން ☐
50. ގުދުން އަޅުވާ ކޮނޑު ☐
51. ވަށްގަނޑުގައި އެކަށީގެންވާ ޖާގަ ހުރިތޯ؟ ☐
52. ކޮޓަރީގެ ތަޅުންގަނޑު
ހ. ސިމެންތި ☐
ށ. ތަރިމުށި ☐
ނ. ކާޕެޓު ☐
53. ތަޅުންގަނޑު ސާފުކުރަނީ ކިތައް ދުވަހުންތޯ؟ ☐
54. ކޮޓަރީގައި ޑަސްބިން ☐
55. ޑަސްބިން ސާފުކުރަނީ ކިތައް ދުވަހުންތޯ؟ ☐

ދިރިއުޅޭ ތަނުގައި ހުރި ފާޚާނާގެ ޙާލަތު

56. އަމިއްލަ ތުވާލެއް ☐
57. ތުވާލި އަޅުވާން ކަށިއެއް ☐
58. ފާޚާނައިގެ ބޮކި ☐
59. މާގަނޑު ☐
60. އަތްމާގަނޑު ☐
61. މުސްލިމް ޝަވަރު ☐
62. ފާޚާނާ ތަށި
ހ. އުސްތަށި ☐
ށ. ތިރިތަށި ☐
63. ފާޚާނާގެ ތަޅުންގަނޑު
ހ. ތަޅުން އަޅާފައި ☐
ށ. މުށި ޖަހާފައި ☐
64. ފާޚާނާގައި ހިފަހައްޓާނެ ތަންތަން ☐
65. ފެން ހޫނުކުރެވޭނެ ނިޒާމު ☐
66. މޫނުބަލާ ލޯގަނޑު ☐
67. ދަތްއުގުޅާ ބުރުސް
68. ދަތްއުގުޅާ ބޭސް ☐
69. [illegible] ސައިބޯނި ☐
70. [illegible] ރީތިވާ ސާމާން ☐
71. ފާޚާނާ ސާފުކުރަނީ ކިތައް ދުވަހުންތޯ؟ ☐

	ވަރަށް ރަގަޅު	ރަގަޅު	އެކަށީގެންވާ	ރަގަޅެއްނޫން	އެއްގޮތަކަށްވެސް ރަގަޅެއްނޫން
72. އެނދުގެ ސާފުތާހިރުކަން					
73. ކޮޓަރީގައި އިރުގެ އަލިކަން					
74. ކޮޓަރީގެ ވައި ދައުރުކުރާ ނިޒާމު					
75. ފާޚާނައިން ވައި ދައުރުކުރުން					
76. ފަންކާގެ ސާފުތާހިރުކަން					
77. ގުދަނާ ކަބަޑުގެ ސާފުތާހިރުކަން					
78. ތަޅުންގަނޑުގެ ސާފުތާހިރުކަން					
79. ފާޚާނާގެ އަލިކަން					
80. ފާޚާނާގެ ސާފުތާހިރުކަން					

© ކޮޕީރައިޓް

ހިއުމަން ރައިޓްސް ކޮމިޝަން އޮފް ދަ މޯލްޑިވްސް

މ.އުތުރުވެހި، 5 ވަނަ ފަންގިފިލާ

ކެނެރީމަގު، މާލެ

ފޯން: 3336539

www.hrcm.org.mv

ޝާއިޢުކުރީ: ސެޕްޓެމްބަރު 2019